

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง อนาคตภาพของมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยวิธีการสืบค้นเชิงธรรมชาติ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 8 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในอดีต จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและจากการวิเคราะห์เอกสาร
 - ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลในอดีต จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและจากการวิเคราะห์เอกสาร
 - ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในปัจจุบัน จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จากการวิเคราะห์เอกสาร
 - ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในอนาคต จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทุกกลุ่ม
 - ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม EDER รอบที่ 3
 - ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินผลข้อสรุปเบื้องต้น จากการสัมภาษณ์แบบอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship Model)
 - ตอนที่ 7 เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูล อดีต-ปัจจุบัน-อนาคต
 - ตอนที่ 8 เสนอภาพการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ในอดีต-ปัจจุบัน-อนาคต ด้วยภาพต้นไม้ ทางเลือกอนาคต
-
- ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในอดีต-ปัจจุบัน จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ดังปรากฏในตารางที่ 3-14

ตารางที่ 6 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในอดีต ด้านการจัดการศึกษา ในช่วงปี
2514 - 2522

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง	ลำดับความสำคัญ
1. อาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่สอนต้องทำงานหนักมาก และช่วย ๆ กันทำจนกว่างานจะเสร็จเรียบร้อย จึงมีความรักใคร่สามัคคีกันดี	10	1
2. นักศึกษาสมัครเรียนเป็นจำนวนมาก ต้องแย่งที่ กันเรียน	9	2
3. ผู้บริหารเอาใจใส่เข้มงวดและติดตามงานตลอด เวลา	8	3
4. อาจารย์ต้องใส่สูทหรือผูกเนคไทเมื่อขึ้นบรรยาย เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดี เพราะเป็นมหาวิทยาลัย ใหม่ มีการเตรียมสอนอย่างดี	7	4
5. การสอนใช้โทรทัศน์วงจรปิด	6	5
6. การบริหารทั่วไป แต่งตั้ง ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันดร์ เป็นอธิการบดี แล้วเลือกทีมงานเอง	4	6
7. การให้เกรดเป็นระบบของมหาวิทยาลัยเอง คือ G,P,F	4	6
8. การเตรียมตัวจัดตั้งค่อนข้างฉะฉานทุกมี ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันดร์ เป็นประธานดำเนินการในช่วงแรก จัดระบบงานดี จัดหาคนมาทำงานได้ดี ต้องยกย่อง และให้คำชมเชย ดร.ศักดิ์ ว่าเก่ง	4	6

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง	ลำดับความสำคัญ
9. การจัดหลักสูตร ปรับปรุง จากการศึกษาจาก ต่างประเทศ CUNY (The City University of New York)	3	7
10. การจัดการเรียนการสอนเป็นระบบเปิดตาม แนวคิดที่ "University Without Walls" รับไม่จำกัดจำนวน	3	7
11. มีเอกสารประกอบคำบรรยายจำหน่ายยังผลิต ตำราไม่ทัน	3	7
12. งานทะเบียนใช้คอมพิวเตอร์ประมวลผล	3	7
13. พ.ร.บ. ของมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2514 กำหนด เปิดคณะไว้แล้ว คือ นิติศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ และบริหารธุรกิจ	2	8
14. มีการพิจารณาข้อบังคับ โดยใช้ของมหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ประกอบ	2	8
15. มีการเร่งสร้างอาคารเรียนชั่วคราวขนาดใหญ่ ชั้นเดียว	2	8
16. สถานที่ให้ใช้ชั่วคราวที่ท่วมมาก	2	8
17. การเงินงบประมาณ รัฐให้เงินอุดหนุน แต่ยังไม่ เงินไม่ได้	2	8

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง	ลำดับความสำคัญ
18. บุคลากรใช้วิธีการยืมตัวจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ โดยมีทีมงานดำเนินการรับผิดชอบหาบุคลากร หัวหน้าทีมงาน ด้านนิติศาสตร์ คือ อ.สง่า ลินะสมิต ด้านบริหารธุรกิจ คือ ศ. ไพบูลย์ สุวรรณโพธิ์ศรี ด้านมนุษยศาสตร์ คือ ดร.อุดม วโรตม์ลิขิตติถ์ ด้านศึกษาศาสตร์ คือ ดร.อภิรมย์ ณ นคร ด้านทะเบียนและธุรการ คือ ผศ.ธนากาญจน์ ภัทรากาญจน์	2	8
19. การสอบอาศัยโรงเรียนภายนอกรอบ ๆ มหาวิทยาลัย	2	8
20. ขอสอบส่วนใหญ่เป็นปรนัย	2	8
21. แรงจูงใจให้อาจารย์มาทำงานคือจะเป็น ศาสตราจารย์ได้เร็วเป็นมหาวิทยาลัยใหม่ ทำหายความสามารถ	1	9
22. นักศึกษาเป็นระเบียบเรียบร้อย ส่วนใหญ่จะใส่ เครื่องแบบ หรือใส่เสื้อสีขาว หรือสีอ่อน ๆ	1	9
23. อาจารย์ นักศึกษาไม่รู้จักกัน การให้คะแนนเป็น ไปตามเนื้อผ้า	1	9
24. ม.ร. เกิดจากแรงผลักดันทางการเมือง เนื่องจากนักศึกษาไม่มีที่เรียน	1	9
25. อาจารย์ใหม่ ๆ เป็นคนรุ่นหนุ่มสาว จบปริญญาตรี -โท มาใหม่ ๆ ทำงานได้ทุกอย่าง	1	9
26. อาจารย์เจ้าของกระบวนวิชาต้องจบปริญญาโท ส่วนอาจารย์ปริญญาตรีเป็นผู้ช่วย	1	9
27. คณะเป็นผู้ดูแลคุณภาพตำราเอง	1	9

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง	ลำดับความสำคัญ
28. สภาพแวดล้อม เนื่องจากเป็นอาคารแสดงสินค้า จึงมีความสวยงาม แต่ไม่สอดคล้องกับการเป็น อาคารเรียน	1	9
29. ระบบการเรียนการสอนเป็นหน่วยกิต และเป็น ระบบ Interdisciplinary คือ คณะ/ภาค วิชาใดมีหน้าที่เกี่ยวกับวิชาใดก็จะอำนวยความสะดวก และวิจัยในสาขานั้น ๆ แก่นักศึกษาทั่วทั้ง มหาวิทยาลัย จะไม่เปิดสอนกระบวนวิชาซ้ำกัน	1	9
30. มหาวิทยาลัยมีความสะอาดเป็นระเบียบ	1	9

จากตารางที่ 6 พบว่า ในช่วงระยะเริ่มแรกการจัดตั้งมหาวิทยาลัย อาจารย์ เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติภารกิจอย่างหนัก และต้องช่วยกันทำ ไม่มีการแบ่งสายงาน นักศึกษาให้ความสนใจมาเรียนที่ ม.ร.อย่างมาก ต้องแย่งที่เรียนกัน ผู้บริหารช่วงแรก ๆ เอาใจใส่อย่างดี อาจารย์เตรียมสอนอย่างดี การเรียนการสอนใช้โทรทัศน์วงจรปิดในห้องเรียนขนาดใหญ่ การบริหารเป็นแบบแต่งตั้ง ทำงานกันเป็นทีม การจัดหลักสูตรอิงของต่างประเทศและของ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ การเรียนการสอน มีการบรรยายในชั้นเรียนที่ มหาวิทยาลัย การสอบใช้บริเวณมหาวิทยาลัย และโรงเรียนภายนอก รอบ ๆ มหาวิทยาลัย การตรวจข้อสอบใช้คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยโดยส่วนรวมตอนเริ่มแรกยังมีความซุกซลัก ด้านอาคาร สถานที่ ตำรา แต่นักศึกษาค่อนข้างมีระเบียบ แต่งกายเรียบร้อย เลือผ้าสีอ่อน ๆ

ตารางที่ 7 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในอดีต ด้านสภาพเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ในช่วงปี 2514 - 2522

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง	ลำดับความสำคัญ
1. มีการเคลื่อนไหวเรียกร้องรัฐธรรมนูญภายในมหาวิทยาลัย	6	1
2. คณาจารย์ นักศึกษาบางส่วนร่วมเดินขบวนและเข้าร่วมในเหตุการณ์วันมหาวิปโยค ทั้ง 14 ตุลาคม 2516 และ 6 ตุลาคม 2519	5	2
3. มีการเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาลสมัยจอมพลถนอม กิตติขจร	4	3
4. นักศึกษาชณะ ทำให้รัฐบาลมอง ม.ร. ไม่ค่อยดี ทั้งภาพของนักศึกษาและอาจารย์	3	4
5. เกิดการเมืองภายใน ม.ร.เอง อาจารย์หนุ่ม-สาวต้องการเปลี่ยนการได้มาซึ่งผู้บริหารจากแต่งตั้งเป็นเลือกตั้ง	2	5
6. องค์กรของสภาอาจารย์มีบทบาทมากในการผลักดันแนวการเลือกตั้งผู้บริหาร	2	5
7. ม.ร.พยายามขอมีสถานีวิทยและโทรทัศน์ของตนเอง แต่รัฐบาลไม่แน่ใจเพราะการเคลื่อนไหวทางการเมืองมีสูง	1	6
8. สังคมภายนอก ยังไม่ค่อยยอมรับ ม.ร. เพราะเป็น มหาวิทยาลัยเปิด	1	6
9. มีการลบชื่อนักศึกษา 9 คนที่เขียนบทความโจมตีรัฐบาล	1	6
10. นักศึกษาชุมนุมคัดค้านอธิการบดีกรณีสืบชื่อนักศึกษา	1	6
11. ดร.ศักดิ์ ผาสุนันท์ ต้องลาออกจากตำแหน่งอธิการบดี	1	6

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง	ลำดับความสำคัญ
12. มีการเสียดุลย์การค้ากับต่างชาติ โดยเฉพาะญี่ปุ่น มาก มีนักศึกษาเดินกระบวนประท้วง	1	6
13. นักศึกษานิยมไว้ผมยาว	1	6
14. มีการสร้างซุ้มนักศึกษา ในปี 2520 เพื่อ เป็นที่พบปะกันของนักศึกษา ทำให้เกิดซุ้มอย่าง ไม่เป็นระเบียบ	1	6

จากตารางที่ 7 พบว่า สภาพการเมืองภายนอกมหาวิทยาลัยมีการเคลื่อนไหวของ
นิสิตนักศึกษาในการเรียกร้องรัฐธรรมนูญ ในการปกครองประเทศ ทำให้มีผลต่อความสงบเรียบร้อย
ภายในมหาวิทยาลัยด้วย เพราะมีคณาจารย์และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหง เข้าร่วม
การเคลื่อนไหวด้วยในเหตุการณ์ ทั้ง 14 ตุลาคม 2516 และ 6 ตุลาคม 2519 มีแรงผลักดัน
ภายใน มหาวิทยาลัยคือเกิดสภาอาจารย์ ซึ่งมีบทบาทในการตรวจสอบการทำงานของผู้บริหาร
สังคมภายนอกยังไม่ค่อยยอมรับ มหาวิทยาลัยเพราะเป็นมหาวิทยาลัยเปิด สภาวະเศรษฐกิจไทยใน
ระยะนั้นเสียดุลย์การค้ากับต่างชาติมาก โดยเฉพาะญี่ปุ่น

ตารางที่ 8 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในอดีต ด้านปัญหาหรือการเปลี่ยนแปลง ในช่วงปี 2514 - 2522

ลักษณะปัญหา/ลักษณะการเปลี่ยนแปลง	สาเหตุของการเปลี่ยนแปลง	ผลกระทบต่อ ม.ร.	จำนวนคุณวุฒิที่กล่าวถึง
1. มีการต่อต้านผู้นำรัฐบาล โดยการชุมนุมประท้วงในเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ขับไล่ผู้บริหารประเทศได้สำเร็จ	1) ต่อต้านผู้นำประเทศ คือ จอมพลถนอม กิตติขจร 2) ต่อต้านผู้บริหารม.ร. ที่เข้าข้างรัฐบาล 3) นักศึกษาต้องการเสรีภาพ 4) มีการเผยแพร่ลัทธิคอมมิวนิสต์ในหมู่นิสิตนักศึกษา	1) เกิดการเดินขบวนประท้วงรัฐบาล ขับไล่ผู้บริหาร ม.ร. สำเร็จ 2) นักศึกษามีสิทธิและเสรีภาพมากขึ้น	9
2. สถานที่เรียนไม่เพียงพอ	1) นักศึกษามาเรียนจำนวนมาก 2) อาคารขนาดใหญ่มีน้อย	1) มหาวิทยาลัยต้องงดบรรยาย นักศึกษาชั้นปีที่ 1 (ภาค 1 ปี 2520) 2) จัดให้มีการบรรยายทางวิทยุ โทรทัศน์ 3) จัดให้มีโครงการอาจารย์สัญจร	8
3. อาจารย์ทำงานมาก	1) ต้องมีการะทั้งสอนงานธุรการ ออกวิทยุโทรทัศน์ ไปสอนต่างจังหวัด	1) อาจารย์ไม่มีเวลาพัฒนางานวิชาการ	4

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ลักษณะปัญหา/ลักษณะการเปลี่ยนแปลง	สาเหตุของการเปลี่ยนแปลง	ผลกระทบต่อ ม.ร.	จำนวนคุณวุฒิที่กล่าวถึง
4. มีนักศึกษาที่เรียนวิทยาศาสตร์เดินขบวนเพื่อขอเปิดคณะวิทยาศาสตร์	1) มหาวิทยาลัยเปิดเรียนวิทยาศาสตร์ไปก่อนได้รับการอนุมัติ	1) ได้รับการอนุมัติให้เปิด	3
5. ลดค่าหน่วยกิตจาก 30 บาท เหลือ 25 บาท และจาก 25 บาท เหลือ 18 บาท ลดค่าบำรุงการศึกษา จาก 150 บาท เหลือ 100 บาท	1) เนื่องจากเป็นค่าหน่วยกิตที่สูงเมื่อเทียบกับค่าของเงินในขณะนั้น 2) นักศึกษามีสิทธิ์มีเสียงมากหลังจาก 14 ตุลาคม 2516	1) เงินรายได้ของ ม.ร. ลดน้อย ขณะที่มียรายจ่ายให้ลูกจ้างมากขึ้น	3

จากตารางที่ 8 พบว่า การเปลี่ยนแปลงด้านการเมือง มีอิทธิพลต่อการบริหารงานภายในของมหาวิทยาลัยโดยตรง อธิการบดีต้องลาออก กระบวนการนิสิตนักศึกษาและอาจารย์มีสิทธิเสรีภาพในการมีส่วนร่วมในการบริหารมหาวิทยาลัยมากขึ้น สถานที่เรียนคับแคบจึงงดการบรรยายที่มหาวิทยาลัย เกิดโครงการอาจารย์สัญจร มีการเรียกร้องให้เปิดคณะวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และการลดค่าหน่วยกิตลงจากเดิม

ตารางที่ 9 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในอดีต ด้านการจัดการศึกษา ในช่วง
ปี 2523 - 2529

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง	ลำดับความสำคัญ
1. ม.ร.มีลักษณะเดิมคือ เป็นมหาวิทยาลัยที่ไม่จำกัด รับ แม้ พ.ร.บ. จะเอื้อให้จำกัดรับได้ แต่ยังคง ไม่จำกัด	12	1
2. นักศึกษาสมัครเรียนมากขึ้นเรื่อย ๆ และให้ความ สนใจเข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยมาก แม้ว่าจะมี โครงการอาจารย์สัญญาจรรยาแล้วก็ตาม	10	2
3. ยังมีปัญหา เรื่องที่เรียนของนักศึกษาอยู่มาก	8	3
4. มีการขยายการศึกษาออกสู่ส่วนภูมิภาค โดยจัดให้ มีการเรียนการสอนการรับสมัครในส่วนภูมิภาคขึ้น	6	4
5. ขยายศูนย์บริการส่วนภูมิภาคเพิ่มขึ้น	6	4
6. ยังคงมีโครงการอาจารย์สัญญาจรรยา	6	4
7. ใช้ทรัพยากรในส่วนภูมิภาค โครงการเชิญผู้ทรง คุณวุฒิในท้องถิ่น เป็นผู้บรรยายในกระบวนวิชาที่ ม.ร. เปิดสอน และมีอาจารย์จาก ม.ร. เดินทาง ไปสอนตามศูนย์ส่วนภูมิภาคต่าง ๆ	5	5
8. มีการเพิ่มบุคลากรทั้งสายอาจารย์และสายผู้ช่วย วิชาการมากขึ้น รวมทั้งลูกจ้างงบรายได้ของ มหาวิทยาลัย	4	6
9. มีรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา ฝ่ายวิทยา เขต ฝ่ายกิจการพิเศษ และฝ่ายสวัสดิการเพิ่มขึ้น	4	6
10. เป็นครั้งแรกที่มีการลงสมัครรับเลือกตั้ง มีการ แถลงนโยบายหาเสียง บุคลากรที่เลือกมี 3 สาย คือ สาย ก.อาจารย์ สาย ข+ค สายผู้ช่วยวิชา การ และสายธุรการ และสายนักศึกษา	3	7

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง	ลำดับความสำคัญ
11. ในระยะเริ่มแรกมีเจตนาวิสัยที่เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมการบริหาร ม.ร.	3	7
12. เกิดภาวะวิกฤติ คือ ไฟไหม้ 1 ครั้ง และน้ำท่วม 3 ครั้ง	3	7
13. การบริหารงานเน้นประชาธิปไตยมากขึ้น	3	7
14. การเรียนการสอนมีการเทียบโอนหน่วยกิตเป็นครั้งแรก	2	8
15. มีการให้อนุสัญญา	2	8
16. มีการเปิดใช้วิทยาเขตรามฯ 2 (พ.ศ.2527) และยุบการเรียนการสอนการสอนที่ศูนย์บริการส่วนภูมิภาค	2	8
17. ระบบเลือกตั้งทำให้เกิดความแตกแยกเป็นกลุ่มเป็นพวก	1	9
18. เริ่มกองทุนส่งเสริมการวิจัยและมีการให้งบประมาณสนับสนุนโครงการวิจัย	1	9
19. มีการพัฒนาบุคลากร โดยมีทุนให้ไปศึกษาตุงานและอบรมในต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น	1	9
20. มีการจัดตั้งสำนักเทคโนโลยีการศึกษา	1	9

จากตารางที่ 9 พบว่า ช่วงระยะปี 2523-2529 เป็นช่วงการได้มาซึ่งผู้บริหารที่มาจากการเลือกตั้ง พ.ร.บ.มหาวิทยาลัยให้จำกัดจำนวนนักศึกษาได้ มีการขยายการบริการออกสู่ส่วนภูมิภาคทั้งการเรียนการสอน การสอบ เกิดภาวะน้ำท่วม และไฟไหม้ มีการเปิดใช้วิทยาเขตและยุบศูนย์บริการส่วนภูมิภาค มีการจัดการเรียนการสอน โดยการเทียบโอนหน่วยกิตและให้อนุสัญญา เริ่มการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมการวิจัย มีการพัฒนาบุคลากร โดยส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ และตุงานทั้ง ในและต่างประเทศมากขึ้น มีการพัฒนาสื่อการสอนโดยจัดตั้งสำนักเทคโนโลยีการศึกษาขึ้น

ตารางที่ 10 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในอดีต ด้านสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ในช่วง พ.ศ.2523-2529

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง	ลำดับความสำคัญ
1. การเมืองภายนอกเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น และมีอิทธิพลต่อ ม.ร.อย่างมาก คือผู้บริหารประเทศต้องการให้ผู้บริหารมหาวิทยาลัยเข้มงวดต่อนักศึกษาในเรื่องการแต่งกาย ความประพฤติ ฯลฯ	6	1
2. ยังเป็นช่วงที่นักศึกษามีความเป็นประชาธิปไตยสูง และต้องการความอิสระ มีการเปิดอภิปรายโจมตีรัฐบาลและผู้บริหาร ม.ร. เป็นระยะ ๆ	5	2
3. เศรษฐกิจเริ่มเติบโตมากขึ้น ในแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 5 (2524-2529) เป็นเศรษฐกิจส่งออกและธุรกิจอุตสาหกรรม	2	3
4. สภาพการเมืองยังเป็นประชาธิปไตยครึ่งใบ	1	4
5. มีพลังการเคลื่อนไหวของนักศึกษาทั่วโลก ในการเปลี่ยนแปลงการปกครอง	1	4
6. สังคมต้องการความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น ต้องการมีสิทธิมีเสียงในการปกครองประเทศ	1	4
7. เศรษฐกิจของประเทศกำลังเติบโตเน้นการส่งออกและธุรกิจอุตสาหกรรม	1	4

จากตารางที่ 10 พบว่า สภาพการเมืองภายนอกหลังจากการเกิดเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 แล้ว การปกครองของประเทศมีความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น แต่ผู้บริหารประเทศยังมอง ม.ร. เป็นที่เคลื่อนไหวทางการเมืองอยู่ นักศึกษามีสิทธิมีเสียงมากขึ้น สภาพเศรษฐกิจขณะนั้นกำลังเติบโตโดยเน้นการส่งออกและธุรกิจอุตสาหกรรม

ตารางที่ 11 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในอดีต ด้านปัญหาหรือการเปลี่ยนแปลง
ในช่วงปี 2523 - 2529

ลักษณะปัญหา/ลักษณะ การเปลี่ยนแปลง	สาเหตุของการ เปลี่ยนแปลง	ผลกระทบต่อ ม.ร.	จำนวน คุณวุฒิที่กล่าวถึง
1. รัฐบาลพยายามให้ ม.ร. กำหนด ระเบียบเข้มงวด กับนักศึกษาใน เรื่องการแต่งกาย การไว้ผม	1) เนื่องจากเกิดการ เดินขบวน 14 ตุลาคม 2516 และ 6 ตุลาคม 2519 ม.ร. เป็นที่ชุมนุม ใหญ่ ดังนั้นรัฐบาลจึง ปรารถนาจะให้ผู้บริหาร ออกกฎ ระเบียบของ มหาวิทยาลัยให้เข้ม มากยิ่งขึ้น	1) ม.ร. ทำเท่าที่ทำได้ จะมีการเข้มงวด เฉพาะตอนเข้าสอบ เท่านั้น	3
2. เริ่มมีผู้แทนสภา อาจารย์เข้าร่วม ประชุม ทปม., และสภา มหาวิทยาลัย	2) ผลจากการเรียกร้อง ความเป็นประชาธิปไตย โดย อาจารย์ นักศึกษาต้องการมี ส่วนการบริหาร	2) ไม่มี	3
3. นักศึกษาเรียก ร้องขอมีส่วนร่วม ในการเลือก อธิการบดี	3) เนื่องจากนักศึกษา ชนะรัฐบาล จึงมีสิทธิ มีเสียงมากขึ้น	-	3

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลักษณะปัญหา/ลักษณะการเปลี่ยนแปลง	สาเหตุของการเปลี่ยนแปลง	ผลกระทบต่อ ม.ร.	จำนวนคุณวุฒิที่กล่าวถึง
4. มีการกระจายออกสู่ส่วนภูมิภาคในรูปแบบให้การเรียนการสอน การสอบในปี 2523 และยุบลงในปี 2529	1) ใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นที่มีอยู่แล้ว เป็นการกระจายโอกาสออกสู่ส่วนภูมิภาค	1) นักศึกษานิยมเรียนน้อย เพราะต้องการเรียนกับอาจารย์ของมหาวิทยาลัย	2
	2) เนื่องจากต้องมีค่าใช้จ่ายสูงจึงต้องยุบและขณะเดียวกันเปิดวิทยาเขตรามฯ 2 แล้ว	2) นโยบายไม่ต่อเนื่อง นักศึกษาบางคนต้องลาออกไป 3) ลดค่าใช้จ่ายลงได้มาก	2
5. มีน้ำท่วม ถึง 3 ครั้ง ไฟไหม้ โรงพิมพ์ 1 ครั้ง	1) เป็นบริเวณต่ำสำหรับไฟไหม้สืบไม่ได้ จึงไม่ทราบสาเหตุ	1) เอกสารและอุปกรณ์เสียหายมาก 2) ต้องปิดมหาวิทยาลัยนาน 3) ใช้งบประมาณในการซ่อมบำรุงมาก	2

จากตารางที่ 11 พบว่า นักศึกษา คณาจารย์ เริ่มมีบทบาทในการบริหารมหาวิทยาลัย โดยมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งผู้บริหาร ด้านการเรียนการสอนมีการกระจายโอกาสทางการศึกษาออกสู่ส่วนภูมิภาค ในด้านการสอน การสอบ และถูกยุบในเวลาต่อมา เนื่องจากค่าใช้จ่ายสูง ประกอบกับเปิดวิทยาเขตรามฯ 2 จึงมีสถานที่เรียนเพียงพอ และเกิดภาวะน้ำท่วม ไฟไหม้ ทำให้มหาวิทยาลัยเสียหายมาก ต้องปิดมหาวิทยาลัยนานและใช้งบประมาณการซ่อมบำรุงมาก

ตารางที่ 12 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในอดีต ด้านการจัดการศึกษาในช่วงปี 2530-2535

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง	ลำดับความสำคัญ
1. ยังคงเป็นมหาวิทยาลัยเปิดโดยไม่จำกัดรับ	8	1
2. มีการเปิดสอนในระดับปริญญาโทเป็นครั้งแรก ทั้ง ๆ ที่มีการเคลื่อนไหวยก่อก่อนหน้าถึง 10 ปี ทบวงจึงอนุมัติให้เปิดได้	6	2
3. ทบวงให้มหาวิทยาลัยพิจารณาหลักสูตรเอง แล้ว แจ้งให้ทบวงทราบ	5	3
4. มีการแลกเปลี่ยนและทำสัญญาร่วมมือกับมหาวิทยา ลัยในต่างประเทศมากขึ้น	5	3
5. ให้ความสำคัญด้านการวิจัย โดยขยายเพื่อ เตรียมจัดตั้งสำนักวิจัย	4	4
6. มีการขยายงานในการวิจัย ค้นคว้าศึกษาเพื่อ เตรียมเป็นศูนย์ข้อมูลนานาชาติ ประกอบด้วย ศูนย์ศึกษาทั้งยุโรป อเมริกา แอฟริกา เอเชีย ลาตินอเมริกา ในปี 2531 และถูกยุบไปในปี 2533	3	5
7. ตั้งสถาบันคอมพิวเตอร์	3	5
8. มีการบรรจุบุคลากรลูกจ้างงบรายได้เพิ่มอย่าง มากในปี 2531 เพื่อรองรับการขยายงาน แต่ ถูกยุบไปในปี 2533	3	5
9. เริ่มมีการพัฒนาคุณภาพตำราทั้งที่เรียนที่มหาวิทยา ลัยและเรียนด้วยตนเอง	3	5
10. มีวิกฤตการณ์การเงินคือใช้จ่ายเกินตัว	2	6
11. ได้รับงบประมาณแผ่นดินเพิ่มขึ้นสูง 40-50%	2	6
12. มีการพัฒนาระบบการลงทะเบียนด้วย Bar code	2	6

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง	ลำดับความสำคัญ
13. ปรับค่าหน่วยกิต จาก 18 บาท เป็น 25 บาท	2	6
14. ปรับเปลี่ยน ทวี ในห้องเรียนเป็นที่วีซี และซ่อม แซมอาคารเรียน	2	6
15. การบริหารยังเป็นระบบการเมืองอยู่	2	6
16. มีรองอธิการบดีมากทำให้ขาดการถ่วงดุลย์ในสภาฯ	2	6
17. นักศึกษายันเรียนน้อยลง นิยมไปติวกันที่หน้า มหาวิทยาลัย เป็นผลเสียต่อระบบการเรียน อย่างมาก	2	6
18. มีการเคลื่อนไหวเรื่องมหาวิทยาลัยอิสระจาก ภายนอกเป็นอย่างมาก แต่ไม่สำเร็จ	1	7
19. ร่วมมือกับกรมพัฒนาชุมชน จัดหลักสูตรปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์	1	7

จากตารางที่ 12 พบว่า ม.ร.ยังคงเป็นมหาวิทยาลัยเปิดแบบไม่จำกัดรับอยู่ มีการขยายการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นครั้งแรก ทบวงมอบอำนาจมหาวิทยาลัยในการพิจารณาหลักสูตรได้เอง มหาวิทยาลัยเริ่มขยายออกสู่นานาชาติโดยเน้นความร่วมมือกับต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น มีการจัดตั้งศูนย์ศึกษารวบรวมข้อมูลของทั่วโลก มีการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ โดยจัดตั้งเป็นสถาบันขึ้น มีการรับเพิ่มบุคลากรงบรายได้มากขึ้น พร้อมกับปรับค่าสวัสดิการให้ทันกับค่าครองชีพที่ปรับขึ้น แต่นักศึกษาสมัครน้อย ประมาณการรายจ่ายจึงเกินตัว เกิดภาวะวิกฤตด้านการเงิน ต่อมา มีการยุบศูนย์ต่าง ๆ ที่ขยายขึ้น พร้อมทั้งงบการจ้างบุคลากร มีการปรับราคาค่าหน่วยกิตสูงขึ้น มีการนำระบบ Bar-code มาพัฒนาการลงทะเบียน ทำให้รวดเร็วขึ้น ด้านการเรียนการสอนได้ร่วมมือกับกรมพัฒนาชุมชนจัดหลักสูตรต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาบุคลากรของกรมพัฒนาชุมชน ใช้เวลาเรียน 2 ปี ในช่วงเวลานี้มีความเคลื่อนไหวเรื่องมหาวิทยาลัยอิสระเป็นอย่างมาก แต่ไม่สำเร็จ

ตารางที่ 13 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในอดีต ด้านสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ในช่วงปี 2530-2535

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง	ลำดับความสำคัญ
1. มีการเคลื่อนไหวจากการเมืองภายนอกต่อต้านการปฏิบัติของ รสช. ทำให้เกิดเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ ในปี 2535 ที่ ม.ร. มีการชุมนุมของนักศึกษาต่อต้านด้วย	6	1
2. เศรษฐกิจของประเทศเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วตามนโยบายเปลี่ยนสนามรบเป็นสนามการค้า มีการขยายตัวด้านธุรกิจบริการมากขึ้น	4	2
3. รัฐมีนโยบายขยายการผลิตบัณฑิตด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากขึ้น เพื่อรองรับการพัฒนาประเทศ	4	2
4. ระบบการบริหารมหาวิทยาลัยยังเป็นระบบราชการ มีความพยายามจะผลักดันให้มหาวิทยาลัยออกนอกระบบราชการ	3	3
5. มหาวิทยาลัยขยายออกสู่ส่วนภูมิภาคมากขึ้น และสถาบันการศึกษาเอกชน ปรับตัวเป็นมหาวิทยาลัย มีการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาเพิ่มมากขึ้น	3	3
6. มีโปรแกรมการเรียนการสอนเป็นนานาชาติมากขึ้น มีมหาวิทยาลัยต่างชาติมาตั้งในประเทศไทย และมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและเอกชนมีโปรแกรมหลักสูตรที่เรียนเป็นภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น	3	3
7. สังคม เป็นสังคมยุคข้อมูลข่าวสาร	3	3

จากตารางที่ 13 พบว่าในช่วงปี 2530-2535 เป็นช่วงปรับเปลี่ยนสนามรบให้เป็นสนามการค้า แต่มีการปฏิบัติของคณะ รสช. ขึ้น ในเดือนพฤษภาคม 2535 ทำให้กลุ่มนักศึกษาออกมาเคลื่อนไหวต่อต้านอีกครั้งหนึ่ง บรรยากาศทางการเมืองมีความรุนแรง จนในที่สุดก็แพ้การต่อต้านของนักศึกษาและประชาชน รัฐบาล รสช. ต้องออกไป ต่อมาเมื่อแรงผลักดันจากรัฐบาลในการให้มหาวิทยาลัยออกเป็นมหาวิทยาลัยอิสระนอกระบบราชการแต่ไม่สำเร็จ เน้นขยายสู่ส่วนภูมิภาค เน้นความเป็นนานาชาติมากขึ้น เพื่อให้ทันกับยุคสังคมข้อมูลข่าวสาร

ตารางที่ 14 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในอดีต ด้านปัญหาหรือการเปลี่ยนแปลง ในช่วงปี 2530 - 2535

ลักษณะปัญหา/ลักษณะการเปลี่ยนแปลง	สาเหตุของการเปลี่ยนแปลง	ผลกระทบต่อ ม.ร.	จำนวนคุณวุฒิที่กล่าวถึง
1. มีการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาครั้งแรก	1) คณาจารย์มีความพร้อมสูง 2) ทบวง อนุมัติในหลักการ โดยการจำกัดจำนวนรับและมีการสอบคัดเลือก	1) เปิดปริญญาโทได้ในภาคแรก 3 สาขา 2) เป็นความก้าวหน้าทางวิชาการอีกข้อหนึ่งของ ม.ร. 3) อาจารย์มีภาระงานเพิ่มมากขึ้น	3
2. มีการย้ายบุคลากรระดับปฏิบัติการมากกว่าที่ผ่านมา	1) การบริหารเป็นการเมืองมาก 2) ต้องการคนทำงานที่สนองนโยบายได้ เพราะวาระอธิการสั้น	1) เกิดความแตกแยกกลุ่มบุคลากร 2) คนปฏิบัติงานขาดการกระตือรือร้น ขาดขวัญกำลังใจ 3) ผลประโยชน์ตกกับกลุ่มพวกผู้บริหาร	3
3. มีการชุมนุมต่อต้านการปฏิวัติของ รสช.	1) ความขัดแย้งทางการเมือง 2) การเคลื่อนไหวของพลังนักศึกษา เรื่องประชาธิปไตย	1) ผู้บริหารประเทศมองภาพ ม.ร. ว่าเป็นที่เคลื่อนไหวทางการเมือง 2) มีผลต่อการของบประมาณ	2

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ลักษณะปัญหา/ลักษณะ การเปลี่ยนแปลง	สาเหตุของการ เปลี่ยนแปลง	ผลกระทบต่อ ม.ร.	จำนวน คุณวุฒิที่กล่าวถึง
4. มีความเคลื่อนไหว จะให้ ม.ร. ออก เป็นมหาวิทยาลัย อิสระ	1) ความไม่คล่องตัวของ ระบบราชการ 2) ปัญหาสมองไหล 3) ภาคเอกชนให้เงิน เดือนสูงกว่าภาค ราชการมาก	1) มีการประชุมสัมมนา หลายครั้ง ได้ข้อสรุป ว่ายังไม่มีความชัดเจน ในรูปแบบมหาวิทยาลัย อิสระ 2) บุคลากรส่วนใหญ่ต้อง การอยู่ระบบราชการ 3) ม.ร. เปิดด้านสังคม ศาสตร์ โอกาสเลี้ยง ตัวเองเป็นไปได้ยาก	2

จากตารางที่ 14 พบว่า ความพยายามที่จะเปิดปริญญาโทเป็นผลสำเร็จ แต่การบริหารเป็นแบบการเมืองมาก มีการโยกย้ายบุคลากรในระดับปฏิบัติการหลายตำแหน่ง บุคลากรมีความแตกแยก ประกอบกับบุคลากรสาขาขาดแคลน ลาออกมากจึงเกิดปัญหาสมองไหล มีการเคลื่อนไหวให้มหาวิทยาลัยออกสู่นอกระบบ แต่ไม่ประสบความสำเร็จ

การวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารในอดีต ดังตารางที่ 15-18

ตารางที่ 15 การคัดเลือกเอกสารตามเกณฑ์ภายนอกภายใน

ชนิดเอกสาร	เกณฑ์ภายนอก						เกณฑ์ภายใน				
	แหล่งข้อมูล	ผู้เขียน	จุดมุ่งหมายการเขียน	ปีที่พิมพ์	เงื่อนไขการพิมพ์	ลักษณะเอกสาร	ความรู้ชำนาญของผู้เขียน	การมีส่วนร่วมโดยตรง	ชนิดข้อมูล	ใส่อารมณ์	สื่อความชัดเจน
1. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี 2514	ม.ร.	แผนกราชกิจจา	แนะนำกฎหมายระเบียบข้อบังคับม.ร.	2514	ใช้เป็นกฎหมายระเบียบข้อบังคับข้อปฏิบัติม.ร.	รวบรวม	ผู้รวบรวมรวมเกี่ยวข้องกับราชกิจจาโดยตรง	มี	ปฐมภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน
2. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี 2515	ม.ร.	แผนกกฤษฎีกา	แนะนำกฎหมายระเบียบข้อบังคับม.ร.ฉบับแก้ไข	2515	ใช้เป็นกฎหมายระเบียบข้อบังคับข้อปฏิบัติม.ร.แผนฉบับเดิม	รวบรวม	ผู้รวบรวมรวมเกี่ยวข้องกับกฤษฎีกาโดยตรง	มี	ปฐมภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ชนิดเอกสาร	เกณฑ์ภายนอก						เกณฑ์ภายใน				
	แหล่งข้อมูล	ผู้เขียน	จุดมุ่งหมาย การเขียน	ปีที่ พิมพ์	เงื่อนไข การพิมพ์	ลักษณะ เอกสาร	ความรู้ ชำนาญ ของผู้ เขียน	การ มีส่วน โดย ตรง	ชนิด ข้อมูล	ใส่ อารมณ์	สื่อความ ชัดเจน
3. การสัมมนา วิชาการครั้งที่ 1 การวัดผล การศึกษาแบบ ปรนัย	ม.ร.	เจ้าหน้าที่ ฝ่าย วิชา การ ม.ร.	แนะนำงาน วิชาการ ของ ม.ร.	2515	ใช้เป็น แนว ปฏิบัติ ของ ม.ร.	บันทึก	เจ้าหน้าที่ ฝ่ายวิชา การโดย ตรง	มี	ประชุม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน
4. บุษ่าพ่อบุณ	ม.ร.	อาจารย์ นักศึกษา รุ่น 1	แนะนำ อาจารย์ ตัวแทน นักศึกษา รุ่น 1 อธิบายวิธี การเรียน การสอน หลักสูตร ทุกคณะ	2515	ใช้เป็น คู่มือ	รวบรวม	อาจารย์ และนัก ศึกษา ของ ม.ร.	มี	หุติย ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ชนิดเอกสาร	เกณฑ์ภายนอก						เกณฑ์ภายใน				
	แหล่งข้อมูล	ผู้เขียน	จุดมุ่งหมาย การเขียน	ปีที่พิมพ์	เงื่อนไข การพิมพ์	ลักษณะ เอกสาร	ความรู้ ชำนาญ ของผู้ เขียน	การ มีส่วน โดย ตรง	ชนิด ข้อมูล	ใส่ อารมณ์	สื่อความ ชัดเจน
5. รายงานการประเมินผลสถานภาพและแผนพัฒนาการศึกษาในระยะที่ 3	ม.ร.	เจ้าหน้าที่ฝ่ายวางแผนฯ	รายงานผลการปฏิบัติงานที่ได้ดำเนินการไปแล้ว	2517	ใช้เป็นข้อมูลการวางแผนและพัฒนา	รวบรวม	เจ้าหน้าที่ฝ่ายวางแผนรับผิดชอบโดยตรง	มี	ปฐมภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน
6. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี 2519	ม.ร.	ผู้ทรงคุณวุฒิของ ม.ร.	แนะนำกฎหมายระเบียบข้อบังคับฉบับแก้ไข	2519	ใช้เป็นกฎหมายระเบียบข้อบังคับข้อปฏิบัติ	รวบรวม	ผู้รวบรวมเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง	มี	ปฐมภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน
7. แผนพัฒนา มหาวิทยาลัย ฉบับที่ 4 (2520-2524)	ม.ร.	เจ้าหน้าที่ฝ่ายวางแผนฯ	เพื่อจัดทำแผนการทำงานของ ม.ร.	2519	เป็นคู่มือปฏิบัติโครงการตามแผนฯ	บันทึก	เจ้าหน้าที่รับผิดชอบแผนโดยตรง	มี	ปฐมภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ชนิดเอกสาร	เกณฑ์ภายนอก						เกณฑ์ภายใน				
	แหล่งข้อมูล	ผู้เขียน	จุดมุ่งหมาย การเขียน	ปีที่พิมพ์	เงื่อนไข การพิมพ์	ลักษณะ เอกสาร	ความรู้ ชำนาญ ของผู้ เขียน	การ มีส่วน โดย ตรง	ชนิด ข้อมูล	ใส่ อารมณ์	สื่อความ ชัดเจน
8. หลักสูตรคณะ ศึกษาศาสตร์ ม.ร.	ม.ร.	กรรม การ ร่าง หลัก สูตร คณะ	แนะนำหลัก สูตรคณะ ศึกษา ศาสตร์	2519	ใช้เป็น เอกสาร บอกราย ละเอียด หลัก สูตรคณะ	คัดลอก	ผู้ทรง คุณวุฒิ ของคณะ	มี	ปฐม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน
9. แนวทางการ ปรับปรุงและ พัฒนา ม.ร.	ม.ร.	พัฒน น้อย แสงศรี	แนะนำ แนวทางการ ปรับปรุงและ พัฒนา ม.ร	2519	ใช้เป็น เอกสาร อ้างอิง เป็นคู่มือ	บทความ	อาจารย์ คณะ มนุษย ศาสตร์	มี	ปฐม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน
10. ความเป็นมา ของมหาวิทยาลัย รามคำแหง	ม.ร.	อัครยา โกมล กาญจน์ และ ศิวัพร ชัยประ สิทธิ์	แนะนำมหา วิทยาลัย รามคำแหง	2519	เป็นเอก สารทาง เล่า เหตุ การณ์ ในอดีต	รวบรวม	อาจารย์ คณะ มนุษย ศาสตร์	มี	ปฐม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ชนิดเอกสาร	เกณฑ์ภายนอก						เกณฑ์ภายใน				
	แหล่งข้อมูล	ผู้เขียน	จุดมุ่งหมาย การเขียน	ปีที่พิมพ์	เงื่อนไข การพิมพ์	ลักษณะ เอกสาร	ความรู้ ชำนาญ ของผู้ เขียน	การ มีส่วน โดย ตรง	ชนิด ข้อมูล	ใส่ อารมณ์	สื่อความ ชัดเจน
11. รามคำแหง ทิศทางที่ คลี่คลาย	ม.ร.	ประทีป วาทิก ทินกร แผนฯ ม.ร.	เพื่อชี้แจง ข้อเท็จจริง วิธีการแก้ ปัญหาสถาน ที่เรียนไม่ เพียงพอ โดยการงด การบรรยายวิชา ชั้นปีที่ 1	2520	เผยแพร่ ให้เข้าใจ ใจตรง กัน	บทความ ใน วารสาร	อาจารย์ คณะ มนุษย ศาสตร์ บรรณา ธิการ วารสาร	มี	ปฐม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน
12. หลักสูตร ปริญา ศิลปศาสตร์ บัณฑิต คณะ รัฐศาสตร์	ม.ร.	กรรม การ ร่าง หลัก สูตร	แนะนำ หลักสูตร	2521	ใช้เป็น คู่มือ	รวบรวม	ผู้ทรง คุณวุฒิ ของคณะ	มี	ปฐม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน
13. สถิติการ ศึกษา มหาวิทยาลัย รามคำแหง 2521	สวป. ม.ร.	เจ้า หน้าที่ ที่เกี่ยวข้อง ชื่อ	รายงานข้อ มูลสถิติการ ศึกษาของ ม.ร.	2521	รายงาน ผู้บริหาร ม.ร.	รวบรวม	เจ้า หน้าที่ สวป.	มี	ปฐม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ชนิดเอกสาร	เกณฑ์ภายนอก						เกณฑ์ภายใน				
	แหล่งข้อมูล	ผู้เขียน	จุดมุ่งหมาย การเขียน	ปีที่พิมพ์	เงื่อนไข การพิมพ์	ลักษณะ เอกสาร	ความรู้ ชำนาญ ของผู้ เขียน	การ มีส่วน โดย ตรง	ชนิด ข้อมูล	ใส่ อารมณ์	สื่อความ ชัดเจน
14. หลักสูตรคณะ บริหารธุรกิจ	ม.ร.	กรรม การ ร่าง หลัก สูตร	แนะนำหลัก สูตร	2522	เป็นคู่มือ ของคน	แก้ไข	ผู้ทรงคุณ วุฒิของ คณะ	มี	ปฐม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน
15. ปฐมนิเทศน นักศึกษา ปี 2522	ม.ร.	กรรม การ ประชา สัมพันธ์ ม.ร.	แนะนำ มหาวิทยาลัย	2522	แจก นักศึกษา	รวบรวม	ผู้ทรงคุณ วุฒิของ ม.ร.	มี	ปฐม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน
16. หลักสูตรคณะ เศรษฐศาสตร์	ม.ร.	กรรม การ ร่าง หลัก สูตร	แนะนำหลัก สูตร	2522	เป็นคู่มือ ของคน	แก้ไข	ผู้ทรงคุณ วุฒิของ คณะ	มี	ปฐม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน
17. สถิติการ ศึกษา มหาวิทยาลัย รามคำแหง 2522	สวป. ม.ร.	เจ้า หน้าที่ที่ เกี่ยวข้อง ข้อง	รายงานข้อ มูลสถิติการ ศึกษาของ	2521	รายงาน ผู้บริหาร ม.ร.	รวบรวม	เจ้า หน้าที่ สวป.	มี	ปฐม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ชนิดเอกสาร	เกณฑ์ภายนอก						เกณฑ์ภายใน				
	แหล่งข้อมูล	ผู้เขียน	จุดมุ่งหมาย การเขียน	ปีที่ พิมพ์	เงื่อนไข การพิมพ์	ลักษณะ เอกสาร	ความรู้ ชำนาญ ของผู้ เขียน	การ มีส่วน โดย ตรง	ชนิด ข้อมูล	ใส่ อารมณ์	สื่อความ ชัดเจน
18. การประชุม ปฏิบัติการ การวัดและ การประเมิน ผลการศึกษา 2522	ม.ร.	ผู้ทรง คุณวุฒิ ม.ร.	เผยแพร่ ความรู้ ด้านการ วัดและ ประเมินผล	2522	รายงาน ผลสรุป การประ ชุม	รวบรวม	ผู้ทรงคุณ วุฒิของ ทั้งภายในและ ภายนอก ม.ร.	มี	ประชุม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน
19. หลักสูตรคณะ มนุษยศาสตร์ 2523	ม.ร.	กรรมการ ร่าง หลัก สูตร	แนะนำหลัก สูตร	2523	เป็นคู่มือ ของคณะ	แก้ไข	ผู้ทรงคุณ วุฒิของ คณะ	มี	ประชุม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน
20. โครงการจัด ตั้งวิทยาเขต ม.ร.	ม.ร.	กรรมการ ผู้ทรง คุณวุฒิ ม.ร.	ชี้แจง โครงการ จัดตั้งวิทยา เขตใหม่	2523	แนะนำ โครง การ จัดตั้ง วิทยา เขตใหม่	รวบรวม	ผู้ทรง คุณวุฒิ	มี	ประชุม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ชนิดเอกสาร	เกณฑ์ภายนอก						เกณฑ์ภายใน				
	แหล่งข้อมูล	ผู้เขียน	จุดมุ่งหมายการเขียน	ปีที่พิมพ์	เงื่อนไขการพิมพ์	ลักษณะเอกสาร	ความรู้ชำนาญของผู้เขียน	การมีส่วนร่วมโดยตรง	ชนิดข้อมูล	ไล่อารมณ์	สื่อความชัดเจน
21. แผนพัฒนา มหาวิทยาลัย ฉบับที่ 5 (2525- 2529)	ม.ร.	กรรมการ จัดทำ แผน พัฒนา ม.ร.	เพื่อจัดทำ แผนการทำ งานของ ม.ร.	2524	เป็นคู่มือ ปฏิบัติ โครง การตาม แผนฯ 5 ปี	บันทึก	เจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ ม.ร. โดยตรง	มี	ประชุม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน
22. คู่มือการ ศึกษา ปี 2523-2524	ม.ร.	เจ้าหน้าที่ สวป.	รวบรวม ระเบียบ และราย ละเอียด การศึกษา ที่ ม.ร.	2524	เป็นคู่มือ นักศึกษา และเจ้า หน้าที่	รวบรวม	เจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบ ชอบโดย ตรง	มี	ประชุม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน
23. 10 ปี มหาวิทยาลัย รามคำแหง	ม.ร.	คณะกรรมการ จัดทำ หนังสือ ที่ระลึก	รวบรวม บทความ รายงาน สภาพ มหาวิทยา- ลัยตั้งแต่ เริ่มก่อตั้ง	2524	แนะนำ ม.ร. และรวม รวมบท ความที่ เกี่ยวกับ ม.ร.	รวบรวม	ผู้ทรงคุณ วุฒิของ ม.ร.	มี	ประชุม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ชนิดเอกสาร	เกณฑ์ภายนอก						เกณฑ์ภายใน				
	แหล่งข้อมูล	ผู้เขียน	จุดมุ่งหมาย การเขียน	ปีที่ พิมพ์	เงื่อนไข การพิมพ์	ลักษณะ เอกสาร	ความรู้ ชำนาญ ของผู้ เขียน	การ มีส่วน โดย ตรง	ชนิด ข้อมูล	ใส่ อารมณ์	สื่อความ ชัดเจน
24. โครงการ อาจารย์ สัญจร ม.ร.	ม.ร.	ผู้ทรง คุณวุฒิ ม.ร.	เผยแพร่ โครงการ อาจารย์ สัญจร สนับสนุน นโยบายนำ วิชาการสู่ ส่วนภูมิภาค	2524	แนะนำ โครง การ อาจารย์ สัญจร	รวบรวม	ผู้รับผิดชอบ ชอบ โครง การ อาจารย์ สัญจร	มี	ปฐม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน
25. โครงการ สัมมนาเรื่อง การพัฒนา บุคลากร 2524	ม.ร.	กรรม การ พัฒนา บุคลากร	ชี้แจงราย ละเอียด โครงการ	2524	สรุปผล โครง การ สัมมนา	รวบรวม	กรรม การ ประกอบ ผู้ทรงคุณ วุฒิ คณะ /สำนัก	มี	ปฐม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน
26. พัฒนาการ ของ ม.ร.	ม.ร.	พิมพ์ พรรณ เทพสุ เมธา นันท์	รายงานข้อ ค้นพบจาก การวิจัย	2524	รายงาน การวิจัย	วิจัย	อาจารย์ คณะ ศึกษา ศาสตร์	มี	ปฐม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ชนิดเอกสาร	เกณฑ์ภายนอก						เกณฑ์ภายใน				
	แหล่งข้อมูล	ผู้เขียน	จุดมุ่งหมาย การเขียน	ปีที่ พิมพ์	เงื่อนไข การพิมพ์	ลักษณะ เอกสาร	ความรู้ ชำนาญ ของผู้ เขียน	การ มีส่วน โดย ตรง	ชนิด ข้อมูล	ใส่ อารมณ์	สื่อความ ชัดเจน
27. การสัมมนา ทางวิชาการ เกี่ยวกับงาน ทะเบียน นักศึกษา	สวป. ม.ร.	ผู้ทรง คุณวุฒิ ผู้รับผิดชอบ ชอบ โครงสร้าง การ	สรุปผลการ สัมมนา เสนอผู้ บริหาร	2525	เผยแพร่ สรุปผล การ สัมมนา ให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ข้อ	รวบรวม	ผู้ทรงคุณ วุฒิ	มี	ปฐม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน
28. ปรับปรุงหลักสูตร มนุษยวิทยา สังคมวิทยา 2525	ม.ร.	กรรมการ ปรับ หลัก สูตร	แนะนำหลักสูตร เสนอผู้ บริหาร	2525	เป็นคู่มือ ของคณะ	แก้ไข	ผู้ทรงคุณ วุฒิของ คณะ	มี	ปฐม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน
29. การประเมิน ผลการใช้ บริการวิทยุ กระจาย เสียงและ โทรทัศน์การ ศึกษาของนัก ศึกษา ม.ร.	ม.ร.	กรรมการ ประเมินผล นำเสนอผู้ บริหาร สำนัก เทคโนโลยีฯ	สรุปผลการ ประเมินผล นำเสนอผู้ บริหาร ม.ร.	2525	เผยแพร่ ข้อค้นพบ	รวบรวม	ผู้ทรงคุณ วุฒิ	มี	ปฐม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ชนิดเอกสาร	เกณฑ์ภายนอก						เกณฑ์ภายใน				
	แหล่งข้อมูล	ผู้เขียน	จุดมุ่งหมาย การเขียน	ปีที่พิมพ์	เงื่อนไข การพิมพ์	ลักษณะ เอกสาร	ความรู้ ชำนาญ ของผู้ เขียน	การ มีส่วน โดยตรง	ชนิด ข้อมูล	ใส่ อารมณ์	สื่อความ ชัดเจน
30. ปรับปรุงหลักสูตรคณะ วิทยาศาสตร์ 2526	ม.ร.	กรรมการ ปรับ หลักสูตร	แนะนำหลัก สูตร	2526	เป็นคู่มือ ของคณะ	แก้ไข	ผู้ทรงคุณ วุฒิของ คณะ	มี	ประชุม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน
31. โครงการ สัมมนาเรื่อง แนวทางการ พัฒนา บุคลากร 2526	ม.ร.	กรรมการ พัฒนา บุคลากร	ชี้แจงรายละเอียด โครงการ	2526	สรุปผล โครงการ สัมมนา	รวบรวม	กรรมการ ประกอบ ผู้ทรงคุณ วุฒิ คณะ	มี	ประชุม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน
32. รูปแบบตำรา ม.ร.	ม.ร.	กรรมการ ปรับ ปรุง ตำรา	ชี้แจงรายละเอียด	2527	เป็นคู่มือ	รวบรวม	ผู้ทรง คุณวุฒิ	มี	ประชุม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน
33. การสัมมนา การพัฒนาการ เรียนการสอน ในระดับอุดม ศึกษา	ม.ร.	กรรมการ การ วิชา การ ม.ร.	สรุปรายละเอียด การพัฒนา การเรียน การสอน	2527	เผยแพร่ ความรู้	รวบรวม	กรรมการ ผู้ ทรงคุณ วุฒิ	มี	ประชุม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ชนิดเอกสาร	เกณฑ์ภายนอก						เกณฑ์ภายใน				
	แหล่งข้อมูล	ผู้เขียน	จุดมุ่งหมาย การเขียน	ปีที่ พิมพ์	เงื่อนไข การพิมพ์	ลักษณะ เอกสาร	ความรู้ ชำนาญ ของผู้ เขียน	การ มีส่วน โดย ตรง	ชนิด ข้อมูล	ใส่ อารมณ์	สื่อความ ชัดเจน
34. รายงาน ประจำปี 2528	ม.ร.	งาน วิจัย สถาบัน	สรุปราย งานประจำ ปี	2528	เป็นเอก สารราย งานการ ดำเนิน งานของ ม.ร.	รวบรวม	เจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบ โดยตรง	มี	ทุติย ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน
35. สารสนเทศ ประจำปี 2514-2525	ม.ร.	งาน วิจัย สถาบัน	สรุปราย งานข้อมูล 5 ด้าน	2528	เป็นเอก สารราย งาน ข้อมูล ด้าน โปร- แกรม อาคาร บุคลากร งบ- ประมาณ	รวบรวม	เจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบ โดยตรงของ งานวิจัย สถาบัน	มี	ทุติย ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน

ชนิดเอกสาร	เกณฑ์ภายนอก						เกณฑ์ภายใน				
	แหล่งข้อมูล	ผู้เขียน	จุดมุ่งหมาย การเขียน	ปีที่พิมพ์	เงื่อนไข การพิมพ์	ลักษณะ เอกสาร	ความรู้ ชำนาญ ของผู้ เขียน	การ มีส่วน โดย ตรง	ชนิด ข้อมูล	ใส่ อารมณ์	สื่อความ ชัดเจน
36.15 ปี มหาวิทยาลัย รามคำแหง	ม.ร.	คณะ กรรม- การ จัดทำ หนังสือ	รวบรวม บทความ รายงาน ประวัติ ม.ร.	2529	หนังสือ รวบรวม การ ดำเนิน งานของ ม.ร.	รวบรวม	ผู้ทรง คุณวุฒิ	มี	ปฐม- ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน
37.ปฐมนิเทศน์ นักศึกษา ปี 2530-2536	ม.ร.	กรรม การ ประชา สัมพันธ์ ม.ร.	แนะนำ มหาวิทยา- ลัย	2530	แจก นักศึกษา	รวบรวม	ผู้ทรงคุณ วุฒิของ ม.ร.	มี	ปฐม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน
38.การสัมมนา วิชาการเรื่อง การวิเคราะห์ และออกแบบ ระบบงานเพื่อ เพิ่มประสิทธิ- ภาพการ- บริหารและ การดำเนิน- งาน	ม.ร.	กรรม การ สถาบัน คอมพิวเตอร์ เตอร์	เสนอแนว ทางการนำ คอมพิวเตอร์มา พัฒนางาน	2531	เสนอ แนวคิด ในระบบ กว้าง		ผู้ทรงคุณ วุฒิของ สถาบัน คอมพิวเตอร์	มี	ปฐม ภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ชนิดเอกสาร	เกณฑ์ภายนอก						เกณฑ์ภายใน				
	แหล่งข้อมูล	ผู้เขียน	จุดมุ่งหมายการเขียน	ปีที่พิมพ์	เงื่อนไขการพิมพ์	ลักษณะเอกสาร	ความรู้ชำนาญของผู้เขียน	การมีส่วนร่วมโดยตรง	ชนิดข้อมูล	ใส่อารมณ์	สื่อความชัดเจน
39. สัมมนาเรื่องระบบการบริหารการศึกษา	ม.ร.	ผู้ทรงคุณวุฒิสภาอาจารย์	เสนอแนวทางการบริหารในระบบราชการนอกระบบราชการ	2532	เผยแพร่ข้อคิดเห็น	รวบรวม	ผู้ทรงคุณวุฒิสภาอาจารย์	มี	ประชุม	ไม่มี	ชัดเจน
40. สรุปรายงานประจำปี 2529-2536	ม.ร.	งานวิจัยสถาบัน	สรุปรายงานประจำปี	2529 ถึง 2536	เป็นเอกสารรายงานการดำเนินงานของม.ร.	รวบรวม	เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโดยตรง	มี	ทุติยภูมิ	ไม่มี	ชัดเจน

ตารางที่ 16 สรุปข้อมูลจากเอกสารที่กล่าวถึงเหตุการณ์ในอดีตระหว่าง ปี 2514-2522

ข้อความ	จำนวนเอกสารที่กล่าวถึง
---------	------------------------

1. ด้านการบริหารทั่วไป

- 1.1 ม.ร. เป็นสถาบันการศึกษาและวิจัยแบบตลาดวิชา 8
 มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิชาการ และวิชาชีพ
 ชั้นสูง ทำการวิจัยส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพ
 ชั้นสูง ทำการวิจัยส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพ
 ชั้นสูง และทะนุบำรุงวัฒนธรรม ให้มหาวิทยาลัย
 รามคำแหงเป็นนิติบุคคล ฐานะเป็นกรม สังกัด
 สำนักงานกฤษฎมนตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 พรบ. ต่อมามีการแก้ไขตาม พ.ร.บ.
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฉบับที่ 2) พ.ศ.
 2521 คือ มหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็น
 สถาบันการศึกษาและวิจัยแบบตลาดวิชา
 ที่ผู้ศึกษาสามารถศึกษาได้โดยตนเอง โดย
 ไม่ต้องมาเข้าชั้นเรียนที่มหาวิทยาลัยจัด
 ให้อีกได้ โดยให้มีวัตถุประสงค์ในการให้
 การศึกษาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำ
 การวิจัยส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้น
 สูง และทะนุบำรุงวัฒนธรรม

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนเอกสารที่กล่าวถึง
<p>1.2 การบริหารงานมหาวิทยาลัยจะมุ่งองค์กรสูงสุดคือ สภามหาวิทยาลัย ควบคุมกำกับดูแลกิจการทั่วไป ของม.ร. โดยมีอำนาจและหน้าที่คือ จัดวาง ระเบียบและข้อบังคับของม.ร. พิจารณาหลักสูตร เพื่อเสนอขอรับความเห็นชอบของสภาการศึกษา แห่งชาติ จัดหาวิธีการอันจะยิ่งการศึกษา และการ วิจัยของ ม.ร. ได้เจริญยิ่งขึ้น อนุมัติให้ปริญญา ประกาศนียบัตร อนุปริญญา และประกาศนียบัตร เสนอ การจัดตั้ง ยุบรวม และคณะนิติมหาวิทยาลัย สถาบัน สำนัก และภาควิชา พิจารณาการรับบัณฑิตวิทยาลัย หรือสถาบัน วิชาการชั้นสูง เข้าสมทบในมหาวิทยาลัย พิจารณาการ แต่งตั้งและถอดถอนอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าภาควิชา ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ จัดวางระเบียบเกี่ยวกับ การเงินและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยและแต่งตั้ง กรรมการส่งเสริมมหาวิทยาลัย และกำหนดหน้าที่ ของคณะกรรมการ^{ผู้}</p>	8

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนเอกสารที่กล่าวถึง
<p>1.3 ในระยะแรกปี พ.ศ. 2514 มีการแบ่งส่วนราชการ 6 ส่วนคือสำนักงานอธิการบดี คณะนิติศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ และสำนักบริการทางวิชาการและทดสอบ ประเมินผล มีการจัดตั้งโรงพิมพ์ ต่อมาปี 2516 อนุมัติตั้ง คณะเศรษฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ และโรงเรียนสาธิตรามคำแหง ปี 2517 อนุมัติจัดตั้งคณะวิทยาศาสตร์</p>	4
<p>1.4 มีอธิการบดีคนแรกคือ ดร.ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์ มีรองอธิการบดี 3 ตำแหน่งคือ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายนักศึกษา ฝ่ายวิชาการ</p>	7
<p>1.5 มีการเคลื่อนไหวเรียกร้องรัฐธรรมนูญ ใน ม.ร. มีนักศึกษา อาจารย์ และข้าราชการบางส่วนเข้าร่วม ขบวนการเดิน ขบวนในเหตุการณ์วันมหาวิปโยค 14 ตุลาคม 2516</p>	4
<p>1.6 ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งอธิการบดี และกรรมการสภามหาวิทยาลัย 2 ปี</p>	4

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนเอกสารที่กล่าวถึง
2. <u>ด้านบุคลากร</u>	
2.1 อัตรากำลังในระยะเริ่มแรกมีอาจารย์และเจ้าหน้าที่จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ บุคลากร รุ่นแรกเป็นอาจารย์ 152 คน ผู้บริหารและธุรการ 132 คน รวม 284 คน ในปี 2515 มีบุคลากรเพิ่มมาอีก 360 คน ต่อจากนั้นเพิ่มขึ้นอีกเรื่อย ๆ เฉลี่ยร้อยละ 9 ต่อปี ในส่วนที่เป็นข้าราชการ และร้อยละ 10 ต่อปี สำหรับลูกจ้างแผ่นดิน ร้อยละ 20 ต่อปี สำหรับลูกจ้างงบรายได้	1
2.2 การบริหารบุคคล มีทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐกำกับโดยการเลือกระดับต้องส่งให้ทบวงพิจารณา ต่อมาปี 2519 มีการมอบอำนาจให้มหาวิทยาลัยพิจารณาได้เองในสาย ก. ถึงระดับรองศาสตราจารย์ แต่ของสาย ข + ค ยังต้องเสนอไปยัง ก.ม.ทบวงพิจารณา	2
3. <u>ด้านงบประมาณ</u>	

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนเอกสารที่กล่าวถึง
<p>3.1 ได้งบประมาณ เป็นทุนประเดิม 5 ล้านบาท ในปี 2513 แต่ ใช้ยังไม่ได้เพราะกฎหมาย ยังไม่ผ่านสภาผู้แทนราษฎร ต่อมา ปี 2514 หลังจากกฎหมายผ่านแล้วได้รับงบเพิ่มอีก 20 ล้านบาท รวมเป็น 25 ล้านบาท งบประมาณที่ได้รับยังใช้ไม่ได้ต้องทำความ ตกลงในรายละเอียด และต้องได้รับอนุมัติจากสำนักงานงบประมาณก่อน ดังนั้นในการเตรียมพิมพ์ใบสมัครระเบียบการฯ และแบบพิมพ์อื่น ๆ จึงต้องอาศัยโรงพิมพ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยการขอเปิด เครดิตไว้ก่อน</p>	1
<p>3.2 การขายใบสมัครขายชุดละ 5 บาท เนื่องจากมีนักศึกษาสนใจสมัคร เรียนมาก วันแรกขายใบสมัครได้ถึง 20,000 ฉบับ ได้เงินเข้า มหาวิทยาลัยวันเดียว 1 แสนบาท ทำให้การเงินคล่องตัวขึ้น และ จำนวนนักศึกษาในปีถัดไปก็เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนสูงสุดในปี พ.ศ. 2522 จำนวนถึง 117,049 (กองแผนงาน, 2537)</p>	4
<p>3.3 ค่าหน่วยกิตขณะนั้น หน่วยกิตละ 30 บาท ต่อมาลดลงเหลือ 25 บาท ในปี 2519 และลดค่าบำรุงจาก 150 บาท ลดลงเหลือ 100 บาท</p>	1

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนเอกสารที่กล่าวถึง
4. <u>ด้านอาคารสถานที่</u>	
<p>เนื่องจากสถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัยรามคำแหงชั่วคราวคือ ที่อาคารแสดงสินค้าหัวหมาก อำเภอบางกะปิ จึงได้อาศัยอาคารที่มีอยู่เป็นที่ทำการไปพลาง ๆ เมื่อได้งบประมาณแล้วได้สร้าง อาคาร ขนาดใหญ่ 5 หลัง คือ NB 1-5 เป็นห้องเรียนขนาดใหญ่บรรจุนักศึกษาได้มาก ภายในห้องมีโทรทัศน์วงจรมัดไว้ให้นักศึกษาดู ต่อมาได้สร้างอาคารเพิ่มเป็นที่ทำการคณะต่าง ๆ และสร้างอาคารกึ่งถาวรเพิ่มขึ้น ต่อมาเริ่มมีอาคารที่สูงขึ้น คือ 5 ชั้น ได้แก่อาคารคณะมนุษยศาสตร์ บริหารธุรกิจ สำนักหอสมุดกลาง นิติศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ และปี 2520 มีอาคารสูงสุด คืออาคารสำนักบริการทางวิชาการ และทดสอบประเมินผล จำนวน 7 ชั้น</p>	4
5. <u>ด้านการได้มาซึ่งผู้บริหาร</u>	
<p>จะเป็นการแต่งตั้งผู้บริหารมหาวิทยาลัยในตำแหน่งต่าง ๆ โดยมีวาระ 2 ปี</p>	3
6. <u>ด้านการเรียนการสอน</u>	
<p>6.1 การจัดหลักสูตรจะยึดเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย และเทียบเคียงหลักสูตรจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ</p>	3
<p>6.2 การสอนใช้การบรรยายเป็นส่วนใหญ่ ในห้องเรียนขนาดใหญ่มีโทรทัศน์วงจรมัดไว้ รุ่นแรก ๆ นักศึกษาจะปรบมือเมื่ออาจารย์เข้าห้องและหลังจากเลิกสอน เป็นอย่างนี้อยู่หลายปี</p>	3

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนเอกสารที่กล่าวถึง
6.3 เอกสารคำสอน เป็นตำราที่คณาจารย์ของมหาวิทยาลัยแต่งขึ้นประกอบด้วยวิชาต่าง ๆ ในช่วงแรกจะเป็นการสรุปเนื้อหาแต่ละวิชาตำราเล่มแรกคือ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยทรัพย์สิน (LA 105)	2
6.4 ระบบการจัดการเรียนการสอน แบ่งเป็น 2 ภาคการศึกษาและ 1 ภาคฤดูร้อน ใช้เฉพาะเรียนภาคละ 18 สัปดาห์ เป็นเวลาเรียน 16 สัปดาห์ สอบ 2 สัปดาห์ การคิดหน่วยกิตคือบรรยาย สัปดาห์ 1 ชั่วโมง ตลอดภาคกำหนดให้เท่ากับ 1 หน่วยกิต ส่วนวิชาที่มีปฏิบัติการทดลอง ใช้เฉพาะ 2-3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต	12
6.5 สถานภาพนักศึกษา ที่มีหน่วยกิตสะสมไม่เกิน 35 หน่วยกิต เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีหน่วยกิตสะสมระหว่าง 36-37 หน่วยกิต เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่มีหน่วยกิตสะสมระหว่าง 71-105 หน่วยกิต เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่มีหน่วยกิตสะสมเกิน 105 หน่วยกิต เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4	10

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนเอกสารที่กล่าวถึง
6.6 มีการขยายการศึกษาออกสู่ส่วนภูมิภาค โดยมีโครงการอาจารย์ สัญจร จัดขึ้นตั้งแต่ ภาค 1 ปีการศึกษา 2521 มีวัตถุประสงค์ ให้เป็นส่วนเสริมการเรียนรู้ร่วมกับสื่อการสอนแบบอื่น ๆ ที่ มหาวิทยาลัย จัดให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในจังหวัดที่ห่างไกล ระยะแรกมีศูนย์บรรยายทั่วประเทศ 12 แห่ง คือ ในปี 2522 ขยายเป็น 15 แห่ง คือ เชียงใหม่ ลำปาง นินนุโลก นครสวรรค์ เชียงราย ขอนแก่น อุบลราชธานี นครราชสีมา อุดรธานี มหาสารคาม จันทบุรี นครศรีธรรมราช สงขลา ปัตตานี และภูเก็ต	12
6.7 ในปี 2520 มีการบรรยายสรุปทางวิทยุกระจายเสียงทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค คือสถานีวิทยุกระจายเสียงของกรมประชาสัมพันธ์ กรมการทหารสื่อสารของกองทัพบก และสถานีวิทยุ 1 ป.ณ. ของ กรมไปรษณีย์ โทรเลข และทางสถานีวิทยุ โทรทัศน์ช่อง 9 อสมท. เฉพาะกระบวนวิชาที่ต้องอาศัยทักษะหรือการปฏิบัติการทดลอง	4
7. การบริการทางวิชาการ	3
7.1 มีข่าวรวมคำแห่งเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับ มหาวิทยาลัย	
7.2 จัดให้มีองค์กรนักศึกษามหาวิทยาลัยขึ้น	

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนเอกสารที่กล่าวถึง
7.3 มีห้องสมุดไว้เป็นที่ค้นคว้าเอกสาร	
7.4 มีสำนักบริการทางวิชาการและทดสอบประเมินผล ให้บริการด้านทะเบียนและวัดผล	
7.5 มีทุนได้นักศึกษาเรียนดี และยากจน	
8. ด้านงานวิจัย	
8.1 จัดตั้งให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการวิจัย ขึ้นเมื่อปี 2521 ตามคำสั่งมหาวิทยาลัย ที่ 260/2521 โดยมีเงินอุดหนุน การวิจัยอยู่ร่วมกันที่ส่วนกลาง ทุกคณะต้องเสนอโครงการ ที่จะขอรับเงินอุดหนุนมาที่กรรมการชุดนี้	2
9. ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	
มีชมรมศิลปและวัฒนธรรมขององค์การนักศึกษา	3

สรุปข้อมูลรวมจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จากการวิเคราะห์เอกสาร ในปี 2514-2522

แบบ Dendogram

ข้อมูลย่อย

ประเด็น

ข้อมูลรวม

ด้านการบริหาร

- แต่งตั้งอธิการบดี
- ผู้บริหารเข้มงวด
- มีรองอธิการบดีฝ่ายธุรการ
ฝ่ายวิชาการและฝ่ายนักศึกษา
- อธิการบดีเลือกทีมมาเอง

ลักษณะผู้บริหาร

อธิการบดีมาจากการแต่งตั้ง มีรองอธิการบดีช่วยงานด้านต่าง ๆ ผู้บริหารเข้มงวดและเลือกทีมทำงานเอง

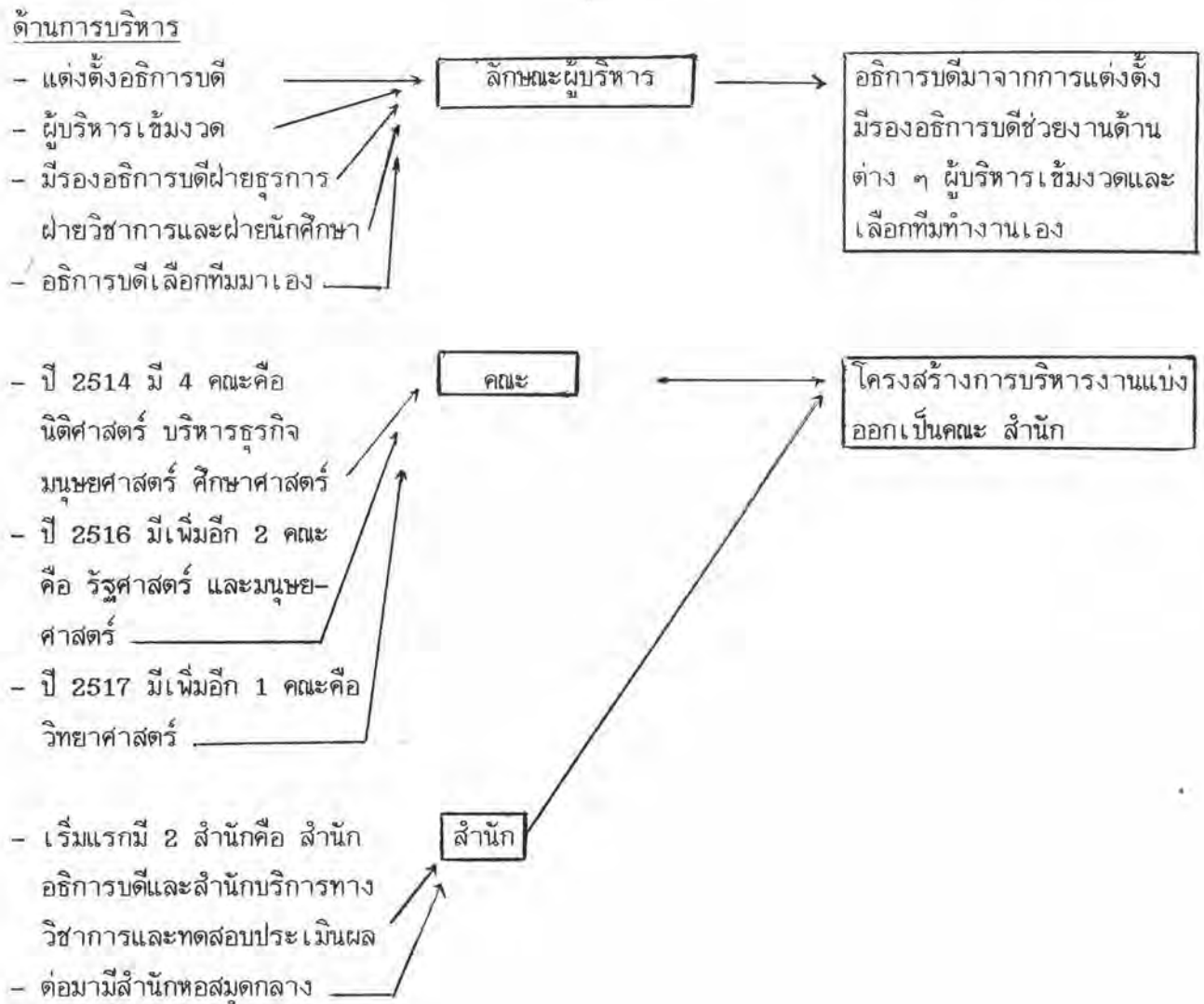
- ปี 2514 มี 4 คณะคือ
นิติศาสตร์ บริหารธุรกิจ
มนุษยศาสตร์ ศึกษาศาสตร์
- ปี 2516 มีเพิ่มอีก 2 คณะ
คือ รัฐศาสตร์ และมนุษย-
ศาสตร์
- ปี 2517 มีเพิ่มอีก 1 คณะคือ
วิทยาศาสตร์

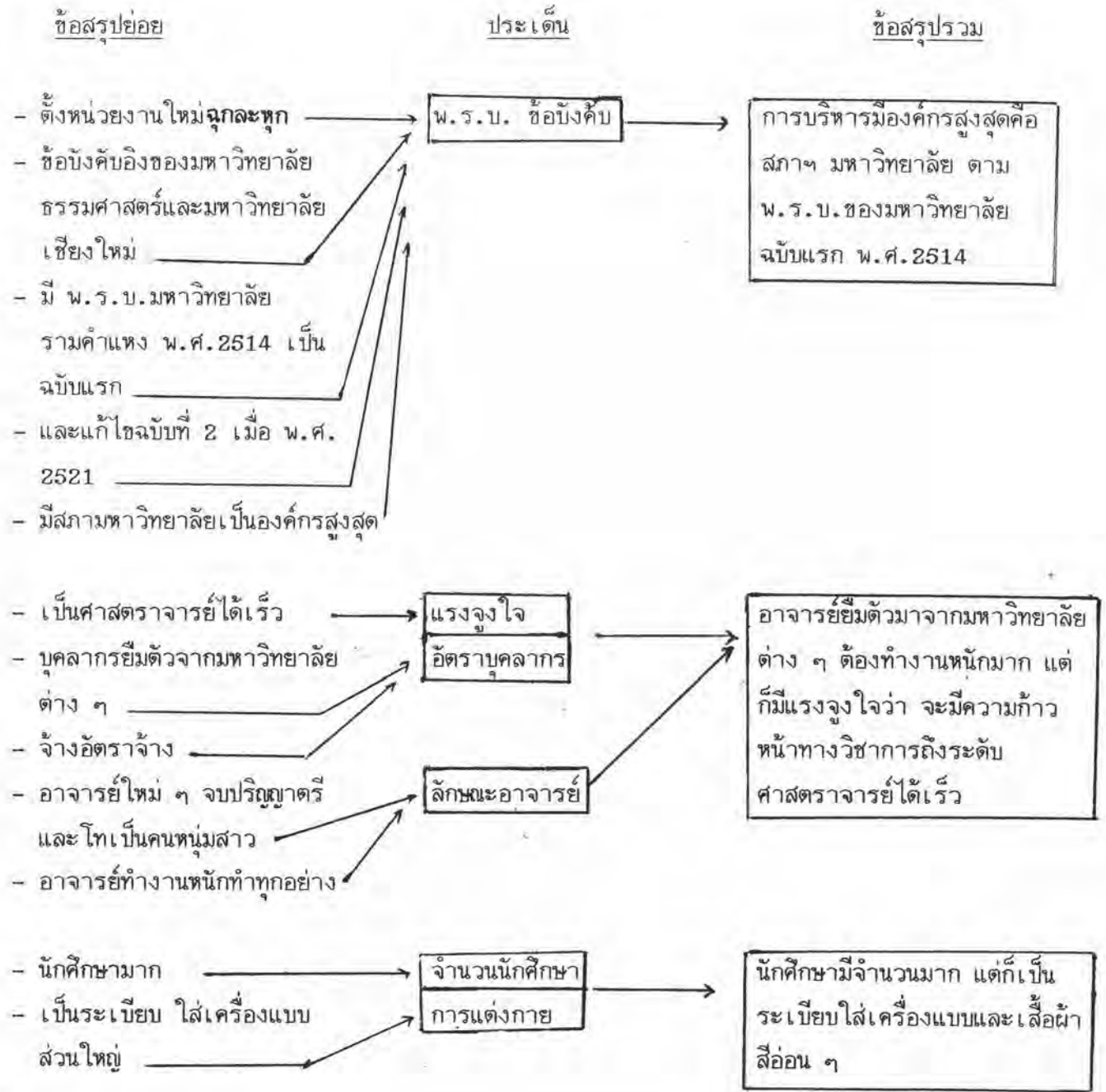
คณะ

โครงสร้างการบริหารงานแบ่ง
ออกเป็นคณะ สำนัก

- เริ่มแรกมี 2 สำนักคือ สำนัก
อธิการบดีและสำนักบริการทาง
วิชาการและทดสอบประเมินผล
- ต่อมามีสำนักหอสมุดกลาง

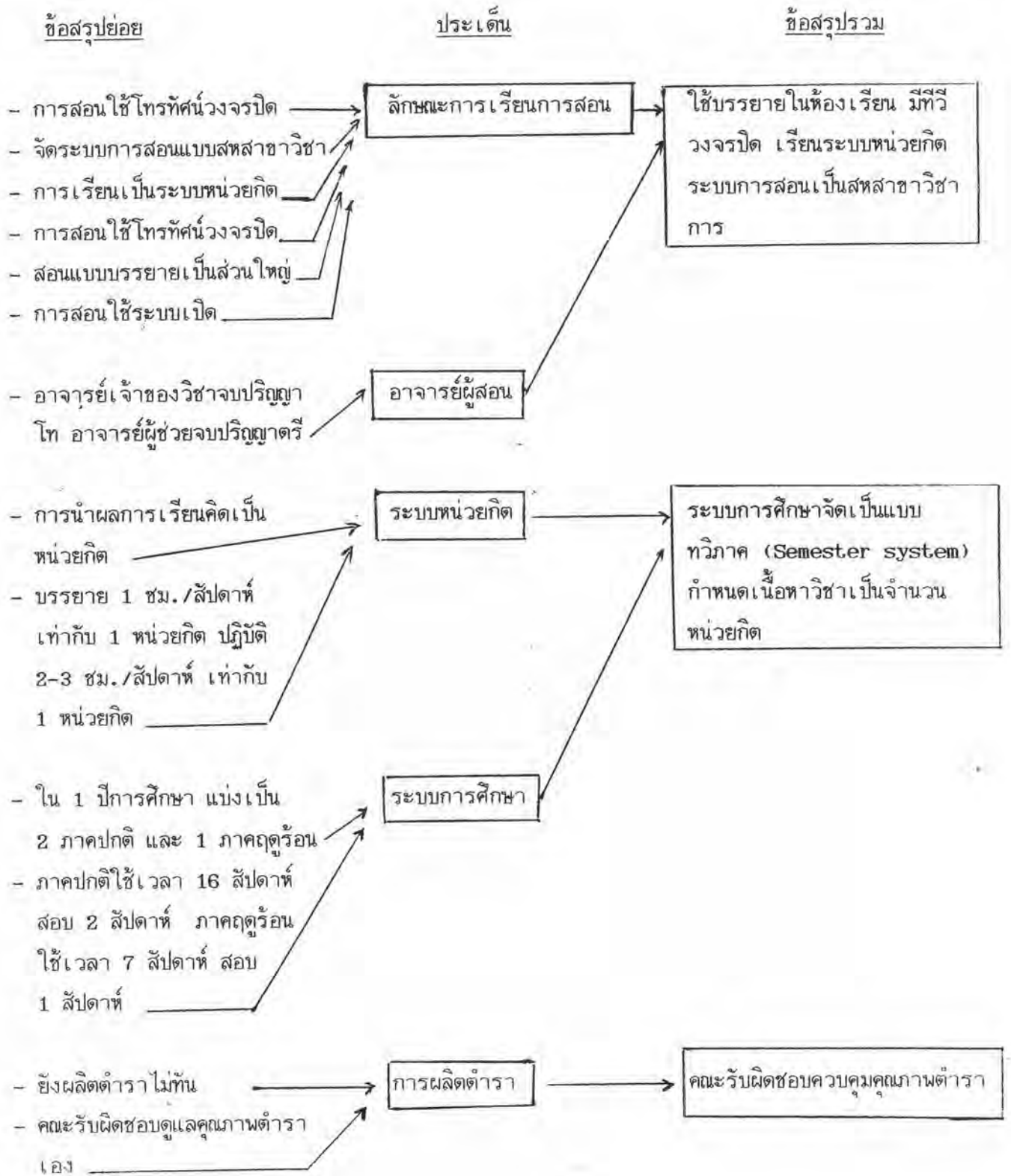
สำนัก

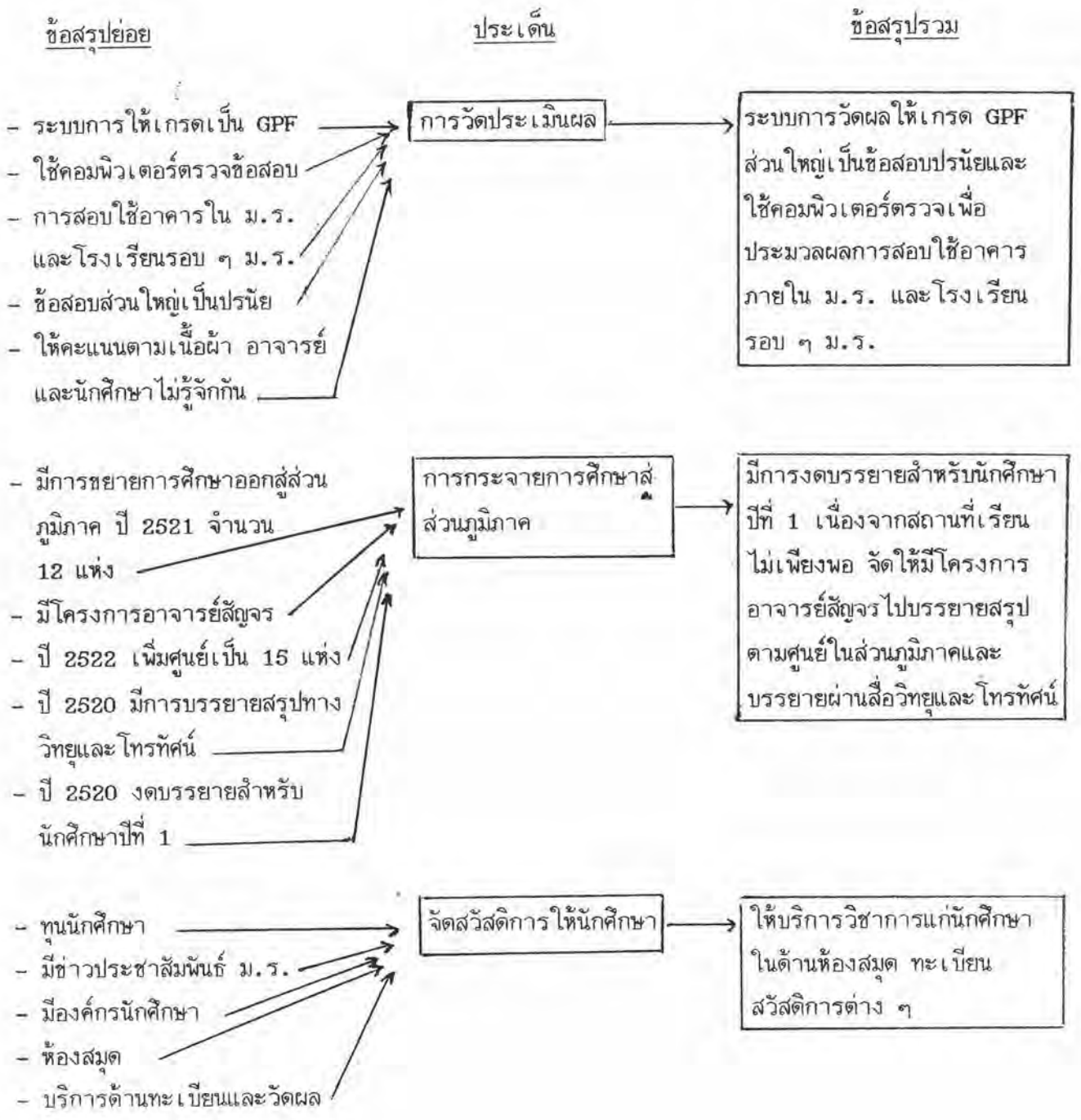

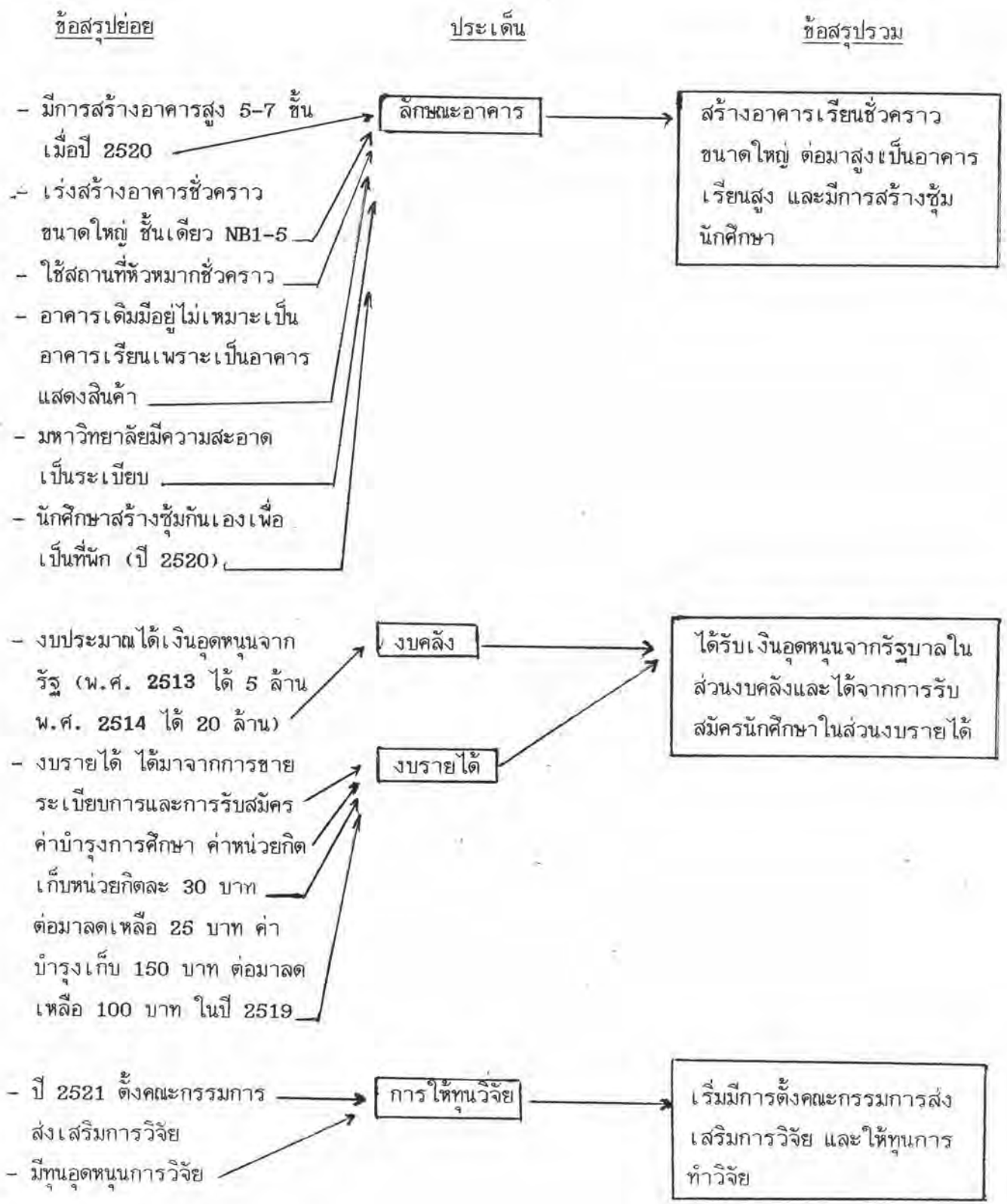

ด้านการเรียนการสอน

ตารางที่ 17 สรุปข้อมูลจากเอกสารที่กล่าวถึง เหตุการณ์ในอดีต ระหว่างปี 2523-2529

ข้อความ	จำนวนเอกสารที่กล่าวถึง
1. ด้านการบริหารทั่วไป	
1.1 ม.ร.ยังเป็นสถาบันการศึกษาแบบตลาดวิชา ที่ผู้ศึกษาสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมาเข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยจัดให้ได้ โดยให้มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวិชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัย ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง และทำนุวัฒนธรรม (พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฉบับที่ 2) 2521)	10
1.2 การบริหารมหาวิทยาลัย มุ่งองค์กรสูงสุดถึงสภามหาวิทยาลัย	3
1.3 แบ่งส่วนราชการออกเป็น 9 หน่วย มี 7 คณะ คือนิติศาสตร์ บริหารธุรกิจ มนุษยศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ รัฐศาสตร์ และ เศรษฐศาสตร์ และอีก 4 สำนักคือ สำนักงานอธิการบดี สำนักหอสมุดกลาง สำนักเทคโนโลยีทางการศึกษา และสำนักบริการทางวิชาการและทดสอบประเมินผล	4
1.4 อธิการบดีมาจากการเลือกตั้ง พ.ศ. 2523 มีรองอธิการบดีเพิ่มจากเดิม 3 ฝ่ายคือ ฝ่ายวิทยาเขต ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ฝ่ายสวัสดิการ พ.ศ. 2525 เปลี่ยนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา เป็นรองอธิการบดีฝ่ายสวัสดิการ ฝ่ายกิจการนักศึกษา พ.ศ. 2526 เปลี่ยนรองอธิการบดีฝ่ายสวัสดิการเป็น	7

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนเอกสารที่กล่าวถึง
<p>รองอธิการบดีฝ่ายสวัสดิการและการคลังเพิ่ม รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร ยุบ รองอธิการบดีฝ่ายวิทยาเขต พ.ศ. 2528 เปลี่ยนรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการเป็นรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิจัยเพิ่มรองอธิการบดีฝ่ายสื่อการสอน พ.ศ. 2530 มารับรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิจัยเป็นรองอธิการบดีฝ่ายสื่อการสอน พ.ศ. 2530 ปรับรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย เป็นรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและฝึกอบรม ปรับรองอธิการบดีรองอธิการบดีฝ่ายสวัสดิการ และการคลัง เป็นรองอธิการบดีฝ่ายสวัสดิการและ โครงการพิเศษ และรองอธิการฝ่ายการคลัง เพิ่ม รองอธิการบดีฝ่ายวิทยาเขต รองอธิการบดีทั่วไป รองอธิการบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ ยุบ รองอธิการบดีฝ่ายสื่อการสอน</p>	
<p>1.5 เกิดไฟไหม้ชั้นบนด้านข้างตึก เอตี่ 1 และ โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยคำแหงและมีน้ำท่วม บริเวณมหาวิทยาลัย 3 ครั้ง</p>	1
<p>1.6 มีการเคลื่อนไหวของนักศึกษา ประท้วง คัดค้านการเปิดวิทยาเขตปัจฉิมสวัสดิ์ สุวรรณภาศรี (รวมฯ 2) แต่อธิการบดีสมัยนั้น รองศาสตราจารย์ สุขุม นวลสกุล สามารถ ชี้แจง และรับข้อเสนอของนักศึกษาได้ นักศึกษา จึงสลายการประท้วง</p>	1

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนเอกสารที่กล่าวถึง
2. ด้านบุคลากร	
2.1 อัตราบุคลากรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะร้อยละ 1 ต่อปี สำหรับข้าราชการ และเพิ่มจุดจ้างบรรายได้ขึ้นจำนวนมาก เนื่องจากมีการขยายหน่วยงานเพิ่มขึ้น และจำนวนนักศึกษาเพิ่มขึ้น มีลูกจ้างบรรายได้ เพิ่มมากที่สุดในปี 2525 หลังจากนั้นลดลงเรื่อย ๆ จะเพิ่มมากอีกครั้ง พ.ศ. 2530 กองแผนงาน, 2537	2
2.2 มีทุนให้อาจารย์และข้าราชการสาย ข & ค ไปศึกษาต่อต่างประเทศ และในประเทศ เพิ่มมากขึ้น	4
2.3 การบริหารบุคคล สาย ก ทบวงมอบอำนาจให้มหาวิทยาลัยพิจารณาเลื่อนระดับได้ถึงระดับ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์ นอกนั้นต้องส่งให้ทบวงมหาวิทยาลัยพิจารณา	1
3. ด้านงบประมาณ	
3.1 งบประมาณแผ่นดินได้เพิ่มขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่อง และงบรายได้ของมหาวิทยาลัยได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกัน เนื่องจากยังมีนักศึกษาสมัครเป็นจำนวนมาก แม้ว่าจะลดลงบ้างจากปี พ.ศ. 2522	3
3.2 อัตราค่าธรรมเนียมยังคงเดิม	1

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนเอกสารที่กล่าวถึง
3.3 ได้รับเงินบริจาคให้มหาวิทยาลัยเพื่อเป็นทุนการศึกษา ของนักศึกษาเพิ่มมากขึ้น	1
4. อาคารสถานที่	
4.1 มีอาคารเรียงและอาคารที่ทำการอื่น ๆ ทั้งที่ หัวหมากและวิทยาเขตเพิ่มจากเดิมมากขึ้น โดยมีอาคารรวม 114 หลัง	1
5. ด้านการได้มาซึ่งผู้บริหาร เป็นการเลือกตั้ง	1
6. ด้านการการสอน	
6.1 เปิดหลักสูตรเพิ่มขึ้น โดยในปี 2529 มีหลักสูตร อนุปริญญา 5 คณะ 17 สาขาวิชา ปริญญาตรี 7 คณะ 26 สาขาวิชา	3
6.2 การสอนใช้การบรรยายที่มหาวิทยาลัย โดยใช้ โทรทัศน์วงจรปิด และมีการจัดสอนตามศูนย์ บริการส่วนภูมิภาค การบรรยายทางสถานีวิทยุ และสถานีโทรทัศน์ โดยเพิ่มบรรยายที่สถานี โทรทัศน์สีช่อง 7 เพิ่ม ต่อมาเมื่อเปิดวิทยาเขต งดการบรรยายที่ศูนย์ บริการส่วนภูมิภาค การ บรรยายทางสถานีโทรทัศน์สี ช่อง 7 เพิ่ม ต่อมา เมื่อเปิดวิทยาเขตงดการบรรยายที่ศูนย์ บริการส่วน ภูมิภาคแต่จัดส่งเอกสาร และเทปคำบรรยายไปประจำ ไว้ที่ห้องสมุดประชาชนตามจังหวัดต่าง ๆ 9 จังหวัด	5

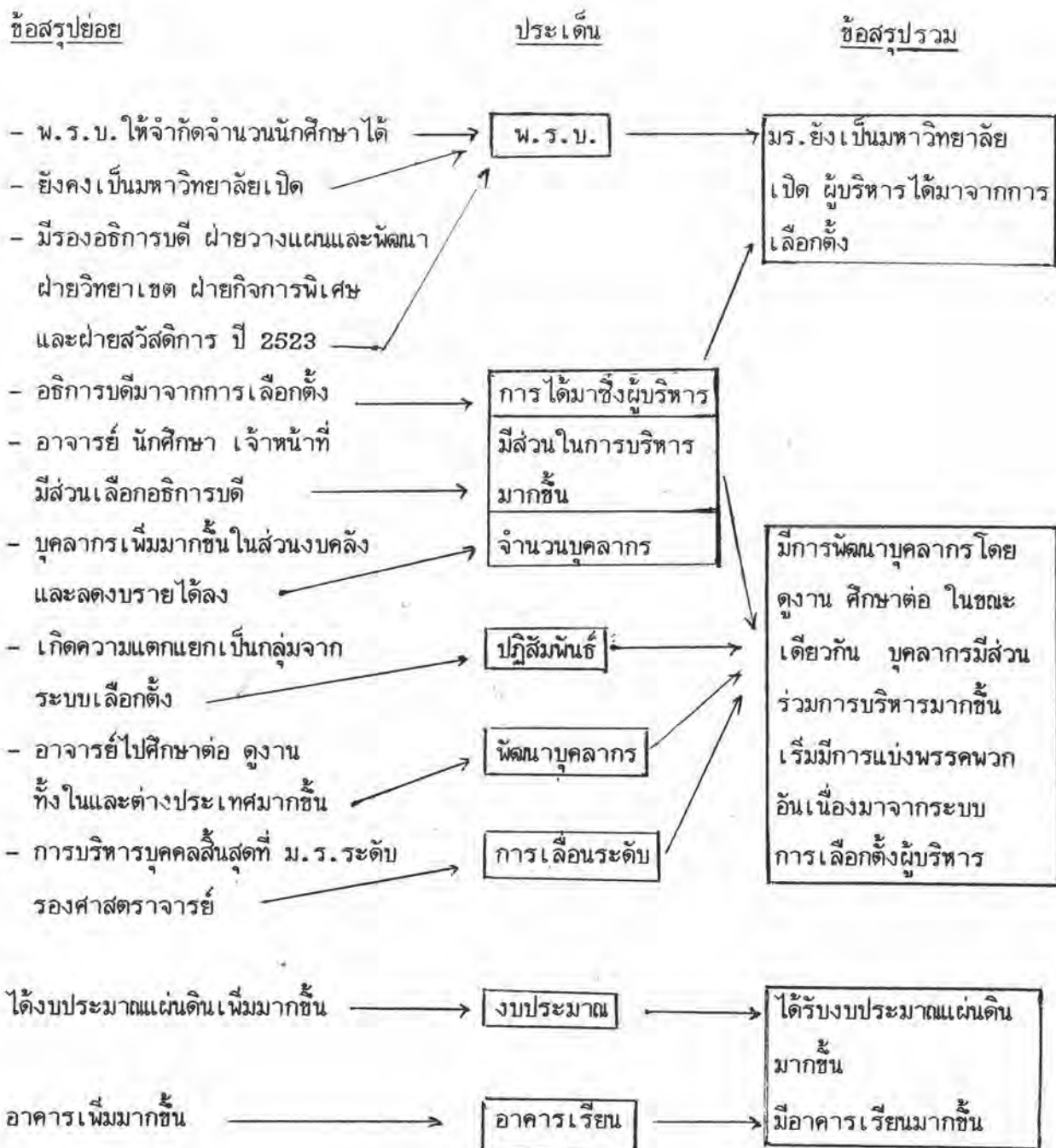
ตารางที่ 17 (ต่อ)

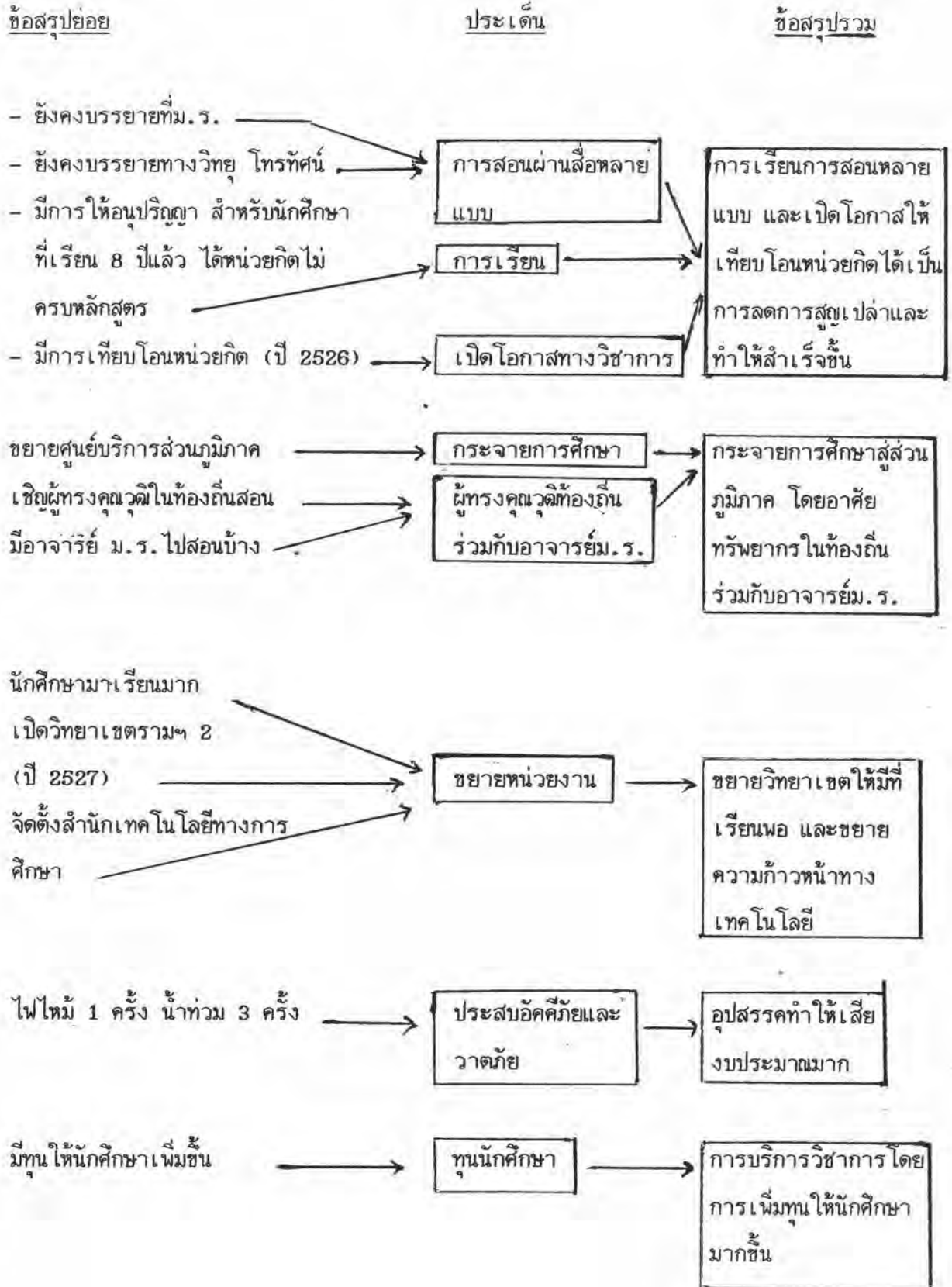
ข้อความ	จำนวนเอกสารที่กล่าวถึง
6.3 มีการเทียบโอนหน่วยกิต นักศึกษาเป็นครั้งแรก	1
7. การบริการทางวิชาการ	
7.1 มหาวิทยาลัยขยายการบริหาร โดยเริ่มรับสมัคร ศึกษาใหม่ทางไปรษณีย์ให้ในปี.ศ. 2526 เพื่อ อำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา ประหยัดค่าเดินทาง และลดปัญหาการจราจรติดขัด	1
7.2 เริ่มมีสำนักเทคโนโลยีการศึกษาขึ้นเพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์ กลางในการประสานงานการผลิต พัฒนา และบริการ เทคโนโลยีการศึกษาแก่มหาวิทยาลัยและชุมชน และเริ่ม จัดตั้งโรงพิมพ์ขึ้นใหม่ เพื่อจัดพิมพ์ตำรา ข้อสอบและสิ่ง พิมพ์ต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย	1
7.3 เพิ่มการบริการวิชาการแก่สังคม โดยจัดให้มีการจัด นิทรรศการ การบรรยาย การสนทนา การจัดอบรม สัมมนา 66 ครั้ง	1
7.4 ให้บริการเอกสารตำรา คู่มือ เอกสารอ่านประกอบและเทป คำบรรยาย บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ และบริการ ข่าวสาร และประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยในห้องสมุด ประชาชนประจำจังหวัด 9 จังหวัดในส่วนภูมิภาคคือ เชียงใหม่ พิษณุโลก นครสวรรค์ ขอนแก่น อุบลราชธานี นครราชสีมา อุดรธานี สงขลา และสุราษฎร์ธานี	2

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนเอกสารที่กล่าวถึง
8. ด้านการวิจัย	
8.1 เริ่มมีกองทุนการวิจัย	2
8.2 มหาวิทยาลัยสนับสนุนให้อาจารย์ ชำรชการ ทำการวิจัย โดยจัดสรรเงินงบประมาณรายได้ของมหาวิทยาลัยเป็นทุนอุดหนุนการวิจัย หน่วยงานละ 200,000 บาทต่อปี ให้แต่ละคณะมีกรรมการส่งเสริมการวิจัยพิจารณาโครงการของคณะ/สำนักเอง และยังมี การวิจัยส่วนกลางสำหรับโครงการวิจัยขนาดใหญ่ ที่เงินทุนวิจัยคณะไม่เพียงพอ หรือสำหรับโครงการวิจัยที่ไม่ปรารถนา รับทุนวิจัยประเภทคณะ/สำนัก โครงการวิจัยที่ทำถึงปี 2529 มีแล้ว 276 โครงการ	
9. ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	1
มีชมรมที่จัดกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม 12 ชมรม ลักษณะการจัดกิจกรรมเป็นการเผยแพร่ผลงานทางด้านศิลปวัฒนธรรม การอนุรักษ์ซึ่งวัฒนธรรมประเพณี และเป็นการเผยแพร่กิจกรรมของชมรม	

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จากการวิเคราะห์เอกสารในปี 2523-2529

ข้อสรุปย่อย

ประเด็น

ข้อสรุปรวม

ตารางที่ 18 สรุปข้อมูลจากเอกสารที่กล่าวถึงเหตุการณ์ในอดีตระหว่างปี 2530-2535

ข้อความ	จำนวนเอกสารที่กล่าวถึง
1. ด้านการบริหารทั่วไป	5
1.1 มหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นสถาบันการศึกษาแบบตลาดวิชา ที่ผู้ศึกษาสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมาเข้าเรียน ที่มหาวิทยาลัยจัดให้ก็ได้ โดยให้มีวัตถุประสงค์ในการให้การ ศึกษาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง และทะนุบำรุงวัฒนธรรม	
1.2 การบริหารมหาวิทยาลัย มีองค์กรสูงสุดคือสภามหาวิทยาลัย	5
1.3 แบ่งส่วนราชการออกเป็น 8 คณะ และ 4 สำนักคือ นิติศาสตร์ บริหารธุรกิจ มนุษยศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย สำนักงานอธิการบดี สำนักหอสมุดกลาง สำนักเทศ โนโลยีการศึกษา สำนักพิมพ์ และ 1 สถาบันคือ สถาบันคอมพิวเตอร์	2
1.4 มีอธิการบดีมาจากการเลือกตั้ง ปีพ.ศ. 2535 มีรองอธิการบดี ฝ่ายธุรการ ฝ่ายวิชาการและ สื่อการสอน ฝ่ายบริหาร ฝ่ายกิจการนักศึกษา ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ และวิจัย ฝ่ายวิทยาเขต ฝ่ายวางแผนและพัฒนา และฝ่ายการ คลังและสวัสดิการ	2

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนเอกสารที่กล่าวถึง
2. ด้านบุคลากร	
2.1 อัตราบุคลากรเพิ่มขึ้นสำหรับส่วนที่เป็นราชการ ในส่วนลูกจ้าง งบรายได้ เพิ่มขึ้นในปี 2530-2532 และหลังจากนั้นลดลงเรื่อย ๆ	1
2.2 เพิ่มทุนให้อาจารย์ ชำราชการ เดินทางไปตงงานต่างประเทศ มากขึ้น แต่จำนวนบุคลากรที่ขอรับทุนไปศึกษาต่อต่างประเทศ ลดลง	1
2.3 การบริหารบุคคล ทบวงมหาวิทยาลัยมอบอำนาจให้มหาวิทยาลัย พิจารณาเลื่อนระดับได้ถึงระดับ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ในสาย ก และสาย ข และ ค มอบ ให้พิจารณาได้ถึงระดับชำนาญการ เชี่ยวชาญ (หนังสือ เวียนทบวงมหาวิทยาลัย ที่ ทม 0202/27 ลงวันที่ 30 กรกฎาคม 2534	1
3. ด้านงบประมาณ	
งบประมาณแผ่นดินได้เพิ่มขึ้น งบรายได้ นักศึกษาลดน้อยลง ในปี 2531-2532 และเพิ่มขึ้นในปี 2533-2534 (สรุปการบริหารรอบ 2 ปี, 2534)	1
4. ด้านอาคารสถานที่	1
สร้างอาคารเรียนขนาดใหญ่ 4 ชั้น 2 หลังคือ อาคารเวียงผา และเวียงคำ และอาคารปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ 10 ชั้น อาคาร สำนักพิมพ์ และเรืออาคารที่ชำรุดคืออาคารสวป.เก่า	
5. ด้านการได้มาซึ่งผู้บริหาร ยังกงการเลือกตั้ง	1

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนเอกสารที่กล่าวถึง
6. ด้านการเรียนการสอน	
6.1 เปิดสอนหลักสูตรปริญญาตรี 38 สาขา ปริญญาโท 4 สาขา	2
6.2 ยังคงมีการบรรยายสรุปทางสถานีวิทยุ และ โทรทัศน์ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ	2
6.3 มีศูนย์บริการวิชาการส่วนภูมิภาค ทำหน้าที่ให้บริการ สื่อการสอนประเภทตำรา เทปคำบรรยาย และเอกสาร อื่น ๆ เพื่อบริการนักศึกษา 20 ศูนย์โดยใช้ห้องสมุดประชาชน ในจังหวัดต่าง ๆ	2
6.4 การพิจารณาหลักสูตรทบวงมหาวิทยาลัยมอบอำนาจให้ มหาวิทยาลัยพิจารณาได้เอง โดยหลักสูตรนั้นต้องอยู่ในแผนฯ ของมหาวิทยาลัย	3
6.5 มีการเทียบโอนหน่วยกิต	5
6.6 ปรับระยะเวลาการศึกษาจาก 8 ปีเป็น 12 ปี ในปีพ.ศ. 2530-2531 และปรับมาเป็น 8 ปีเหมือนเดิมในปี 2532	1
6.7 มีการนำระบบ Bar-Code มาใช้กับบัตรนักศึกษา และการลงทะเบียนเรียนเป็นครั้งแรกในปี 2535	1

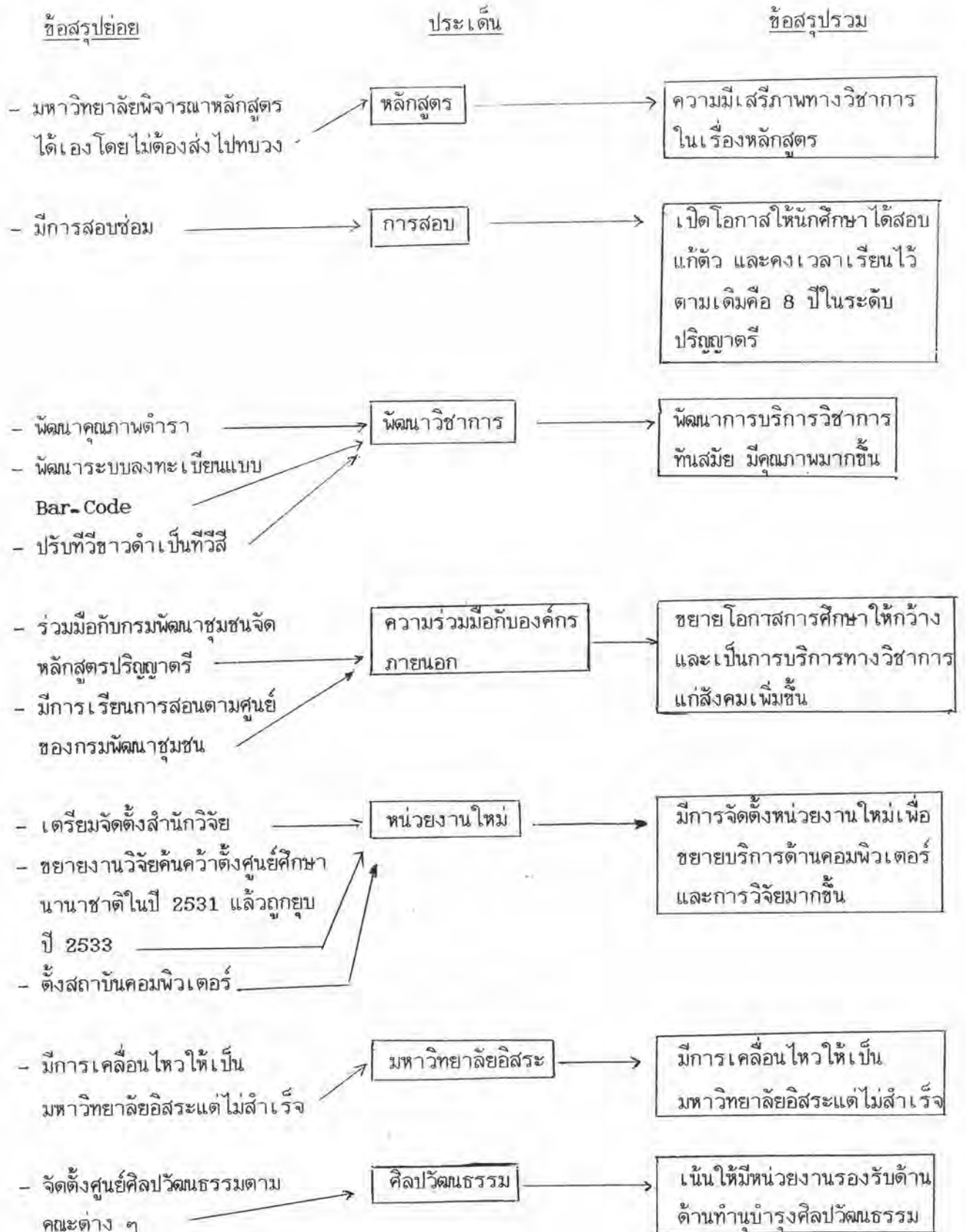
ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนเอกสารที่กล่าวถึง
6.8 มีโครงการแลกเปลี่ยนทางวิชาการกับต่างประเทศมากขึ้น ในปี 2534 ตกลงเซ็นสัญญาความร่วมมือกับ 14 สถาบัน	1
6.9 มีการปรับปรุงสื่อการสอน (ตำราและสื่ออื่น ๆ) ใหม่ เป็นแบบ TSG (Text and Study Guide) คือตำราและคู่มือประกอบการเรียนแบบ SST (Self Study Text) คือตำราศึกษาด้วยตนเอง และจัดนำชุดวิชาประกอบการเรียน (Packaged Learning)	1
7. ด้านการบริการทางวิชาการ	
7.1 ร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนเปิดหลักสูตร เพื่อพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานต่าง ๆ ขึ้น เพื่อร่วมมือกับกรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุข	1
7.2 จัดประชุมนานาชาติ	1
7.3 บริการวิชาการในรูปการอบรม สัมมนา	4
8. ด้านการวิจัย	
8.1 สนับสนุนทุนอุดหนุนการวิจัยแก่คณะสำนัก โดยให้เงินอุดหนุนแห่งละ 100,000 บาทต่อปี	2

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนเอกสารที่กล่าวถึง
8.2 มีโครงการวิจัยที่ได้รับทุนไปแล้ว 150 โครงการ	1
8.3 จัดตั้งศูนย์การศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานการวิจัย คือศูนย์ ลาตินอเมริกา ศูนย์ยุโรป ศูนย์ศึกษาอเมริกา ศูนย์เอเชีย ศูนย์แอฟริกา	1
9. ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	2
มีการจัดตั้งศูนย์พุทธศาสนากับการพัฒนาประเทศ คณะรัฐศาสตร์ ดำเนินการเตรียมจะจัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรม และการวิจัยที่จังหวัดสุโขทัย เมื่อปี 2531	

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลในอดีต

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบข้อมูลในอดีต ปี 2514-2522 , ปี 2523-2529 , และปี 2530-2535

1. ข้อมูลในอดีต

ข้อความ	ปี 2514-2522	ปี 2523-2529	ปี 2530-2535
1. ปรัชญาการจัดการ ศึกษาของมหาวิทยาลัย รามคำแหง	เป็นสถาบันการศึกษาแบบตลาดวิชา มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิชาการ และวิชาชีพชั้นสูงทำการวิจัย ส่งเสริม วิชาการและวิชาชีพชั้นสูง และทะนุ บำรุงวัฒนธรรม (ตามมาตรา 5 แห่ง พรบ. มหาวิทยาลัยรามคำแหง ฉบับที่ 2) พ.ศ.2521 ข้อความดังที่ปรากฏ ในปี 2523-2530	เป็นสถาบันการศึกษาและวิจัยแบบตลาด วิชาที่ผู้ศึกษาสามารถศึกษาได้ด้วย ตนเอง โดยไม่ต้องมาเข้าเรียนที่ มหาวิทยาลัยจัดให้ก็ได้โดยให้มีวัตถุประสงค์ ในการให้การศึกษาวิชาการ และวิชาชีพชั้นสูงทำการวิจัย ส่งเสริม วิชาการวิชาชีพชั้นสูงและทะนุบำรุง วัฒนธรรม	คงเดิมตามปี (2523-2530)
2. รูปแบบองค์กรการ บริหาร	มีสภามหาวิทยาลัยเป็นองค์กรสูงสุด	มีสภามหาวิทยาลัยเป็นองค์กรสูงสุด	คงเดิม

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ข้อความ	ปี 2514-2522	ปี 2523-2529	ปี 2530-2535
3. การแบ่งส่วนราชการ	คณะที่แบ่งส่วนราชการแล้วคือ 1) นิติศาสตร์ 2) มนุษยศาสตร์ 3) สำนักงานอธิการบดี	1) นิติศาสตร์ 2) มนุษยศาสตร์ 3) สำนักงานอธิการบดี 4) เศรษฐศาสตร์ 5) สำนักเทคโนโลยีทางการศึกษา 6) คณะวิทยาศาสตร์ 7) คณะรัฐศาสตร์ 8) คณะบริหารธุรกิจ	1) นิติศาสตร์ 2) มนุษยศาสตร์ 3) เศรษฐศาสตร์ 4) วิทยาศาสตร์ 5) บริหารธุรกิจ 6) รัฐศาสตร์ 7) สำนักงานอธิการบดี 8) สำนักเทคโนโลยีทางการศึกษา 9) สำนักหอสมุดกลาง 10) บัณฑิตศึกษา
4. อำนาจบริหารงาน	1) มีสภามหาวิทยาลัยเป็นองค์กรที่มีอำนาจบริหารสูงสุด 2) มีอธิการบดีเป็นผู้รับนโยบายมาดำเนินการ	คงเดิม	คงเดิม

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ข้อความ	ปี 2514-2522	ปี 2523-2529	ปี 2530-2535
<p>5. โครงสร้าง สภามหาวิทยาลัย</p>	<p>3) มีคณะกรรมการที่ปรึกษาสภา มหาวิทยาลัย (ทปม.) เป็นองค์กร ที่ปรึกษาในเรื่องการบริหารงาน ภายใน</p> <p>1) พรบ. มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2514 มาตรา 12 เดิมกำหนดให้ นายกรัฐมนตรีเป็นนายกสภามหา- วิทยาลัย ต่อมาได้มีการเปลี่ยน แปลงตามประกาศพระราชกิจจา นุเบกษาวันที่ 19 กรกฎาคม 2515 ความว่ามาตรา 12 ให้มีสภามหา- วิทยาลัยประกอบด้วยนายกสภา มหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระ กรุณาโปรดเกล้า แต่งตั้งและ เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี</p>	<p>คงเดิม</p>	<p>คงเดิม</p>

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ข้อความ	ปี 2514-2522	ปี 2523-2529	ปี 2530-2535
<p>6. ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของกรรมการสภามหาวิทยาลัย</p>	<p>ผู้อำนวยการสถาบัน และผู้อำนวยการสำนักในมหาวิทยาลัยถ้ามีเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่งกับกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าแต่งตั้งมีจำนวนไม่น้อยกว่าสี่คนและไม่เกินเก้าคนให้รองอธิการบดีเป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัยในกรณีมีรองอธิการบดีหลายคนได้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัย</p>		
	2 ปี	2 ปี	2 ปี

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ข้อความ	ปี 2514-2522	ปี 2523-2529	ปี 2530-2535
7. คุณสมบัติอธิการบดี	1) ได้ปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัยที่ สภามหาวิทยาลัยรับรองหรือ 2) ได้ปริญญาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และทำการสอนมาไม่น้อยกว่า 5 ปี ในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดม ศึกษาอื่นซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการ สภามหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อย กว่า 4 ปี	คงเดิม	คงเดิม
8. วาระการดำรง ตำแหน่ง	2 ปี	2 ปี	2 ปี
9. อำนาจการบังคับบัญชา	ให้ถือว่าอธิการบดีเป็นอธิบดีตาม กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ พลเรือนและกฎหมายอื่น ๆ	คงเดิม	คงเดิม

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ข้อความ	ปี 2514-2522	ปี 2523-2529	ปี 2530-2535
<p>10. การบริหารงาน ของคณะ</p>	<p>1) ให้คณบดีเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ มีการดำรงตำแหน่ง 4 ปี</p> <p>2) มีกรรมการประจำคณะประกอบด้วย คณบดีเป็นประธาน และรองคณบดี เป็นกรรมการถ้าในคณะไม่มีการ แบ่งภาควิชาหรือมีไม่ถึงสี่ภาควิชา ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณา- จารย์ในคณะนั้นเป็นกรรมการหรือ เป็นกรรมการเพิ่มเติมให้ได้จำนวน 4 คน</p>	<p>คงเดิม</p>	<p>คงเดิม</p>
<p>11. การปรับปรุงแก้ไข ระเบียบข้อบังคับ</p>	<p>มีการแก้ไขมาตราบางมาตราตาม พรบ. มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2514 เมื่อปี 2515, 2519, 2521</p>	<p>มีการแก้ไข พรบ. มหาวิทยาลัย รามคำแหง พ.ศ.2514 เมื่อปี 2529</p>	<p>คงเดิม</p>

ข้อความ	ปี 2514-2522	ปี 2523-2529	ปี 2530-2535
12. ระบบการบริหารมหาวิทยาลัย	เป็นระบบราชการ	เป็นระบบราชการ	เป็นระบบราชการ
13. การได้มาซึ่งผู้บริหาร	แต่งตั้ง	เลือกตั้ง	เลือกตั้ง
14. จำนวนบุคลากร	<p>อัตราบุคลากรเพิ่มขึ้นจากปี 2514 ซึ่งมี 284 คนเป็น 1,286 คน จากปี 2514 ถึง 2515 อัตราบุคลากรเพิ่มเป็น 644 คน หลังจากนั้นเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 9 ต่อปี ในส่วนที่เป็นข้าราชการ สำหรับลูกงบประมาณแผ่นดินเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี ส่วนลูกจ้างบรายนได้เพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 20 ต่อปี</p>	<p>อัตราบุคลากรที่เป็นข้าราชการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเฉลี่ยร้อยละ 1 ต่อปี สำหรับลูกจ้างเพิ่มมากที่สุดในปี 2525 หลังจากนั้นลดจำนวนลงเรื่อยจนถึงปี 2529</p>	<p>อัตราบุคลากรที่เป็นข้าราชการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องอัตราเฉลี่ยร้อยละ 3 ต่อปี สำหรับลูกจ้างบรายนได้จะมีอัตราเพิ่มขึ้นในปี 2530-2532 และหลังจากนั้นลดจำนวนลงเรื่อย ๆ</p>
15. การบริหารงานบุคคล	<p>1) สิ้นสุดที่มหาวิทยาลัยในการพิจารณาเลื่อนระดับ ผศ.รศ. 2) สำหรับสาย บ และต้องส่งให้ทบวงมหาวิทยาลัยพิจารณา</p>	คงเดิม	<p>1) สิ้นสุดที่มหาวิทยาลัยในการพิจารณาเลื่อนระดับ ผศ., รศ. 2) สิ้นสุดที่มหาวิทยาลัยในสาย ข, ค ระดับชำนาญการ และเชี่ยวชาญ</p>

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ข้อความ	ปี 2514-2522	ปี 2523-2529	ปี 2530-2535
16. การพัฒนาบุคลากรในการอบรมศึกษาต่อต้งานทั้งในและต่างประเทศ	บุคลากรลาศึกษาต่อในประเทศมากกว่าศึกษาต่อต่างประเทศ โดยเฉลี่ยส่วนใหญ่ลาไปศึกษาระดับปริญญาโท	บุคลากรศึกษาต่อต่างประเทศมากกว่าศึกษาต่อภายในประเทศ ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาระดับปริญญาเอก	บุคลากรลาศึกษาต่อน้อยลง
17. งบประมาณ	ได้งบคลังปีแรก 5 ล้านบาท และปีถัดไปได้อีก 20 ล้านบาทและได้เพิ่มขึ้นทุกปี	ยังได้เพิ่มขึ้นจนถึงปี พ.ศ. 2524 ได้ 138,286,300 บาท ลดลงในปี พ.ศ.2525 เหลือ 119,786,349บาท และเพิ่มให้ในปี พ.ศ.2529 ได้ 153,126,200 บาท	ได้งบเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในปี พ.ศ.2535 ได้ 384,694,500 บาท
18. อาคารสถานที่	เป็นอาคารเรียนชั้นเดียวขนาดใหญ่จุได้ 1,000 ที่นั่ง มีโทรทัศน์วงจรปิดต่อมาเริ่มมีอาคารสูงขนาด 5 ชั้น	มีอาคารเรียนขนาดกลางจุได้ 200-300 ที่นั่งมากขึ้น เป็นอาคารสูง 5 ชั้น และเปิดวิทยาเขตปัจฉิมสวัสดิ์ - สุวรรณภาศรี (รวมฯ 2) และจัดตั้งสำนักเทคโนโลยีการศึกษา	ยังคงมีอาคารสูงเพิ่มขึ้นมีการปรับปรุงอาคารชั้นเดียวให้อยู่ในสภาพดีขึ้น

ข้อความ	ปี 2514-2522	ปี 2523-2529	ปี 2530-2535
19. ด้านหลักสูตร	จัดหลักสูตรตามเกณฑ์ที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดและตามแบบมหาวิทยาลัยปิดที่มีอยู่แล้ว เช่น ตามของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	คงเดิม มีการเทียบโอน และ ให้อนุปริญญา	ทบวงมอบอำนาจให้มหาวิทยาลัยพิจารณาเปิดและปรับหลักสูตรได้เอง โดยมอบให้สภามหาวิทยาลัยพิจารณา โดยต้องเป็นหลักสูตรที่ได้รับการบรรจุไว้ในแผนพัฒนาอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัย
20. การเรียนการสอน	ในการบรรยายในห้องเรียนขนาดใหญ่ มีโทรทัศน์วงจรปิดที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง หัวหมาก ทุกชั้นปี ต่อมาปี 2520 งดการบรรยายสำหรับนักศึกษาปีที่ 1 มีโครงการขยายการศึกษาออกสู่ส่วนภูมิภาค ในรูปของโครงการอาจารย์สัญญา มีการบรรยายทางวิทยุและโทรทัศน์	ยังคงสอนในห้องเรียนที่มหาวิทยาลัยอยู่ มีการขยายออกสู่ส่วนภูมิภาคในรูปโครงการอาจารย์สัญญาและเลิกโครงการนี้ เมื่อ ปี 2529 เปิดวิทยาเขตรามฯ 2 ในปี 2527 แต่ยังคงให้บริการด้านเอกสารสื่อเสริมอื่น ๆ ที่ศูนย์บริการส่วนภูมิภาคอยู่ และยังคงมีการบรรยายทางวิทยุและโทรทัศน์	คงการบรรยายในชั้นเรียนทั้งรามฯ 1 ละรามฯ2 และการบริการวิชาการที่ศูนย์บริการส่วนภูมิภาค มีการขยายการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยการจำกัดรับ สอบคัดเลือกและต้องเข้าชั้นเรียน สื่อเสริมอื่นยังมีอยู่และมีการบรรยายทางวิทยุและโทรทัศน์
21. การวัดผล	ใช้ข้อสอบปรนัยเป็นส่วนใหญ่ ให้เกรด G,P,F สอบ 3 ครั้ง ภาค 1, ภาค 2 และภาคฤดูร้อน	คงเดิม	คงเดิม เพิ่มการสอบซ่อม อีกปีละ 3 ครั้ง ต่อมาลดลงเหลือปีละ 2 ครั้ง

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ข้อความ	ปี 2514-2522	ปี 2523-2529	ปี 2530-2535
22. ตำรา	เป็นเอกสารประกอบคำบรรยายและเริ่มแต่งตำราประกอบรายวิชามากขึ้น	มีตำราเพิ่มมากขึ้น	มีการปรับปรุงตำราทั้งตำราที่เป็นตำราเรียนหลักและคู่มือพร้อมทั้งพัฒนาตำรา
23. การวิจัย	อาจารย์ทำงานวิจัยน้อยเพราะมุ่งแต่การสอนแต่มหาวิทยาลัยก็ให้การสนับสนุน โดยเริ่มมีทุนวิจัยให้แก่อาจารย์และเจ้าหน้าที่ มีงบประมาณสนับสนุนในรูปวิจัยส่วนกลาง	มีการสนับสนุนการวิจัยมากขึ้น ในรูปของทุนส่วนกลางและทุนประเภทคณะสำนักและมีโครงการวิจัยมากขึ้น ทั้งงานวิจัยสถาบันและวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่	มีงานวิจัยเพิ่มมากขึ้น มีการร่วมมือทำวิจัยกับภาครัฐและเอกชนเพิ่มมีการสนับสนุนทุนจากทั้งในและต่างประเทศ เพิ่มขึ้นมีสถาบันบริการคอมพิวเตอร์จัดวิเคราะห์ข้อมูลให้
24. การบริการวิชาการ	ใช้คอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลมาตั้งแต่แรก มีการจัดอบรม สัมมนา บุคลากร ภายในและภายนอก	เริ่มมีการจัดประชุมนานาชาติ บริการทางวิชาการแก่หน่วยงานภายนอก	พัฒนาระบบลงทะเบียนแบบ Bar-Code จัดอบรมทางวิชาการและมีโครงการร่วมมือกับหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชนมากขึ้น มีการขยายการบริการ โดยร่วมมือกับกรมพัฒนาชุมชนจัดหลักสูตรต่อเนื่องระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ข้อความ	ปี 2514-2522	ปี 2523-2529	ปี 2530-2535
25. การทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม	มีชมรมนักศึกษา จัดกิจกรรมด้านนี้	คงเดิม	เริ่มจัดตั้งศูนย์ วัฒนธรรมคณะต่าง ๆ
26. ความร่วมมือกับ ต่างประเทศ	-	มีการติดต่อขอความร่วมมือกับต่าง ประเทศในโครงการเปลี่ยนอาจารย์ อบรม วิจัย ตูงาน	มีความร่วมมือมากขึ้น

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจุบัน จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ การวิเคราะห์เอกสารปัจจุบัน และการสังเกต

ตารางที่ 20 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในปัจจุบัน ด้านการจัดการศึกษา ในช่วงปี 2536-2537

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง	ลำดับความสำคัญ
1. มหาวิทยาลัยยังคงเป็นมหาวิทยาลัยเปิดอยู่ในระดับปริญญาตรีและเป็นระบบปิดในระดับปริญญาโท	10	1
2. ยังคงเป็นมหาวิทยาลัยในระบบราชการ	10	1
3. อาคารชั้นเดียวจะค่อย ๆ หดไป กำลังก่อสร้างตึกสูงมากกว่า 4 ชั้นขึ้นไป	8	2
4. ปรับชู้มนักศึกษาให้ถาวร	7	3
5. บุคลากรให้ความร่วมมือในการทำงานน้อยลง แบ่งเป็นพวก ๆ	6	4
6. ห้องเรียนปรับให้มีห้องขนาดเล็กลง เพื่อบัณฑิตศึกษาและกลุ่มนักศึกษาที่เล็กลง	5	5
7. งบประมาณแผ่นดินได้มากขึ้น งบรายได้มหาวิทยาลัยได้มากขึ้นจากการปรับค่าธรรมเนียมนักศึกษา แรกเข้าจาก 150 บาท เป็น 500 บาท และคิดค่าอัตราการเทียบโอนเพิ่มจากไม่เคยเก็บเลย เป็นเก็บหน่วยกิตละ 50 บาท สำหรับผู้ที่เรียน ม.ร. และ 100 บาท สำหรับนักศึกษาจากสถาบันอื่น	4	6
8. จะมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเรียนการสอนมากขึ้น เช่น คอมพิวเตอร์ สื่อผ่านดาวเทียม	4	6
9. เน้นการทำงานเป็นทีม มีการกระจายอำนาจไปสู่คณะ/สำนักมากขึ้น	3	7

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง	ลำดับความสำคัญ
10. จะขยายการศึกษาออกสู่ส่วนภูมิภาค โดยการจัดสอนและสอบ ในศูนย์ต่างจังหวัด และ Learning Center	3	7
11. ขยายความร่วมมือกับภาครัฐจัดหลักสูตรพัฒนาบุคลากร	3	7
12. ปรับปรุงการผลิตตำราของ ม.ร.	3	7
13. เน้นการพัฒนาบุคลากรในการอบรมศึกษาต่อตุงาน	3	7
14. เสริมขวัญกำลังใจบุคลากร โดยสนับสนุนการโอนย้ายสายงานภายใน ม.ร. เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการและเพิ่มคุณภาพการทำงานตรงความรู้ความสามารถ	2	8
15. ขยายการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2	8
16. เน้นการทำวิจัย	1	9
17. เน้นการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย ฯ	1	9
18. เน้นความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาในส่วนภูมิภาค	1	9

จากตารางที่ 20 พบว่า การจัดการศึกษาในช่วงปี 2536-2537 ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิปัจจุบัน เห็นว่า ด้านการบริหารมหาวิทยาลัยยังคงเป็นระบบเปิดอยู่ในระดับปริญญาตรี และระบบปิดในระดับปริญญาโท และยังคงอยู่ในระบบราชการ มีการก่อสร้างอาคารสูงเพิ่มขึ้น อาคารชั้นเดียวค่อย ๆ หมดไป เน้นการสร้างห้องเรียนขนาดเล็ก สร้างซุ้มถาวรให้นักศึกษา ด้านรายได้มหาวิทยาลัยได้รับงบประมาณแผ่นดินเพิ่มขึ้น มีการปรับอัตราค่าธรรมเนียมสูงขึ้น ทำให้มีเงินรายได้เพิ่มขึ้น การทำงานเน้นการทำเป็นทีม ส่วนการเรียนการสอนเน้นการกระจายออกสู่ส่วนภูมิภาคอีกครั้ง โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาจัดการ เน้นการปรับปรุงการผลิตตำรา การพัฒนาบุคลากรด้านศึกษาต่อ ตุงาน เสริมขวัญกำลังใจ บุคลากรที่มีความสามารถให้ได้ย้ายงาน และเริ่มขยายหลักสูตรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พร้อม ๆ กับเน้นการวิจัย การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ตารางที่ 21 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในปัจจุบัน ด้านสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ในช่วงปี 2536-2537

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง	ลำดับความสำคัญ
1. สังคมปัจจุบันเป็นสังคมของเทคโนโลยี ข่าวสาร การติดต่อกันสะดวกรวดเร็ว มีคอมพิวเตอร์ โทรสาร (Fax), โทรศัพท์มือถือ	12	1
2. สภาพการจราจรติดขัด การใช้โทรศัพท์จะช่วยประหยัดเวลา	9	2
3. การเมืองเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น	8	3
4. เศรษฐกิจมีความมั่นคง ต่างชาติให้ความมั่นใจในการมาลงทุนในประเทศ	7	4
5. นโยบายของชาติจะขยายตัวด้านอุตสาหกรรม บริการและอุตสาหกรรมการเกษตร	6	5
6. เน้นการติดต่อกับค้าขายและขยายการลงทุนในประเทศในแถบอินโดจีนด้วยกัน	4	6
7. การอุตสาหกรรมพัฒนาอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องมีผู้ที่มีความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านการจัดการ การบริหาร ที่มีความสามารถสูง	2	7
8. สังคมชนบทกำลังกลายเป็นสังคมเมือง ดังนั้น ปัจจัยพื้นฐานจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นเร่งด่วนที่ต้องเร่งพัฒนา	1	8

จากตารางที่ 21 พบว่า สภาพแวดล้อมด้านสังคมปัจจุบันเป็นยุคสังคมข้อมูล ข่าวสาร มีการติดต่อกันอย่างรวดเร็วด้วยเครื่องมือที่ทันสมัยคือคอมพิวเตอร์, โทรศัพท์, โทรสาร (Fax) การเมืองมีความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น เศรษฐกิจมีความมั่นคง มีการขยายตัวด้าน อุตสาหกรรมบริการ และอุตสาหกรรมการเกษตร เป็นการขยายด้านการค้าการลงทุนในประเทศ ในแถบอินโดจีน ดังนั้น การพัฒนาจึงต้องเน้นด้านปัจจัยพื้นฐานเป็นเกณฑ์

ตารางที่ 22 ปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน (ปี 2536 - 2537)

ข้อความ	จำนวนผู้ตอบ	ลำดับความสำคัญ
1. ด้านการบริหารทั่วไป		
1. ขาดความคล่องตัวในการบริหารเพราะติดระเบียบการบริหารราชการ	18	1
2. นโยบายไม่ต่อเนื่อง เพราะมีการเลือกตั้งผู้บริหาร ทำให้การวางแผนระยะยาวหยุดชะงัก	14	2
3. ไม่มีการถ่วงดุลย์อำนาจในสภามหาวิทยาลัย เพราะการได้มาซึ่งนายกสภานั้นอธิการบดีเป็นผู้เสนอชื่อเพื่อขอทรงพระกรุณาโปรดเกล้ารองอธิการบดีทุกคนเป็นกรรมการสภาโดยตำแหน่ง ไม่มีการกำหนดจำนวนรองอธิการบดี	12	3
4. การบริหารงานเป็นการเมือง มีพรรคพวก มีการต่อรองเพื่อกลุ่มผลประโยชน์ มีการเลี้ยงดูช่วงทาเสียง ผู้ที่มีสิทธิ์เลือกอธิการบดีมีทุกระดับ รวมทั้งนักศึกษาและนักการภารโรง	10	4
5. ขาดการตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงาน	6	5
ด้านบุคลากร		
1. ปัญหาบุคลากรสาขาขาดแคลน เช่น คอมพิวเตอร์ วิทยาศาสตร์ บริหารธุรกิจ บุคลากรที่มีอยู่ลาออกเป็นจำนวนมากเกิดปัญหาสมองไหล	16	1
2. ภาระงานด้านธุรการของอาจารย์มาก เช่น การออกข้อสอบ ตรวจข้อสอบ คุมสอบ ใช้เวลายาวนาน	15	2
3. อาจารย์ให้ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยน้อยลง	14	3

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนผู้ตอบ	ลำดับความสำคัญ
4. ขาดแรงจูงใจในการทำงาน บรรยากาศการทำงานไม่เอื้อต่อการทำงานวิชาการ สภาพอากาศร้อน ห้องทรุดโทรม รถติด	13	4
5. อาจารย์อุทิศตนให้งานสอน งานวิจัยน้อย ต้นตัวไปรับใช้สังคมภายนอกมากกว่า	6	5
6. ทำผลงานทางวิชาการน้อยลง เพราะเป็นรองศาสตราจารย์เป็นส่วนใหญ่ และบางส่วนทำงานบริหาร	4	6
7. ขาดขวัญกำลังใจ มีการกลั่นแกล้งบุคลากรที่ไม่ใช่พวก	3	7
8. อาจารย์ที่ได้รับทุนไปศึกษาต่อมักไม่กลับมาทำงานให้กับมหาวิทยาลัย	2	8
9. มีปัญหาด้านเงินค่าตอบแทนน้อย เมื่อเทียบกับเอกชน	2	8
ด้านงบประมาณ		
1. รัฐบาลจัดสรรงบให้ ม.ร.น้อย เทียบรายหัวกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ	12	1
2. รายได้น้อยลง ขณะที่รายจ่ายลูกจ้างงบรายได้มากขึ้น	12	1
3. มีการปรับอัตราเงินเดือนบ่อยครั้งทำให้มหาวิทยาลัยต้องเพิ่มเงินให้กับลูกจ้างงบรายได้เป็นจำนวนมาก	10	2
4. ขาดการจัดระบบการเงินที่ดีมาตั้งแต่แรก ทำให้สูญเสียโอกาสได้เงินเพิ่ม	6	3

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนผู้ตอบ	ลำดับความสำคัญ
ด้านอาคารสถานที่		
1. อาคารเก่าชำรุด ทนุโทรม รอกการรื้อถอน เนื่องจากอาคารเก่า ส่วนใหญ่เป็นอาคารชั้นเดียว สร้างเร่งรีบเพื่อแก้ปัญหาการไม่มีสถานที่เรียนสำหรับนักศึกษา จึงเป็นอาคารชั่วคราวส่วนใหญ่	10	1
2. อาคารสร้างใหม่เป็นตึกสูง จึงใช้งบประมาณมาก การบำรุงรักษาต้องจ้างบริษัทภายนอก มาทำความสะอาด จึงมีรายจ่ายสูง	8	2
3. โรงอาหารกระจายอยู่ทั่วบริเวณ บางแห่งสกปรก มีร้านย่อย ๆ หลายจุด	7	3
4. ชุมส่วนใหญ่ที่นักศึกษาปลูกสร้างเอง มีวัสดุหลากหลายชนิด รูปทรงหลายแบบ หลายขนาด ไม่เป็นระเบียบ ไม่ทนทาน เป็นเชื้อเพลิงได้ง่าย บางชุมมิดชิดลับตา บางชุมสกปรกเลอะเทอะ มีป้ายบอกความเป็นเจ้าของ ส่วนใหญ่กันแดดได้ และเป็นที่พักของนักศึกษากลุ่มต่าง ๆ ตามชื่อชุม	7	3
5. บ้านนักคณงานปลูกด้วยไม้กระจายอยู่บริเวณด้านหลังของมหาวิทยาลัย อยู่อย่างแออัด ไม่เป็นระเบียบ	6	4
6. ต้นไม้รอบบริเวณมีน้อย มีขยะมาก เนื่องจากมีผู้มาใช้บริการมาก	4	5

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนผู้ตอบ	ลำดับความสำคัญ
ด้านการได้มาซึ่งผู้บริหาร		
1. ระบบการเลือกตั้งก่อให้เกิดผลเสียในเชิงวิชาการอย่างยิ่ง ขาดบรรยากาศทางวิชาการ เพราะคนจะทำงานต่อเมื่อมีผลประโยชน์เท่านั้น	17	1
2. ผลกระทบจากการเลือกตั้ง ทำให้คนไม่ค่อยทำงาน มีการกลั่นแกล้ง ลงโทษคนที่ไม่ได้เป็นพรรคพวกอย่างรุนแรง ช่วยเหลือพรรคพวกตนเอง การบริหารไม่อยู่บนหลักการและเหตุผล เกิดระบบอุปถัมภ์	16	2
3. ผู้บริหารต้องเอาใจนักศึกษา ขาดการแข่งขัน เรื่องระเบียบ คุณธรรม จริยธรรม ต้องเอาใจใส่ต่อข้อเรียกร้องในเรื่องการปรับเกรด การนับเวลา การสอบซ่อม การเทียบโอนฯ เป็นต้น	12	3
4. คนดี ๆ ไม่อยากทำงานด้านบริหารเพราะต้องไปหาเสียงกับนักศึกษา นักการภารโรง	10	4
ด้านการเรียนการสอน		
1. การปรับหลักสูตรแต่ละครั้งมีผลกระทบกับนักศึกษาเก่ามาก เพราะยังมีนักศึกษาค้างตามโปรแกรมต่าง ๆ จำนวนมาก	10	1
2. การเปิดหลักสูตรใหม่มีความคล่องตัวขึ้น แต่ยังคงคิดว่าต้องอยู่ในแผนพัฒนาอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัย ทำให้ไม่สามารถปรับได้ทันกับความต้องการของสังคม	10	1
3. ขาดการประเมินหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	8	2

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนผู้ตอบ	ลำดับความสำคัญ
4. ขาดอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย ส่วนใหญ่ยังสอนแบบบรรยาย	7	3
5. ย้ำเน้นที่การเรียนที่มหาวิทยาลัยเป็นหลัก นักศึกษาที่เรียนด้วยตนเอง จะเสียเปรียบ	6	4
6. เวลาสอบไต่ยาวนานเกินไป	6	4
7. การวัดผลส่วนใหญ่จะเป็นข้อสอบแบบปรนัย ขาดการออกแบบอัตนัย ทำให้นักศึกษาอ่อน-ต้อย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ปัญหา การแสดงความคิดเห็นและการวิพากษ์วิจารณ์	5	5
8. ตำรา นิมฟ์ไม่ค่อยทัน และขาดการประเมินคุณภาพตำราที่จัดพิมพ์อยู่ในปัจจุบัน	5	5
9. การเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จะดำเนินแบบมหาวิทยาลัยปิด มีการเข้าห้องปฏิบัติการ มีการตรวจสอบรายชื่อผู้เข้าเรียน การเรียนวิชาก่อน-หลัง ดังนั้น สาขาวิชานี้จะขัดกับปัญหาการเรียนด้วยตนเองของ ม.ร.	4	6
10. การผลิตสื่อการสอนทางไกลยังทำได้ไม่เต็มที่	4	6
ด้านการวิจัย		
1. บุคลากรของ ม.ร.ขาดความสนใจการทำวิจัย ทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและระดับชาติ	10	1
2. งานวิจัยส่วนใหญ่จะทำเพื่อขอผลงานทางวิชาการ เมื่อได้ตำแหน่งแล้วมักจะหยุดทำวิจัย	6	2
3. เงินทุนวิจัยภายในมหาวิทยาลัยให้แต่ละโครงการน้อยไป	4	3

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนผู้ตอบ	ลำดับความสำคัญ
4. อาจารย์มักไปทำงานวิจัยให้กับหน่วยงาน ภายนอก	4	4
5. วิจัยส่วนใหญ่เป็นวิจัยสถาบัน วิจัยที่สร้างองค์ ความรู้ใหม่มีน้อย	4	4
6. อาจารย์ใช้เวลาไปในการสอนมากกว่าการใช้ เวลาไปในการทำวิจัย	3	5
7. ขาดความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่ง ข้อมูลต่าง ๆ ของโลกหรือของมหาวิทยาลัย ด้วยกันภายในประเทศ	2	6
8. แหล่งค้นคว้ามีเอกสารน้อย	1	7
ด้านการบริการวิชาการ		
1. มีคอมพิวเตอร์ไว้บริการน้อยเกินไป	12	1
2. เนื่องจากมีนักศึกษามาใช้บริการจำนวนมาก การบริการบางครั้งล่าช้าไม่ได้รับความสะดวก	10	2
3. ให้การบริการสังคมภายนอกน้อย เนื่องจาก ปัญหาการบริหารงานภายใน และภาระงานที่มี จำนวนมาก	9	3
4. การบริการสังคมภายนอกส่วนมากอาจารย์ ทำในนามส่วนตัวมากกว่าทำในนามของ มหาวิทยาลัย	8	4
5. ขาดองค์กรกลางที่จะรับงานภายนอก โดย เฉพาะทำให้ผู้มาติดต่อต้องติดต่อกับหน่วยงาน ภายในโดยตรง	6	5
6. มหาวิทยาลัยยังเน้นภารกิจด้านอื่นน้อย	2	6

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนผู้ตอบ	ลำดับความสำคัญ
ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม		
1. มหาวิทยาลัยขาดบุคลากรที่สนใจเข้าร่วมโครงการหรือจัดกิจกรรมด้านนี้	8	1
2. การจัดกิจกรรมมีการณรงค์เป็นพัก ๆ ไม่ต่อเนื่อง ขึ้นอยู่กับนโยบายผู้บริหารแต่ละคน	7	2
3. กิจกรรมต่าง ๆ นักศึกษาเป็นผู้คิดและจัดเอง ไม่ได้มีการวางแผนระยะยาวที่ต่อเนื่อง	5	3

จากตารางที่ 22 พบว่า ปัญหาที่มีผู้กล่าวถึงตั้งแต่ 3 คนขึ้นไปมีดังนี้ **ด้านการบริหารทั่วไป** ปัญหาที่กล่าวถึงมากที่สุดคือ ขาดความคล่องตัวในการบริหารเพราะติดระเบียบ การบริหารราชการ รองลงมาคือ นโยบายไม่ต่อเนื่อง เพราะมีการเลือกตั้งผู้บริหาร ทำให้การวางแผนระยะยาวหยุดชะงัก ไม่มีการถ่วงดุลย์อำนาจในสภามหาวิทยาลัย การบริหารงานเป็นการเมือง มีพรรคพวกมีการต่อรองเพื่อกลุ่มผลประโยชน์ และขาดการติดตามผลการปฏิบัติงาน

ด้านบุคลากร ปัญหามากที่สุดคือ ปัญหาสมองไหลในสาขาขาดแคลน รองลงมาคือ อาจารย์มีงานธุรการมาก อาจารย์ได้ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยน้อยลง ขาดแรงจูงใจในการทำงาน บรรยากาศการทำงานไม่เอื้อต่อการทำงานราชการ อาจารย์อุทิศตนให้งานสอนและงานวิจัยน้อย ทำผลงานทางวิชาการน้อยลง ขาดขวัญกำลังใจ กลั่นแกล้งคนที่ไม่ใช่พวก

ด้านงบประมาณ ปัญหามากที่สุดคือ รัฐบาลจัดสรรงบให้มหาวิทยาลัยน้อย รองลงมาคือ รายได้ลดน้อยลงขณะที่รายจ่ายลูกจ้างบรยายได้มากขึ้น มีการปรับอัตราเงินเดือนบ่อยครั้ง ทำให้มหาวิทยาลัยต้องเพิ่มเงินให้ลูกจ้างบรยายได้มากขึ้น ขาดการจัดระบบการเงินที่ตีมาตั้งแต่แรกทำให้สูญเสียโอกาสได้เงินเพิ่ม

ด้านอาคารสถานที่ ปัญหามากที่สุดคือ อาคารเก่าชำรุด ทรุดโทรม รอกการรื้อถอนเนื่องจากอาคารเก่า รองลงมาคือ อาคารสร้างใหม่เป็นตึกสูง ใช้งบประมาณมาก โรงอาหารกระจายอยู่ทั่วบริเวณ บางแห่งสกปรก ชุ่มส่วนใหญ่ักศึกษาปลูกสร้างเอง ไม่เป็นระบบ ไม่ทนทานเป็นเชื้อเพลิงได้ง่าย บางชุ่มฉิบตา เลอะเทอะ มีบ้านพักคนงานปลูกไม้กระจายอยู่บริเวณด้านหลังของมหาวิทยาลัยอยู่อย่างแออัด ไม่เป็นระเบียบ ต้นไม้รอบบริเวณมีน้อย มีขยะมาก

ด้านการได้มาซึ่งผู้บริหาร ปัญหามากที่สุดคือ ระบบการเลือกตั้งก่อให้เกิดผลเสียในเชิงวิชาการอย่างยิ่ง ขาดบรรยากาศทางวิชาการ ร่องลงมาคือ ผลกระทบจากการเลือกตั้ง ทำให้คนไม่ค่อยทำงาน มีการถั่นแก้ง เกิดระบบอุปถัมภ์ ผู้บริหารต้องเอาใจนักศึกษา ขาดการเข้มงวด เรื่องระเบียบ คุณธรรม จริยธรรม ต้องเอาใจใส่ต่อข้อเรียกร้องในเรื่องการปรับเกรด นับเวลา การสอบซ่อม การเทียบโอน คนดี ๆ ไม่อยากทำงานด้านบริหารเพราะต้องไปหาเสียงกับนักศึกษา นักการภารโรง ด้านการเรียนการสอน ปัญหามากที่สุดคือ การปรับหลักสูตร แต่ละครั้งมีผลกระทบกับนักศึกษาเก่ามาก เพราะยังมีนักศึกษาค้างตามโปรแกรมต่าง ๆ จำนวนมาก ร่องลงมาคือ การเปิดหลักสูตรใหม่มีความคล่องตัวขึ้น แต่ยังจำกัดว่าต้องอยู่ในแผนพัฒนา อุดมศึกษาของมหาวิทยาลัย ทำให้ไม่สามารถปรับได้ทันกับความต้องการของสังคม ขาดการประเมินหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ขาดอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย ยังเน้นการเรียนที่มหาวิทยาลัยเป็นหลัก เวลาสอบยาวนานเกินไป การวัดผลส่วนใหญ่ข้อสอบเป็นปรนัย ทำให้นักศึกษาอ่อนด้อย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ปัญหา การแสดงความคิดเห็นและการวิพากษ์วิจารณ์ ตำราพิมพ์ไม่ค่อยทันสมัย ขาดการประเมินคุณภาพ การเรียนทางวิทยาศาสตร์จะเรียนเหมือนมหาวิทยาลัยปิด สาขานี้จึงมีปัญหาการเรียนด้วยตนเอง การผลิตสื่อการสอนทางไกลทำได้ไม่เต็มที่ ด้านการวิจัย ปัญหามากที่สุดคือ บุคลากรขาดความสนใจการทำวิจัยทั้งในระบบมหาวิทยาลัยและระดับชาติ งานวิจัยส่วนใหญ่ทำเพื่อขอผลงานทางวิชาการ เงินทุนให้แต่ละโครงการน้อย อาจารย์มักไปทำงานวิจัยให้กับหน่วยงานภายนอก การวิจัยส่วนใหญ่เป็นวิจัยสถาบัน และเป็นการวิจัยที่สร้างองค์ความรู้มีน้อย อาจารย์ใช้เวลาในการสอนมากกว่าการวิจัย ด้านการบริการทางวิชาการ ปัญหามากที่สุดคือ มีคอมพิวเตอร์ไว้บริการน้อยเกินไป ร่องลงมาคือ การบริการล่าช้า ไม่สะดวก เพราะนักศึกษามาใช้บริการมาก ยังให้บริการสังคมภายนอกน้อย เนื่องจากมีปัญหาภายใน และภาระงานที่มีจำนวนมาก และหากออกบริการสังคมภายนอกส่วนมากอาจารย์ทำในนามส่วนตัวมากกว่าทำในนามของมหาวิทยาลัย ขาดองค์กรกลางที่รับงานภายนอกโดยเฉพาะทำให้ผู้มาติดต่อต้องติดต่อกับหน่วยงานภายในโดยตรง ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ปัญหามากที่สุดคือ มหาวิทยาลัยขาดบุคลากรที่สนใจเข้าร่วมโครงการหรือจัดกิจกรรม ร่องลงมาคือ การจัดกิจกรรมมีการรณรงค์เป็นพัก ๆ ไม่ต่อเนื่อง ขึ้นอยู่กับนโยบายผู้บริหารแต่ละคนและกิจกรรมต่าง ๆ นักศึกษาเป็นผู้คิดและจัดเอง, ไม่มีการวางแผนระยะยาวที่ต่อเนื่อง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารปัจจุบัน

1. ด้านการบริหาร
 - 1.1 มหาวิทยาลัยรามคำแหงยังคงเป็นมหาวิทยาลัยในระบบราชการ และยังเป็นตลาดวิชา
 - 1.2 การบริหารงานมีองค์กรสูงสุด คือสภามหาวิทยาลัย
 - 1.3 แบ่งส่วนราชการออกเป็น 8 คณะ 4 สำนัก และมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการในแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 7 ที่ได้รับการบรรจุไว้ในแผนพัฒนาแล้วคือ สถาบันการแปล สถาบันวิจัยและพัฒนา สถาบันการศึกษาต่อเนื่อง และคณะเทคโนโลยี
 - 1.4 มีการเลือกตั้งอธิการบดี มีรองอธิการบดีฝ่ายธุรการ ฝ่ายวิชาการและวิจัย ฝ่ายนักศึกษาและศิลปวัฒนธรรม ฝ่ายบริหาร ฝ่ายทั่วไป ฝ่ายนโยบายและแผน ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ ฝ่ายการคลัง ฝ่ายสวัสดิการ และฝ่ายวิทยาเขต
2. ด้านบุคลากร
 - 2.1 อัตราบุคลากรส่วนที่เป็นข้าราชการเพิ่มขึ้น ส่วนลูกจ้างงบรายได้ของมหาวิทยาลัยลดลง
 - 2.2 การบริหารบุคคล ทบวงมอบอำนาจการเลื่อนระดับได้ถึง ระดับ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ชำนาญการ เชี่ยวชาญ
3. ด้านงบประมาณ

ได้งบประมาณแผ่นดินเพิ่มขึ้นและงบรายได้เพิ่มขึ้น จากการปรับอัตราค่าธรรมเนียมแรกเข้า เป็น 500 บาท ทำให้มหาวิทยาลัย มีรายได้เพิ่มขึ้นในปี 2537 เป็นจำนวน 112,922,115 (หนึ่งร้อยสิบสองล้านเก้าแสนสองหมื่นสองพันหนึ่งร้อยสิบห้าบาทถ้วน)
4. ด้านอาคารสถานที่
 - 4.1 รื้อถอนซุ้มนักศึกษาเก่า และสร้างใหม่ ทำให้เป็นระเบียบและแข็งแรงมากขึ้น
 - 4.2 ปรับให้มีห้องเรียนขนาดเล็กมีเครื่องปรับอากาศและ โสัดทัศนูปกรณ์ที่จำเป็น จัดไม้โครเฟนไร้สาย ที่ชั้น 3 อาคารศิลาบาตร จำนวน 14 ห้อง จุคนได้ห้องละ 50 คน และจำนวน 2 ห้อง จุคนได้ห้องละ 100 คน

- 4.3 จัดทำทางเท้า เดินเชื่อมระหว่างอาคารเพื่อกันฝนและกันแดด
- 4.4 พัฒนาอาคารที่รวมฯ 2
5. ด้านการได้มาซึ่งผู้บริหาร ยังคงเป็นระบบเลือกตั้ง
6. ด้านการเรียนการสอน
 - 6.1 เปิดสอนหลักสูตรปริญญาตรี 44 สาขา ปริญญาโท 18 สาขา และประกาศนียบัตร 2 สาขา
 - 6.2 ยังคงมีการบรรยายทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ โดยบรรยายทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ สัปดาห์ละ 3 วัน บรรยายทางวิทยุกระจายเสียงทุกวันตลอดสัปดาห์ โดยส่วนกลาง บรรยายสรุป ที่สถานีวิทยุกระจายเสียง แห่งประเทศไทยรายการ 2 เพื่อการศึกษา ความถี่ 846 KHz (A.M) ส่วนภูมิภาค บรรยายสรุปที่สถานีวิทยุกระจายเสียง วปก. และ สวท. ตามจังหวัดต่างๆทั่วประเทศ 39 สถานี
 - 6.3 ได้บริการที่ศูนย์บริการวิชาการส่วนภูมิภาค โดยมีศูนย์ปฏิบัติการตั้งอยู่ที่ห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัด 20 จังหวัด
 - 6.4 มีการเจรจาขอความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ 12 แห่ง
7. ด้านการบริการวิชาการ
 - 7.1 ร่วมมือทางการศึกษากับหน่วยงานภายในประเทศ คือกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย
 - 7.2 จัดประชุมนานาชาติ 1 ครั้ง
 - 7.3 บริการวิชาการในรูปการให้การอบรม สัมมนา และจัดประชุมเชิงวิชาการ
 - 7.4 จัดระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (RUnet) ไว้บริการเพื่อรองรับการขยายเทคโนโลยีของมหาวิทยาลัย
8. ด้านการวิจัย

อนุมัติเงินกองทุนวิจัยเพื่อสนับสนุนงานวิจัย ประเภทวิจัยมหาวิทยาลัยและประเภท

วิจัยคณะ
9. ด้านการทํานุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
 - 9.1 จัดสรรเงินส่งเสริมการจัดกิจกรรมของนักศึกษา
 - 9.2 จัดตั้งศูนย์วัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง เจริญพระเกียรติ

9.3 จัดนิทรรศการ เพื่อสนับสนุนการจัดแสดงวัฒนธรรมของแต่ละภาค เพื่อสร้างจิตสำนึกด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ข้อมูลจากการสังเกต

นอกจากข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์แบบสอบถามและจากการวิเคราะห์เอกสารแล้ว ผู้วิจัยได้สังเกตกิจกรรมบางอย่างของมหาวิทยาลัยเป็นส่วนประกอบ ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตมีดังนี้

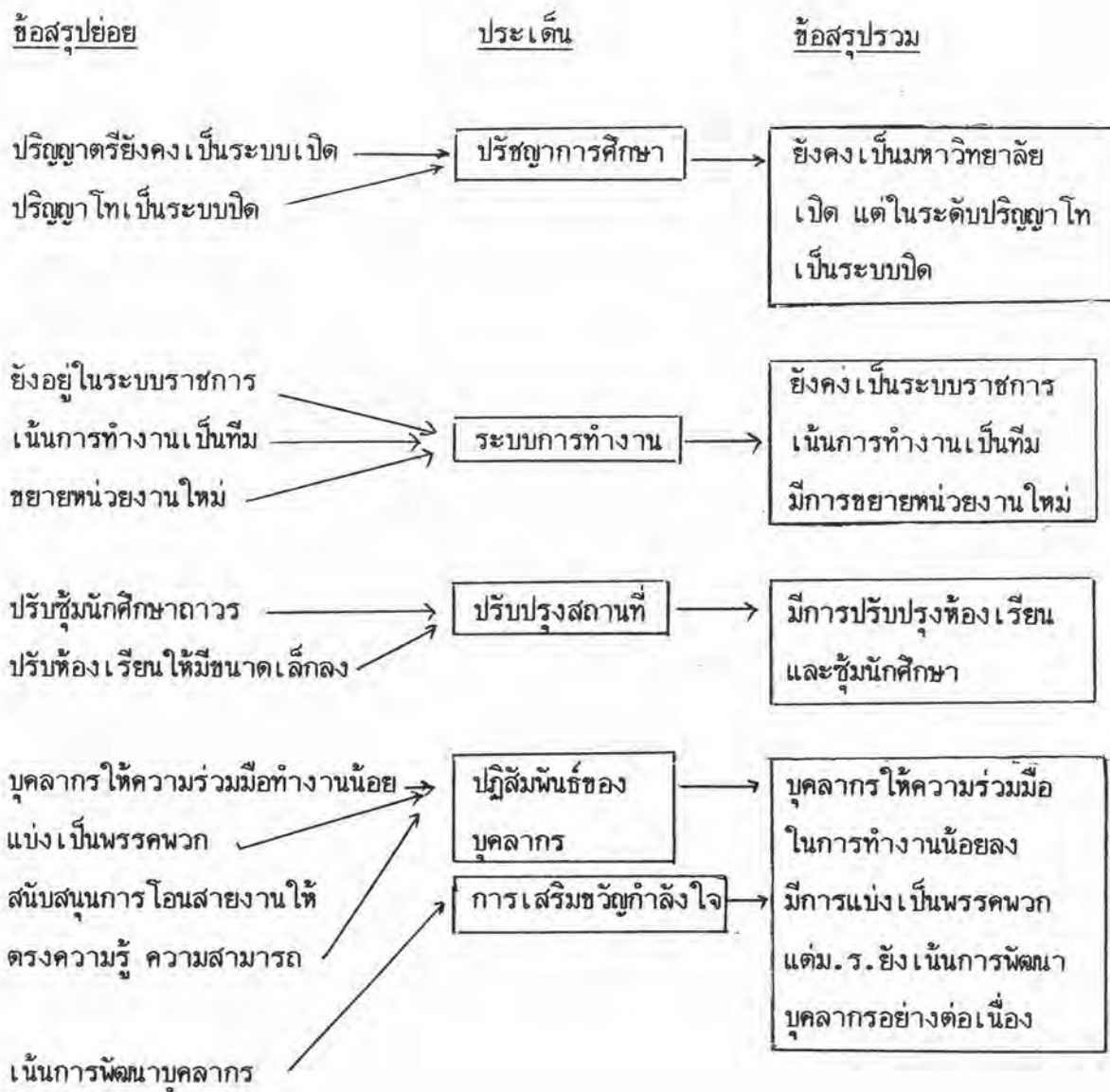
1. การประชุมทางวิชาการเพื่อการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะที่ 8 ของ ม.ร.บรียากาศการประชุมโดยทั่วไป มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีการซักถาม ตอบปัญหา ข้อข้องใจ อภิปรายพร้อมยกตัวอย่าง ผู้เข้าประชุมมีความสนใจ วิทยากรเตรียมข้อมูล และมีข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนของมหาวิทยาลัยอย่างดี ช่วงเข้าผู้เข้าประชุมให้ความสนใจมากกว่าช่วงบ่าย ผู้เข้าประชุมมีข้อซักถามวิทยากรหลายประเด็น เนื่องจากการประชุมเพื่อตกลงทำความเข้าใจ ในการจัดทำแผนของแต่ละคณะ/สำนัก/สถาบัน การประชุมครั้งนี้มีการแจกเอกสารข้อมูลต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยในรอบปีที่ผ่านมา และสถิติประมาณการต่าง ๆ ในอนาคต เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการทำแผนต่อไป สภาพโดยรวมของห้องประชุม สถานที่ แสงเสียง ขนาดของห้อง มีความเหมาะสมเสริมให้บรรยากาศการประชุมเป็นไปด้วยดี

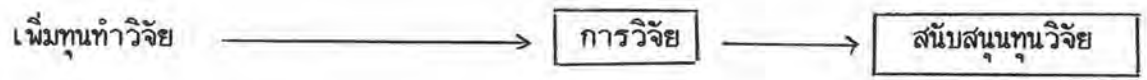
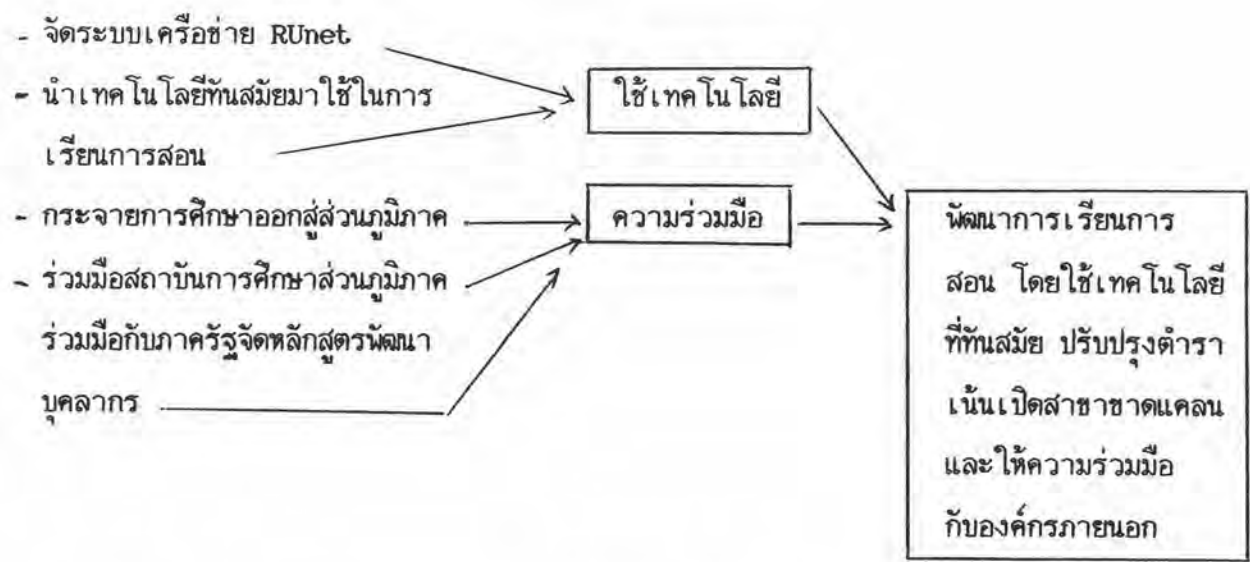
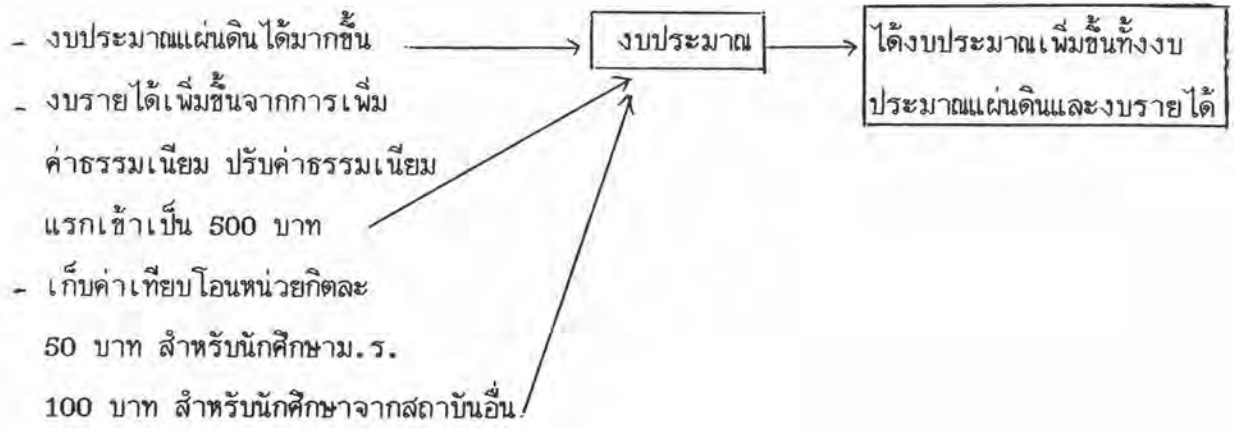
2. การประชุมกรรมการที่ปรึกษาสภามหาวิทยาลัย (ทปม.) มีอธิการบดีเป็นประธาน ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบไปด้วยรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสำนัก/สถาบัน ประธานสภาอาจารย์ ประธานคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ ประธานสภาอาจารย์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และเจ้าหน้าที่ของกองกลาง สำนักงานอธิการบดี การประชุมดำเนินการไปตามวาระการประชุม เริ่มตั้งแต่เรื่องแจ้งให้ทราบ รับรองรายงานการประชุม และเรื่องพิจารณา การดำเนินการประชุมเรียงตามเรื่องที่ได้บรรจุวาระไว้ ในเรื่องที่พิจารณา ประธานจะแจ้งให้ผู้เป็นเจ้าของเรื่องเสนอรายละเอียด หลังจากนั้นมีการซักถามข้อมูลเพิ่มเติม มีการอภิปรายสนับสนุน อภิปรายคัดค้าน และสุดท้ายประธานจะเป็นผู้สรุป ประธานได้เปิดโอกาสให้ผู้เข้าประชุม แสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง ให้เวลาอภิปรายเต็มที่ และผู้เข้าประชุมต่างแสดงความคิดเห็นทุกคน บรรยากาศเป็นไปด้วยดี มีการหัวเราะบ้าง ไม่เครียดจนเกินไป และผู้ประชุมที่นั่งใกล้กัน มีการพูดคุย ปรึกษาหารือกัน การประชุมเสร็จตามเวลาที่กำหนดไว้ บรรยากาศห้องประชุมดีมาก มีไมโครโฟน ที่จะพูดได้ทุกที่นั่ง และมองเห็นกันได้อย่างทั่วถึง เป็นการประชุมที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีบรรยากาศของความ เป็นประชาธิปไตย และมีความเป็นนักวิชาการสูง

3. การสังเกตด้านการเรียนการสอน ในห้องเรียน อาจารย์ส่วนใหญ่จะสอนแบบอธิบาย บรรยาย หน้าชั้นเรียน มีการเขียนกระดานประกอบการอธิบาย อุปกรณ์โสตฯ คือ ไมโครโฟน มีทีวีวงจรปิด สำหรับนักศึกษาที่เข้าบรรยายแต่งกายตามสบาย นั่งเรียนกันเป็นกลุ่ม ๆ มีการพูดคุยกันบ้างระหว่างฟังบรรยาย เมื่ออาจารย์บรรยายจบนักศึกษาชายจะทำความเคารพโดยการคำนับ นักศึกษาหญิงจะยกมือไหว้ มีนักศึกษาบางส่วนเข้าไปซักถามอาจารย์หลังจากเลิกบรรยายแล้ว เก้าอี้เรียนในห้องเรียน อยู่ในสภาพดี สำหรับเรียนการสอนในคณะวิทยาศาสตร์ จะมีการเข้าห้องปฏิบัติการทดลอง เช่น ของภาควิชาเคมี จะมีการทดลอง มีอาจารย์คุมปฏิบัติการอย่างใกล้ชิด นักศึกษาต้องมาลงชื่อเข้าห้องปฏิบัติการ และมีการทดสอบย่อย ๆ เหมือนมหาวิทยาลัยปิดทั่ว ๆ ไป

4. การสังเกตการทำกิจกรรม และบรรยากาศทั่ว ๆ ไปของนักศึกษา ส่วนใหญ่จะนั่งพักตามซุ้มต่าง ๆ ที่มีอยู่ในบริเวณรอบ ๆ มหาวิทยาลัย นักศึกษาบางส่วนเข้าห้องสมุด และบางส่วนอยู่ที่ห้องกิจกรรมของกองกิจการนักศึกษา ซึ่งจะมีชมรมต่าง ๆ ของนักศึกษา พร้อมทั้งห้องอุปกรณ์กีฬาฯ และกิจกรรมในร่ม เช่น ยูโด คณิตไทย และมีห้องสมุดของกองกิจการนักศึกษาเป็นที่พักนั่งอ่านวารสารต่าง ๆ ของนักศึกษา ซึ่งกองกิจการนักศึกษาจะเป็นศูนย์รวมของนักศึกษาทั้งหมด ที่กองนี้จะมีอาจารย์ที่ปรึกษาของชมรมต่าง ๆ คอยช่วยเหลือและให้คำแนะนำนักศึกษาอยู่ด้วย

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ จากการวิเคราะห์เอกสาร จากการสังเกตในปัจจุบัน
(ปี 2536-2537) แบบ Dendogram

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลอนาคตจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทุกกลุ่ม (50 คน)

ตารางที่ 23 ข้อมูลอนาคตภาพจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารทั่วไป

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง
1. ปรัชญาการศึกษาของ ม.ร. จะยังคงความเป็นมหาวิทยาลัยเปิดแบบตลาดวิชาและเปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าเรียน โดยไม่จำกัดจำนวนอยู่ต่อไป	30
2. ม.ร. จะยังคงเน้นการศึกษาตลอดชีพ	15
3. ม.ร. จะเน้นการให้การศึกษาต่อเนื่องเพิ่มขึ้น	15
4. ม.ร. จะเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการเพิ่มขึ้น	14
5. โครงสร้างของสภามหาวิทยาลัยจะเป็นไตรภาคี (7+7+7 โดยมีผู้แทนจาก 3 ฝ่าย คือจากผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกและอาจารย์ + เจ้าหน้าที่)	16
6. สภามหาวิทยาลัยจะมีบทบาทในการบริหารงานมากขึ้น	14
7. จะมีการปรับปรุงและแก้ไขระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย	14
8. ความเคลื่อนไหวจากการเมืองภายนอกมหาวิทยาลัย จะกระทบการบริหารของมหาวิทยาลัยมากขึ้น	14
9. จะคงเป็นมหาวิทยาลัยในระบบราชการต่อไป	16
10. จะสามารถนอกระบบราชการได้อย่างช้า ๆ	5
11. จะสามารถออกจากระบบราชการได้ โดยมีความชัดเจนว่ารัฐบาลจะให้เงินอุดหนุน (Subsidize) มหาวิทยาลัยอย่างไร	13

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง
12. การบริหารงานจะเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น โดยมี การกระจายอำนาจ การรับฟังความคิดเห็นมากขึ้น	13
13. การบริหารงานจะเป็นแบบการเมืองมากขึ้น โดยมี การต่อรอง และเล่นพรรคเล่นพวก ไร้ระเบียบและ ใช้สิทธิเสรีภาพเกินขอบเขตของนักวิชาการมากขึ้น	12
14. จะมีการกำหนดแผนแม่บทในระยะยาว	14
15. ม.ร. จะมีภาวะพลวัต (Dynamic) คือปรับเปลี่ยน อยู่ตลอดเวลา ใ้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป	3
16. จะมีการตรวจสอบคุณภาพภายในด้านการบริหาร วิชาการในระดับคณะและภาควิชา โดยมหาวิทยาลัย ตั้งผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและประเมินผลเอง	6
17. จะมีการตรวจสอบคุณภาพภายนอก จากองค์กร ภายนอกเช่น จากสมาคมวิชาชีพ และอื่น ๆ	5
18. การบริหารหลักสูตรยังคงเป็นเรื่องของคณะ	4
19. มหาวิทยาลัยจะให้การสนับสนุนงบประมาณแก่คณะ โดยพิจารณาจำนวนนักศึกษาประกอบด้วย	4
20. จะมีการสัมมนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานมากขึ้น	4
21. จะมีการจัดระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพเพื่อ การบริหารงานขึ้น	4

จากตารางที่ 23 พบว่า อนาคตภาพด้านการบริหารทั่วไปมีผู้ทรงคุณวุฒิกล่าวถึงมากที่สุด จำนวน 30 คน จาก 50 คน ข้อความที่กล่าวถึงมากที่สุดคือ ม.ร. ยังคงเป็นมหาวิทยาลัยเปิดแบบตลาดวิชา และเปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าเรียนโดยไม่จำกัดจำนวนต่อไป รองลงมามีข้อความที่ผู้ทรงคุณวุฒิกล่าวถึงระหว่าง 10-15 คน จำนวน 14 ข้อ และต่ำกว่า 10 คน จำนวน 8 ข้อ

ตารางที่ 24 ข้อมูลอนาคตภาพจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านบุคลากร

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง
1. จะมีการปรับอัตรากำลังบุคลากรให้เหมาะกับงาน โดยใช้การเกลี่ยอัตรากำลังมากขึ้น	9
2. จะมีระบบประเมินผลงานของบุคลากรทุกสายงาน	4
3. จะมีการให้ค่าตอบแทนตามผลงานทางวิชาการ และ ผลงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำ โดยไม่จำเป็นที่ทุก คนต้องได้เท่ากัน	14
4. การบริหารบุคคลจะสิ้นสุดที่สภามหาวิทยาลัยจน ถึงระดับศาสตราจารย์ และเชี่ยวชาญพิเศษ	16
5. จะมีการเพิ่มทุนสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในด้าน การศึกษาต่อ ตูงาน และอบรมทั้งในและต่างประเทศ	10
6. ปัญหาสมองไหลยังคงมีอยู่	7
7. จะมีการลดภาระงานด้านธุรการลง เพื่อจะเพิ่มเวลา ในการพัฒนาวิชาการมากขึ้น	12
8. จะมีหน่วยพัฒนาอาจารย์เพื่อทำหน้าที่ให้ความรู้ด้าน เทคนิคการสอน การใช้สื่อ การออกข้อสอบและการ ประเมินผล	15

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง
9. จะมีการกระจายวิชาที่สอนจากอาจารย์เก่าไปให้ อาจารย์ใหม่มากขึ้น	6
10. อาจารย์จะให้ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยน้อยลง ในทุกด้าน	5

จากตารางที่ 24 พบว่า อนาคตภาพด้านบุคลากรมีผู้ทรงคุณวุฒิที่กล่าวถึงมากที่สุด
จำนวน 16 คนจาก 50 คน ข้อความที่กล่าวด้วยมากที่สุดคือ การบริหารบุคคลจะสิ้นสุดที่
สภามหาวิทยาลัยจนถึงระดับศาสตราจารย์ และเชี่ยวชาญพิเศษ รองลงมาคือข้อความที่ผู้ทรงคุณวุฒิ
กล่าวถึงระหว่าง 10-15 คน จำนวน 4 ข้อและต่ำกว่า 10 คน จำนวน 5 ข้อ

ตารางที่ 25 ข้อมูลอนาคตภาพจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านงบประมาณ

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง
1. จะได้รับงบประมาณอุดหนุนจากรัฐบาลมากขึ้น	22
2. งบรายได้ของมหาวิทยาลัยจะลดลง	23
3. รัฐบาลจะให้การสนับสนุนงบประมาณในรูปแบบ เงินก้อน (Block Grant)	8
4. จะมีการปรับปรุงระเบียบ กฎเกณฑ์ด้านการเงิน ของมหาวิทยาลัยให้คล่องตัวมากขึ้น	6
5. จะมีการปรับระบบการบริหารการเงินให้ได้ ดอกผลเพิ่มมากขึ้น	16
6. จะมีรายได้จากโครงการเลี้ยงตนเองมากขึ้น	15
7. จะมีการหารายได้จากทรัพย์สินที่มหาวิทยาลัยมีอยู่	4
8. จะมีรายได้เพิ่มจากการช่วยเหลือจากศิษย์เก่ามากขึ้น	5
9. มหาวิทยาลัยจะได้รับความช่วยเหลือด้านการเงินจาก ภาคเอกชนมากขึ้น	6
10. จะมีรายได้จากการปรับค่าหน่วยกิตสูงขึ้น	13

จากตารางที่ 25 พบว่า อนาคตภาพด้านงบประมาณ มีผู้ทรงคุณวุฒิกล่าวถึงมากที่สุด
จำนวน 23 คนจาก 50 คน ข้อความที่กล่าวถึงมากที่สุดคือ จะมีการปรับระบบการบริหารการเงิน
ให้ได้ดอกผลเพิ่มขึ้น รองลงมาคือข้อความที่ผู้ทรงคุณวุฒิกล่าวถึง จำนวน 22 คนคือ จะได้รับ
งบประมาณอุดหนุนจากรัฐบาลมากขึ้น สำหรับข้อความที่ผู้ทรงคุณวุฒิกล่าวถึง 10-20 คน มี 3 ข้อ
และต่ำกว่า 10 คนมีจำนวน 5 ข้อ

ตารางที่ 26 ข้อมูลอนาคตภาพจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านอาคารสถานที่

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง
1. อาคารเรียนจะปรับเป็นอาคารสูงมากขึ้น	12
2. จะมีอาคารเรียนรวมขนาดใหญ่ที่มีสื่อการสอนพร้อม	14
3. จะมีห้องเรียนขนาดเล็ก (10-30 คน) มากขึ้น	4
4. จะมีห้องที่ปรับอากาศและมีไฮดรอกซ์อุปกรณ์พร้อม มากขึ้น	13
5. จะมีเสียงดังมากขึ้นเพราะอยู่ใกล้สนามกีฬาขนาดใหญ่	5
6. จะมีการปรับปรุง โต๊ะเก้าอี้ให้อยู่ในสภาพดีขึ้น	15
7. จะมีการสร้างซุ้มถาวรให้นักศึกษามากยิ่งขึ้น	14
8. การจัดสภาพภูมิทัศน์จะเน้นความเป็นระเบียบ ความสะอาดมากยิ่งขึ้น	14
9. จะมีการควบคุมความสะอาดโรงอาหารมากยิ่งขึ้น	7
10. ระบบการกำจัดน้ำเสียในมหาวิทยาลัยจะดีขึ้น	4
11. จะมีการจัดระบบการจราจรภายในมหาวิทยาลัย ให้เป็นระเบียบมากขึ้น	9
12. จะจัดทำทางเดินเท้าที่มีหลังคาเพื่อเชื่อม โยง อาคารต่าง ๆ โดยเริ่มตั้งแต่ด้านหน้ามหาวิทยาลัย	3
13. จะจัดสถานที่พักผ่อนให้นักศึกษาเพิ่มมากขึ้น เช่น บริเวณชั้นล่างของตึกเรียน ห้องนั่งนอนการ ฯลฯ	14
14. จะเพิ่มห้องปฏิบัติการในแต่ละคณะให้มากขึ้น	6
15. หน่วยงานใหม่จะไปอยู่ที่รามฯ 2 มากขึ้น	6
16. จะพัฒนารามฯ 2 ให้เป็นสถานที่ประชุมทาง วิชาการของมหาวิทยาลัย	10
17. จะมีการจัดตั้งเป็นวิทยาเขตเพิ่มขึ้น	9

จากตารางที่ 26 พบว่าอนาคตภาพด้านอาคารสถานที่ มีผู้ทรงคุณวุฒิกล่าวถึงมากที่สุด จำนวน 15 คน จาก 50 คน ข้อความที่กล่าวถึงมากที่สุดคือ จะมีการปรับปรุงโต๊ะเก้าอี้ให้อยู่ใน สภาพดีขึ้น รองลงมา มีข้อความที่ผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวถึงระหว่าง 10-14 คน จำนวน 7 ข้อ และ ต่ำกว่า 10 คน จำนวน 9 ข้อ

ตารางที่ 27 ข้อมูลอนาคตภาพจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง
1. จะมีการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนางานวิชาการมากขึ้น	8
2. จะมีการรวมกลุ่มเพื่อผลประโยชน์ทางการเมือง ในการเลือกตั้งผู้บริหารมากขึ้น	11
3. จะมีการแบ่งเป็นพรรคเป็นพวกมากขึ้น	10
4. จะยังคงความขัดแย้งกันอันเนื่องมาจากระบบ การเลือกตั้งผู้บริหาร	15
5. จะมีการยอมรับกันในเชิงความสามารถน้อยลง	8
6. กลุ่มใดมีพวกมากจะได้เป็นผู้บริหาร	11
7. จะมีการกลั่นแกล้งบุคลากรที่ไม่ใช่พรรคพวก	12
8. บุคลากรจะขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนางาน ขาดการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ	11
9. ประชากรของมหาวิทยาลัยจะมีเจตคติที่ดีขึ้นในระบบ การเลือกตั้งผู้บริหาร	3
10. การบริหารจะถูกตรวจสอบจากทุกกลุ่ม คืออาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษาของมหาวิทยาลัย	4
11. นักศึกษากับอาจารย์จะมีปฏิสัมพันธ์กันน้อยลงกว่า ปัจจุบัน	3

จากตารางที่ 27 พบว่า อนาคตภาพด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรมีผู้ทรงคุณวุฒิ
กล่าวถึงมากที่สุด จำนวน 15 คน จาก 50 คน ข้อความที่กล่าวถึงมากที่สุดคือจะยังความขัดแย้ง
กันอันเนื่องมาจากระบบการเลือกตั้งผู้บริหาร รองลงมาคือข้อความที่ผู้ทรงคุณวุฒิกล่าวถึงระหว่าง
10-14 คน จำนวน 5 ข้อ และต่ำกว่า 10 คน จำนวน 5 ข้อ

ตารางที่ 28 ข้อมูลขนาดตภาพจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการได้มาซึ่งผู้บริหาร

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง
1. การได้มาซึ่งผู้บริหารระดับอธิการบดีจะยังเป็นระบบ เลือกตั้งแบบเดิมเพราะเมื่อได้สิทธิ์แล้วเปลี่ยนยาก	17
2. จะมีการปรับเปลี่ยนระบบการสรรหาอธิการบดี ดังนี้	
2.1 แต่งตั้ง	5
2.2 โดยเลือกตั้งมาทางอ้อมจากการเสนอชื่อมาจาก แต่ละหน่วยงาน แต่มีใช้สิทธิ์เด็ดขาด	12
2.3 โดยการเลือก 2 รอบ โดยคัดผู้ที่ได้ที่ 1 และ 2 จากรอบแรกมาเลือกในรอบที่ 2 อีกครั้ง	4
2.4 สรรหาที่มีใช้เลือกตั้งโดยตรง	12
2.5 จำกัดคุณสมบัติคนที่มาเลือก	17
2.5.1 นักการไม่มีสิทธิ์เลือก	17
2.5.2 อาจารย์/เจ้าหน้าที่ตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป	14
2.5.3 ให้นักศึกษาเลือกแต่ปรับฐานการคิดเทียบ จากจำนวนนักศึกษาทั้งหมด	12
2.5.4 นักศึกษาไม่มีสิทธิ์เลือก	23

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง
2.6 จะพิจารณาเสียงจากการเลือกตั้งประกอบ เท่านั้น สิทธิขาดอยู่ที่สภามหาวิทยาลัยไม่ จำเป็นต้องเป็นผู้ที่ได้คะแนนสูงเสมอไป	8
3. วาระการดำรงตำแหน่งอธิการบดีเปลี่ยนเป็น 3-4 ปี	12

จากตารางที่ 28 พบว่า อนาคตภาพด้านการได้มาซึ่งผู้บริหารมีผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวถึงมากที่สุด จำนวน 23 คนจาก 50 คน ข้อความที่กล่าวถึงมากที่สุดคือ นักศึกษาไม่ควรมีสิทธิเลือกรองลงมา มีข้อความที่ผู้ทรงคุณวุฒิกล่าวถึงระหว่าง 10-17 คนจำนวน 7 ข้อ และต่ำกว่า 10 คนจำนวน 3 ข้อ

ตารางที่ 29 ข้อมูลอนาคตภาพจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตร

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง
1. หลักสูตรที่เปิดใหม่จะยังคงเป็นสังคมศาสตร์อยู่ ด้านวิทยาศาสตร์จะมีบ้างแต่ต้องเหมาะกับ ม.ร.	13
2. จะยังจัดหลักสูตรแบบสหสาขาวิชา (Interdisciplinary)	14
3. หลักสูตรจะมีความเป็นเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัย รวมค่าแห่งที่เน้นคุณภาพบัณฑิตที่ต่างจากสถาบันอื่น	13
4. หลักสูตรที่เปิดใหม่จะต้องสอดคล้องกับความต้องการ การของตลาดแรงงาน และสังคมมากขึ้น หลักสูตร ที่จะเปิด/ขยายสาขาในอนาคตคือ	14
4.1 ธุรกิจระหว่างประเทศ	15
4.2 วิศวกรรมศาสตร์	8
4.3 นิเทศศาสตร์	14
4.4 ภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน	12
4.5 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	10
4.6 เกษตรศาสตร์	7
4.7 พยาบาลศาสตร์ร่วมกับหน่วยงานอื่น	10
4.8 แพทย์ศาสตร์ร่วมกับหน่วยงานอื่น	5
4.9 สาธารณสุขศาสตร์	7
4.10 ประณีตศิลป์ (Fine Arts)	10
4.11 วิทยาศาสตร์ทางอาหาร (Food Science)	12
5. จะมีหลักสูตรต่อเนื่องมากขึ้น	18

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง
6. หลักสูตรจะยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนตลอดเวลา ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง โดยยุบเนื้อหาที่ล้าสมัย เพิ่มความรู้อื่นที่จำเป็นเพื่อทันการเปลี่ยนแปลง ในยุคโลกาภิวัตน์	8
7. จะมีหลักสูตรที่เลี้ยงตัวเองมากขึ้น (คือเก็บค่าเรียน ให้พอคุ้มค่าใช้จ่าย)	13
8. จะมีหลักสูตรนานาชาติในสาขาที่ ม.ร.พร้อมโดยมี การเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ มีอาจารย์และ ผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศ	14
9. ปรกติหาโอกาสไม่จำกัดรับ โดยให้ทดลองเรียนและ สอบให้ผ่านวิชาบังคับที่กำหนดไว้	13
10. จะขยายสาขาวิทยาศาสตร์ + เทคโนโลยีมากขึ้น	10
11. จะมีการบูรณาการหลักสูตรเพื่อเอื้อการเรียน ด้วยตนเอง (Self Study) มากขึ้น	12
12. จะมีโครงการร่วมกัน (Joint Program) ร่วมกับมหาวิทยาลัย ทั้งในและต่างประเทศ	8
13. จะมีโครงการร่วมมือกับภาครัฐจัดหลักสูตรผลิตบัณฑิต โดยให้บุคลากรในหน่วยงานนั้น ๆ เรียนมากขึ้น	8
14. จะมีโครงการร่วมมือกับภาคเอกชนจัดหลักสูตรผลิต บัณฑิต โดยให้บุคลากรในหน่วยงานนั้น ๆ เรียนมากขึ้น	5

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง
<p>15. จะมีการปรับวิชาการศึกษาทั่วไป (General Education) โดยเน้นโครงสร้างการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ผู้เรียนให้มีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร มีโลกทัศน์กว้าง ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล มีคุณธรรมและจริยธรรม</p>	10
<p>16. หลักสูตรจะไม่เน้นตัวเนื้อหาสาระทางวิชาการเป็นหลัก แต่เพียงอย่างเดียว แต่จะเน้นที่ความสามารถแสวงหา (Enquiry Method) คือรู้จักไตร่ตรอง คิดค้นคว้า หาเหตุผล และตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพจากข้อมูลที่ซับซ้อนและจากหลายแหล่ง</p>	5

จากตารางที่ 29 พบว่า อนาคตทางด้านหลักสูตร มีผู้ทรงคุณวุฒิกล่าวถึงมากที่สุดจำนวน 18 คน จาก 50 คน ข้อความที่กล่าวถึงมากที่สุดคือ จะมีหลักสูตรต่อเนื่องมากขึ้น รองลงมาคือข้อความที่ผู้ทรงคุณวุฒิกล่าวถึงระหว่าง 10-17 คนจำนวน 17 ข้อ และต่ำกว่า 10 คน จำนวน 9 ข้อ

ตารางที่ 30 ข้อมูลอนาคตภาพจากการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเรียนการสอน

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง
1. การเรียนการสอนยังมี 2 แบบ คือมีการเรียนการสอนที่ ม.ร. และเรียนด้วยตนเองจากสื่อต่าง ๆ	12
2. การเรียนการสอนในห้องเรียนจะใช้สื่อทัศนูปกรณ์มากขึ้น	22
3. จะมีการเรียนในห้องที่มีขนาดเล็กลงมากขึ้น	10
4. การสอนจะใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ช่วยมากขึ้น	15
5. การเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาจะเป็นนอกเวลาราชการมากขึ้น	12
6. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาอาจจะเรียนด้วยตนเองได้โดยใช้สื่อต่าง ๆ	5
7. การเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาอาจลดหน่วยกิตรายวิชาลงและเพิ่มหน่วยกิตที่วิทยานิพนธ์	6
8. การเรียนการสอนระดับปริญญา โทมีแผนที่ไม่เน้นการทำวิทยานิพนธ์	12
9. จะมีการสอนปริญญาโทในส่วนภูมิภาคคู่ขนานกับที่สอนที่ ม.ร. โดยใช้วิธีสื่อสารสองทาง (Two-Way Communication)	16
10. จะมีการสอนแบบการประชุมทางไกล (Teleconference) ชนิดสื่อสารสองทางเกิดขึ้น	10
11. จะมีการใช้ดาวเทียมเพื่อการสอน	12

ตารางที่ 30 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง
12. จะมีการสอนทางวิทยุและโทรทัศน์ที่นักศึกษาสามารถ โทรศัพท์ถามปัญหาได้	15
13. จะมีการสอนด้วยระบบคอมพิวเตอร์ On-line	13
14. จะมีการสอนที่นำไปประกอบการเรียนด้วยตนเอง มาใช้มากขึ้น	12
15. การเรียนการสอนจะยังคงให้ความสำคัญกับ การเรียนที่มหาวิทยาลัยเป็นอันดับแรก	21
16. การเรียนการสอนจะใช้เครือข่ายข้อมูล (Data Network) ระหว่างสถาบันมากขึ้น	11
17. จะมีการพัฒนาระบบการเรียนการสอนใน ระบบทางไกลอย่างต่อเนื่อง	8
18. การวัดผลจะใช้หลาย ๆ รูปแบบแทนการสอบ เพียงครั้งเดียว	6
19. นักศึกษาจะนิยมเรียนด้วยตนเองมากขึ้น	14
20. จะมีการผลิตตำราเรียนด้วยตนเองเพิ่มขึ้น	7
21. จะมีการปรับปรุงและตรวจสอบคุณภาพตำรา	8
22. จะขยายการบริการการเรียน การสอน การสอบ ออกสู่ส่วนภูมิภาคมากยิ่งขึ้น	6
23. จะร่วมมือกับสถานศึกษาในส่วนภูมิภาคจัด โครงการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาร่วมกัน	8

ตารางที่ 30 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง
24. จะต้องสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ใหม่ คือ เรียนตามความสนใจและตามความถนัดของ ตนเองอย่างแท้จริง โดยผ่านสื่อทุกรูปแบบ และเรียนตลอดชีพ	10

จากตารางที่ 30 พบว่า อนาคตภาพด้านการเรียนการสอนมีผู้ทรงคุณวุฒิกล่าวถึงมากที่สุดจำนวน 22 คน จาก 50 คน ข้อความที่กล่าวถึงมากที่สุดคือ การเรียนการสอนในห้องเรียนจะใช้สื่อที่สนับสนุนมากขึ้น รองลงมาคือ 21 คน คือ การเรียนการสอนยังให้ความสำคัญกับการเรียนที่มหาวิทยาลัยเป็นอันดับแรก รองลงมาคือข้อความที่มีผู้ทรงคุณวุฒิกล่าวถึง 10-20 คน จำนวน 14 ข้อ และต่ำกว่า 10 คน จำนวน 8 ข้อ

ตารางที่ 31 ข้อมูลอนาคตภาพจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเวลาการศึกษา

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง
1. จะยังคงจัดระบบการศึกษาเป็น 2 ภาคการศึกษา ปกติและ 1 ภาคฤดูร้อน	8
2. จะลดเวลาการสอบไล่ให้สั้นลง	7
3. จะยังคงเวลาการบรรยายในชั้นเรียนไว้คงเดิม	6
4. จะมีการจัดกิจกรรมในโครงการวิชาการเชิงธุรกิจ บริการบุคคลภายนอกนอกเวลาราชการมากขึ้น	5
5. จะขยายเวลาการบริการต่าง ๆ นอกเวลาราชการ	5
6. จะยังคงมีการสอบซ่อมอยู่ แต่จะลดจำนวนครั้งลง	10
7. จะมีการจัดปฏิทินงานทะเบียนล่วงหน้าไว้ตลอดปี	11
8. จะมีการขยายระยะเวลาการศึกษาระดับปริญญาตรี ให้มากกว่า 8 ปีให้สอดคล้องกับระบบเปิด	5
9. จะมีการขยายระยะเวลาการศึกษาระดับบัณฑิต ศึกษามากกว่า 5 ปี	6

ตารางที่ 31 พบว่า อนาคตภาพด้านเวลาการศึกษามีผู้ทรงคุณวุฒิกล่าว ถึงมากที่สุด
จำนวน 11 คน จาก 50 คน ข้อความที่กล่าวถึงมากที่สุดคือ จะมีการจัดปฏิทินงานทะเบียนล่วงหน้า
ไว้ตลอดปี รองลงมามีข้อความที่ผู้ทรงคุณวุฒิกล่าว 10 คนคือจะยังคงมีการสอบซ่อมอยู่ แต่จะ
ลดจำนวนครั้งลง และต่ำกว่า 10 คน จำนวน 8 ข้อ

ตารางที่ 32 ข้อมูลอนาคตภาพจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยี

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง
1. จะมีการถ่ายทำวิดีโอเทปการสอนที่มหาวิทยาลัย ไปให้บริการตามศูนย์บริการส่วนภูมิภาค	12
2. จะมีการผลิตวิดีโอเทปรายวิชาจำหน่าย	12
3. จะมีการผลิต รายการสำเร็จรูปรายวิชา (Package) ไว้บริการนักศึกษาและจำหน่าย	12
4. จะมีการร่วมมือกับภาคเอกชนในการผลิตสื่อ การสอนต่าง ๆ ในรูปของสื่อผสม (Multimedia) มากขึ้น	15
5. จะมีการร่วมมือกับภาคเอกชนในการนำเทคโนโลยี เข้ามาใช้ในการจัดการศึกษามากขึ้น	12
6. จะมีสถานีวิทยุของมหาวิทยาลัยเอง	5
7. จะมีสถานีโทรทัศน์ของมหาวิทยาลัยเอง	3
8. จะมีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น ระบบ ใยแก้ว โทรสาร และอื่น ๆ มาใช้เพื่อ การศึกษามากขึ้น	12
9. จะคงมีโทรทัศน์วงจรปิดในห้องเรียนขนาดใหญ่	20
10. จะใช้ระบบ เคเบิล ทีวี	11
11. จะใช้บริการเครือข่ายระบบการสื่อสารผสมผสาน เรียกว่า ISDN (Integrated Service Digital Network) มากขึ้น	12

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง
12. จะมีการจัดห้องสมุดวีดีโอ- และอิเล็กทรอนิกส์	15
13. จะใช้สื่อกับบางสาขาที่ทำได้ ไม่ใช่ทำทุกสาขา	10
14. ม.ร. จะต้องเตรียมบุคลากร โปรแกรม และเครื่องคอมพิวเตอร์ให้พร้อมที่จะรับกับการนำ เทคโนโลยีใหม่มาใช้	5

จากตารางที่ 32 พบว่า อนาคตภาพด้านเทคโนโลยี มีผู้ทรงคุณวุฒิกล่าวถึงมากที่สุด จำนวน 20 คนจาก 50 คน ข้อความที่กล่าวถึงมากที่สุดคือ จะคงมีโทรทัศน์วงจรปิดในห้องเรียน ขนาดใหญ่ รองลงมามีข้อความที่ผู้ทรงคุณวุฒิกล่าวถึง 10-19 คน จำนวน 10 ข้อ และต่ำกว่า 10 คน จำนวน 3 ข้อ

ตารางที่ 33 ข้อมูลอนาคตภาพจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัย

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง
1. การวิจัยจะเน้นวิจัยเชิงพัฒนา (R+D = 'Research and Development.) มากขึ้น	8
2. จะเน้นการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาสังคมมากขึ้น	10
3. จะเน้นการวิจัยพื้นฐานเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่มากขึ้น	12
4. มหาวิทยาลัยจะสนับสนุนเงินทุนการวิจัยเพิ่มมากขึ้น เพราะถือเป็นภาระหลักของมหาวิทยาลัย	12
5. จะมีการทำงานวิจัยสถาบันเพื่อการปรับปรุงและพัฒนางานที่ทำอยู่มากขึ้น	8
6. จะมีการวิจัยร่วมกับหน่วยงานภายนอกเพิ่มขึ้น โดยหน่วยงานภายนอกจะเป็นผู้สนับสนุนเงินทุนการวิจัย	6
7. มหาวิทยาลัยจะหาทุนจากองค์กรภายนอกให้อาจารย์ทำวิจัยมากกว่าให้อาจารย์ชวนชวนหาเอง	5
8. จะมีกระบวนการเผยแพร่ผลงานวิจัยที่ดีขึ้น	6
9. จะมีโครงการวิจัยขนาดใหญ่ ๆ เพิ่มมากขึ้น	4
10. จะเน้นการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากขึ้น	4

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง
11. จะเน้นการวิจัยเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และ การรู้จักเลือกบริโภควัฒนธรรมที่ไร้พรมแดนใน สังคมข้อมูลข่าวสาร	6
12. จะเน้นการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยมากขึ้น	5

จากตารางที่ 33 พบว่าอนาคตภาพด้านการวิจัย มีผู้ทรงคุณวุฒิกล่าวถึงมากที่สุดจำนวน 12 คน จาก 50 คน จำนวน 2 ข้อ ข้อความที่กล่าวถึงมากที่สุดคือ จะเน้นการวิจัยพื้นฐานเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่มากขึ้น และมหาวิทยาลัยจะสนับสนุนเงินทุนการวิจัยเพิ่มมากขึ้น เพราะถือว่าเป็นภาระหลักของมหาวิทยาลัย รองลงมามีข้อความที่ผู้ทรงคุณวุฒิกล่าวถึงต่ำกว่า 10 คน จำนวน 10 ข้อ

ตารางที่ 34 ข้อมูลอนาคตภาพจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริการวิชาการ

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง
1. จะนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริการมากขึ้น	21
2. การบริการทางด้านงานทะเบียนและวัดผลจะใช้ระบบ On-Line ทั้งมหาวิทยาลัย	20
3. ห้องสมุดจะขยายเวลาบริการมากขึ้น	10
4. การบริการสืบค้นข้อมูลจากทุกแหล่งทั่วโลกจะสะดวกและรวดเร็วขึ้น	12
5. จะมีการประชุมทางวิชาการมากยิ่งขึ้น	10
6. จะมีวารสารทางวิชาการเพิ่มมากขึ้น	5
7. จะมีการบริการให้นักศึกษามีสื่อการเรียนการสอนมากขึ้นคือ	
7.1 วัสดุโอบุ	10
7.2 (Package) รายการสำเร็จรูปรายวิชา	8
7.3 เทปบันทึกเสียง	12
8. จะจัดให้มีศูนย์การพัฒนากีฬาในรูปแบบเพื่อมวลชน (Mass-Sport) ขึ้น	5
9. จะขยายการแนะแนวการศึกษาเพิ่มมากขึ้น	18
10. จะมีการหาทุนช่วยเหลือนักศึกษาเพิ่มขึ้น	8
11. มหาวิทยาลัยจะยังคงสนับสนุนงบประมาณการจัดกิจกรรมนักศึกษาอยู่	12

ตารางที่ 34 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง
12. จะมีการพัฒนาด้านการเคารพสิทธิผู้อื่นมากขึ้น	8
13. จะเน้นโครงการด้านจริยธรรม คุณธรรม มากขึ้น	10
14. จะเน้นการรักษาวัฒนธรรมไทยมากขึ้น	12
15. จะเสริมความรู้ในการเลือกใช้สื่อมากขึ้น	9
16. จะเสริมความรู้ในการป้องกันตัวเองจาก โรคที่ร้ายแรงมากขึ้น	9
17. จะมีจุลสารและสื่ออื่น ๆ ที่ให้อาจารย์ นักศึกษา และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัย ได้รับทราบ	5
18. จะส่งเสริมอาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของ มหาวิทยาลัยให้บริการแก่สังคม ในรูปการ เป็นวิทยากร ที่ปรึกษาทางวิชาการ การทำ วิจัยแก่สังคมอย่างเต็มที่ แต่การส่งเสริม จะต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อกระบวนการเรียน การสอนและงานวิชาการที่มหาวิทยาลัยมอบ หมายให้ทำ	10
19. จะมีโครงการอบรมทางวิชาการให้แก่บุคลากร ภายนอก ตามความเหมาะสมของแต่ละคณะและ ความต้องการของแต่ละหน่วยงาน	13

ตารางที่ 34 (ต่อ)

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง
20. จะจัดตั้งสำนักงานบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัย โดยจะให้บริการทั้งในเชิงธุรกิจและให้เปล่าแก่สังคม	10
21. จะปรับปรุงระเบียบข้อบังคับของการทำงาน ให้เกิดความคล่องตัวมากขึ้น	7
22. มหาวิทยาลัยจะสนับสนุนกิจกรรมการบริการ วิชาการของคณะ สำนัก และสถาบันมากขึ้น	8

จากตารางที่ 34 พบว่าอนาคตภาพด้านการบริการทางวิชาการมีผู้ทรงคุณวุฒิกล่าวถึง
จำนวนมากที่สุดคือ 21 คนจาก 50 คน ข้อความที่กล่าวถึงมากที่สุดคือจะนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการ
บริการมากขึ้น รองลงมาคือข้อความที่ผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวถึงระหว่าง 10-20 คน จำนวน 13 ข้อ
และต่ำกว่า 10 คนจำนวน 10 ข้อ

ตารางที่ 35 ข้อมูลอนาคตภาพจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ข้อความ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กล่าวถึง
1. จะมีการส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมใน รูปกิจกรรมประจำวันมากขึ้น เช่น การแต่งกาย การรับประทานอาหาร การใช้ของไทยและอื่น ๆ	12
2. จะมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการทำนุบำรุงศิลป วัฒนธรรมไทยมากขึ้น	11
3. จะมีการรณรงค์การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมกับ สถาบันการศึกษาอื่น และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง	8
4. จะสนับสนุนให้มีการอบรมกลุ่มนักศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจและสำนึกในความสำคัญของมรดก ทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นตน อันจะมีผลในการอนุรักษ์	6
5. จะจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านศิลปวัฒนธรรม ในวัน สำคัญทางศาสนา และของประเทศ	4
6. จะขยายศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมสาขาออกสู่ส่วน ภูมิภาค โดยร่วมกับองค์กรในท้องถิ่น และศิษย์เก่า	4

จากตารางที่ 35 พบว่า อนาคตภาพด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มีผู้ทรงคุณวุฒิ
กล่าวถึงมากที่สุด จำนวน 12 คนจาก 50 คน ข้อความที่กล่าวถึงมากที่สุดคือ จะมีการส่งเสริม
การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ในรูปกิจกรรมประจำวันมากขึ้น เช่น การแต่งกาย การรับประทาน
อาหาร การใช้ของไทยและอื่น ๆ รองลงมา คือจะจัดสรรงบประมาณเพื่อการทำนุบำรุงศิลป
วัฒนธรรมไทยมากขึ้น จำนวน 11 คน นอกนั้น ต่ำกว่า 10 คน จำนวน 4 ข้อ

จากข้อสรุปข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิตอนที่ 4 ผู้วิจัยนำไปสร้างเป็นแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 2 นำไปลองใช้ กับผู้ทรงคุณวุฒิท่านอื่นที่ไม่ได้ถูกสัมภาษณ์ จำนวน 5 ท่าน หลังจากการปรับปรุงแบบสอบถามแล้ว จึงนำไปใช้กับผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 68 ท่าน ได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 60 ฉบับ แบ่งเป็นแบบสอบถามของผู้ทรงคุณวุฒิในอดีต 17 ฉบับ ผู้ทรงคุณวุฒิ ปัจจุบัน 22 ฉบับ และผู้ทรงคุณวุฒิที่อยู่ ม.ร.มานาน 10 ปี จำนวน 21 ฉบับ ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 2 มาวิเคราะห์ โดยการหาค่ามัธยฐาน ฐานนิยม พิสัยระหว่างควอไทล์ และจำนวนผู้ตอบว่าพึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ พร้อมสรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 3 ซึ่งแบบสอบถามจะประกอบด้วย ข้อคำถามแบบเดิมพร้อมแสดงค่ามัธยฐานของกลุ่มด้วยเครื่องหมาย * ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของกลุ่มด้วยเครื่องหมาย \square ค่าที่ผู้ทรงคุณวุฒิตอบด้วยเครื่องหมาย Δ เพื่อขอคำยืนยันจากผู้ทรงคุณวุฒิว่าจะเปลี่ยนคำตอบหรือยืนยันคำตอบเดิม หากเปลี่ยนคำตอบขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิระบุคำตอบที่เปลี่ยนและถ้ายืนยันคำตอบเดิมขอให้แสดงเหตุผลประกอบด้วย ทั้งนี้มีข้อคำถามเพิ่มเติม ซึ่งขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาด้วย ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามในรอบนี้ จำนวน 60 ฉบับ ได้กลับคืนมาครบทุกฉบับ ผลจากการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 3 ปรากฏดังข้อมูลตอนที่ 5

โดย Md = มัชยฐาน

Q.R. = พิสัยระหว่างควอไทล์

P = เปอร์เซนต์ผู้ตอบว่าพึงประสงค์

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 3

ตารางที่ 36 ค่าสถิติจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 3 ด้านการบริหารทั่วไป

ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	เปอร์เซ็นต์ผู้ตอบ ว่าพึงประสงค์	ความเป็น ไปได้	ความสอดคล้อง ของผู้ทรงคุณวุฒิ	อนาคตภาพ
1.	4.87	.86	100.00	มากที่สุด	สอดคล้อง	พึงประสงค์
2.	4.73	1.1	96.00	มากที่สุด	สอดคล้อง	พึงประสงค์
16.	4.63	1.24	92.00	มากที่สุด	สอดคล้อง	พึงประสงค์
3.	4.37	1.01	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
23.	4.31	1.01	95.24	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
4.	4.06	.53	98.03	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
11.	4.02	1.22	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
13.	4.01	.92	68.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
25.	3.81	1.15	94.87	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
26.	3.80	1.48	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
18.	3.75	1.02	95.45	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
5.	3.73	1.45	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
19.	3.54	1.21	97.62	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
6.	3.38	1.95	81.63	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
10.	3.37	.65	90.48	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
12.	3.31	1.47	15.00	ปานกลาง	สอดคล้อง	ไม่พึงประสงค์
27.	3.25	1.54	100.00	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
24.	3.23	1.15	65.12	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
22.2	3.18	1.16	100.00	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
9.	3.15	1.31	90.00	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์

ตารางที่ 36 (ต่อ)

ข้อที่	มัถฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	เปอร์เซ็นต์ผู้ตอบ ว่าพึงประสงค์	ความเป็น ไปได้	ความสอดคล้อง ของผู้ทรงคุณวุฒิ	อนาคตภาพ
20.	3.07	1.48	93.02	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
17.	3.07	1.87	00.00	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	ไม่พึงประสงค์
15.	2.93	1.49	60.78	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
8.	2.92	.75	85.00	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
7.	2.89	1.55	81.82	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
21.	2.78	1.96	64.00	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
14.	2.44	1.63	48.98	น้อย	ไม่สอดคล้อง	ก้ำกึ่ง
22.1	2.23	1.32	80.00	น้อย	สอดคล้อง	พึงประสงค์

จากตารางที่ 36 พบว่า อนาคตภาพของมหาวิทยาลัยรามคำแหงด้านการบริหารทั่วไป มีโอกาสเป็นไปได้มากที่สุด ($Md \geq 4.50$) เป็นอนาคตภาพที่พึงประสงค์ ($P \geq 60\%$) และผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกัน ($Q.R. < 1.50$) มีจำนวน 3 ข้อ ส่วนที่มีโอกาสเป็นไปได้มาก ($4.50 < Md \geq 3.50$) เป็นอนาคตภาพที่พึงประสงค์ และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน มีจำนวน 10 ข้อ ส่วนที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง ($3.50 < Md \geq 2.50$) เป็นอนาคตที่พึงประสงค์และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน มีจำนวน 7 ข้อ เป็นอนาคตที่ไม่พึงประสงค์ และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน มีจำนวน 1 ข้อ อนาคตภาพที่พึงประสงค์และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นไม่สอดคล้องกัน จำนวน 4 ข้อ ไม่พึงประสงค์ไม่สอดคล้อง 1 ข้อ เป็นไปได้น้อย ไม่สอดคล้อง ก้ำกึ่งจำนวน 1 ข้อ และเป็นไปได้น้อยสอดคล้องพึงประสงค์ 1 ข้อ

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้มากที่สุด หนึ่งประสงค์ และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้อง คือ

- ข้อ 1. ปรัชญาการศึกษาของ ม.ร.ยังคงเป็นมหาวิทยาลัยเปิดแบบตลาดวิชา และเปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าเรียน โดยไม่จำกัดจำนวนอยู่ต่อไป
- ข้อ 2. ม.ร. จะยังคงเน้นการศึกษาตลอดชีพ
- ข้อ 16. การบริหารงานจะเป็นประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น โดยมีการกระจายอำนาจการรับผิดชอบความคิดเห็นมากขึ้น

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้มาก หนึ่งประสงค์ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้อง คือ

- ข้อ 3. ม.ร. จะเน้นการให้การศึกษาต่อเนื่องเพิ่มขึ้น
- ข้อ 23. การบริหารหลักสูตรยังคงเป็นเรื่องของคณะ
- ข้อ 4. ม.ร. จะเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการเพิ่มขึ้น
- ข้อ 11. จะมีการปรับปรุงและแก้ไขระเบียบข้อบังคับต่างๆ ของมหาวิทยาลัยใหม่ให้เกิดความคล่องตัวขึ้น
- ข้อ 13. จะคงเป็นมหาวิทยาลัยในระบบราชการต่อไป
- ข้อ 25. จะมีการล้มมนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานมากขึ้น
- ข้อ 26. จะมีการจัดระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพเพื่อการบริหารงานขึ้น
- ข้อ 18. จะมีการกำหนดแผนแม่บทในระยะยาว
- ข้อ 5. โครงสร้างของสภามหาวิทยาลัยจะเป็นไตรภาคี (7+7+7) โดยมีผู้แทนจาก 3 ฝ่าย คือจากผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกและอาจารย์และเจ้าหน้าที่
- ข้อ 19. ม.ร. จะมีภาวะพลวัต (Dynamics) คือปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลาให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง หนึ่งประสงค์ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้อง คือ

- ข้อ 10. จะมีการปรับวิธีการได้มาซึ่งกรรมการสภามหาวิทยาลัย
- ข้อ 24. มหาวิทยาลัยจะให้การสนับสนุนงบประมาณแก่คณะ โดยพิจารณาจำนวนนักศึกษาประกอบด้วย
- ข้อ 22.2 จะเน้นการประกันคุณภาพทางการศึกษา เพื่อให้บัณฑิตเข้าสู่การแข่งขันในระดับชาติ และนานาชาติได้

- ข้อ 9. จะมีการปรับปรุงองค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัย ให้มีความเป็นตัวแทนของชุมชน ประชาชนและกลุ่มวิชาการ วิชาอื่นต่าง ๆ มากขึ้น
- ข้อ 20. จะมีการตรวจสอบคุณภาพภายในด้านการบริการวิชาการในระดับคณะ และภาควิชา โดยมหาวิทยาลัยตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบและประเมินผลเอง
- ข้อ 15. จะสามารถออกจากระบบราชการได้ โดยมีความชัดเจนว่า รัฐบาลจะให้เงินอุดหนุน (Subsidize) มหาวิทยาลัยในลักษณะอย่างไร
- ข้อ 8. จะมีการให้อำนาจตำแหน่งศาสตราจารย์เป็นตำแหน่งที่มีอำนาจบริหารงานวิชาการ

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง ไม่พึงประสงค์ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้อง

กัน คือ

- ข้อ 12. ความเคลื่อนไหวจากการเมืองภายนอกมหาวิทยาลัยจะกระทบการบริหารของมหาวิทยาลัยมากขึ้น

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง พึงประสงค์ แต่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นไม่สอดคล้อง

กัน คือ

- ข้อ 10. จะมีการปรับวิธีการได้มาซึ่งกรรมการสภามหาวิทยาลัย
- ข้อ 27. จัดให้มีระบบสำนักงานอัตโนมัติ
- ข้อ 7. จะมีการแยกการบริหารวิชาการออกจากการบริหารทั่วไปในรูปของการตั้งกรรมการสภาวิชาการขึ้นดูแลงานด้านวิชาการเฉพาะ โดยแยกอำนาจหน้าที่จากสภามหาวิทยาลัย
- ข้อ 21. จะมีการตรวจสอบคุณภาพภายนอก จากองค์กรภายนอก เช่น จากสมาคมวิชาชีพและอื่นๆ

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง ไม่พึงประสงค์ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นไม่สอดคล้องคือ

- ข้อ 17. การบริหารจะเป็นแบบการเมืองมากยิ่งขึ้น โดยมีการต่อรอง เล่นพรรคเล่นพวก ไร้ระเบียบ และใช้สิทธิเสรีภาพเกินขอบเขตของนักวิชาการมากขึ้น

อนาคตภาพที่เป็นไปได้น้อย ก้ำกึ่ง ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นไม่สอดคล้องคือ

ข้อ 14 จะสามารถออกจากระบบราชการได้อย่างช้า ๆ

อนาคตภาพที่เป็นไปได้น้อย ฟังประสงค์ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้อง คือ

ข้อ 22.1 จะมีการตรวจสอบคุณภาพจากสถาบันการศึกษาด้วยกันในสาขาที่ไม่มีสมาคมวิชาชีพ

ตารางที่ 37 ค่าสถิติจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 3 ด้านบุคลากร

ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่างควอไทล์	เปอร์เซ็นต์ผู้ตอบว่าฟังประสงค์	ความเป็นไปได้	ความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ	อนาคตภาพ
6.	4.09	1.50	20.00	มาก	สอดคล้อง	ไม่ฟังประสงค์
1.	3.69	1.25	97.50	มาก	สอดคล้อง	ฟังประสงค์
4.	3.57	1.36	72.22	มาก	สอดคล้อง	ฟังประสงค์
5.	3.41	1.20	100.00	ปานกลาง	สอดคล้อง	ฟังประสงค์
3.	3.37	1.52	88.37	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	ฟังประสงค์
8.	3.33	1.37	87.18	ปานกลาง	สอดคล้อง	ฟังประสงค์
10.	3.33	1.28	7.14	ปานกลาง	สอดคล้อง	ไม่ฟังประสงค์
2.	3.26	1.29	100.00	ปานกลาง	สอดคล้อง	ฟังประสงค์
7.	3.13	1.14	87.80	ปานกลาง	สอดคล้อง	ฟังประสงค์
9.	2.94	1.28	80.95	ปานกลาง	สอดคล้อง	ฟังประสงค์

จากตารางที่ 37 พบว่า อนาคตภาพของมหาวิทยาลัยรามคำแหงด้านบุคลากร มีโอกาสเป็นไปได้มาก ($4.5 < Md \geq 3.50$) เป็นอนาคตภาพที่ฟังประสงค์ ($P \geq 60\%$) และผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกัน ($Q.R. < 1.50$) มีจำนวน 2 ข้อและผู้ทรงคุณวุฒิเห็น ไม่ฟัง

ประสงค์ ($P < 40\%$) จำนวน 1 ข้อ ส่วนอนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง ($3.5 < Md < 2.50$) ฟังประสงค์ และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้อง มีจำนวน 5 ข้อ สำหรับที่ไม่ฟังประสงค์ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้อง มีจำนวน 1 ข้อ ฟังประสงค์ไม่สอดคล้อง 1 ข้อ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ด้านบุคลากร

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้มาก ไม่ฟังประสงค์ และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้อง คือ ข้อ 6. ปัญหาสมอง ไหลยังคงมีอยู่

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้มาก ฟังประสงค์ และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้อง คือ ข้อ 1. จะมีการปรับอัตรากำลังบุคลากรให้เหมาะกับงาน โดยใช้วิธีการเกลี่ยอัตรากำลังมากขึ้น

ข้อ 4. การบริหารบุคคลจะสิ้นสุดที่สภามหาวิทยาลัยจนถึงระดับศาสตราจารย์และเชี่ยวชาญพิเศษ

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง ฟังประสงค์ และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้อง คือ ข้อ 5. จะมีการเพิ่มทุนสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในด้านการศึกษาค้นคว้า และอบรมทั้ง ในและต่างประเทศ

ข้อ 8. จะมีหน่วยพัฒนาอาจารย์เพื่อทำหน้าที่ให้ความรู้ด้านเทคนิคการสอนการใช้สื่อการออกข้อสอบและการประเมินผล

ข้อ 2. จะมีระบบประเมินผลงานของบุคลากรทุกสายงาน

ข้อ 7. จะมีการลดภาระงานด้านธุรการลง เพื่อจะเพิ่มเวลาในการพัฒนาวิชาการมากขึ้น

ข้อ 9. จะมีการกระจายวิชาที่สอนจากอาจารย์เก่าไปให้อาจารย์ใหม่มากขึ้น

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง ไม่พึงประสงค์ และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้อง

กัน คือ

ข้อ 10. อาจารย์จะให้ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยน้อยลง ในทุกด้าน

อนาคตภาพที่เป็นไปได้ปานกลาง พึงประสงค์ แต่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นไม่สอดคล้องคือ

ข้อ 3. จะให้คำตอบแทนตามผลงานทางวิชาการและผลงานที่ได้รับมอบหมายให้
ทำ โดยไม่จำเป็นที่ทุกคนต้องได้เท่ากัน

ตารางที่ 38 ค่าสถิติจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 3 ด้านงบประมาณ

ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	เปอร์เซ็นต์ผู้ตอบ ว่าพึงประสงค์	ความเป็น ไปได้	ความสอดคล้อง ของผู้ทรงคุณวุฒิ	อนาคตภาพ
5.	3.85	1.22	97.83	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
3.	3.64	1.90	80.95	มาก	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
1.	3.59	1.39	92.50	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
4.	3.58	1.11	97.56	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
6.	3.35	1.61	91.30	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
10.	3.24	1.67	89.13	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
12.	3.09	0.78	100.00	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
11.	2.96	0.89	100.00	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
2.	2.94	1.66	16.67	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	ไม่พึงประสงค์
9.	2.90	1.30	95.65	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
7.	2.85	1.72	89.13	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
8.	2.69	1.63	93.18	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์

จากตารางที่ 38 พบว่า อนาคตภาพของมหาวิทยาลัยรามคำแหงด้านงบประมาณ มีโอกาสเป็นไปได้มาก ($4.50 > Md \geq 3.50$) เป็นอนาคตภาพที่พึงประสงค์ ($P \geq 60\%$) และผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกัน ($Q.R. < 1.50$) มีจำนวน 3 ข้อ โอกาสความเป็นไปได้มาก เป็นอนาคตที่พึงประสงค์ แต่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นไม่สอดคล้องกัน มีจำนวน 1 ข้อ สำหรับโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง ($3.50 < Md \geq 2.50$) พึงประสงค์ และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน มีจำนวน 3 ข้อ ส่วนที่พึงประสงค์ แต่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นไม่สอดคล้องกัน มีจำนวน 4 ข้อ ไม่พึงประสงค์และเห็นไม่สอดคล้องกันมีจำนวน 1 ข้อ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้มาก พึงประสงค์ และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน คือ

- ข้อ 5. จะมีการปรับระบบการบริหารการเงินให้ได้ออกผลเพิ่มขึ้น
- ข้อ 1. จะได้รับงบประมาณอุดหนุนจากรัฐบาลมากขึ้น
- ข้อ 4. จะมีการปรับปรุงระเบียบ กฎเกณฑ์ด้านการเงินของมหาวิทยาลัยให้คล่องตัวมากขึ้น

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้มาก พึงประสงค์ และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นไม่สอดคล้องกัน คือ

- ข้อ 3. รัฐบาลจะให้การสนับสนุนงบประมาณในรูปแบบเงินก้อน (Block Grant)

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง พึงประสงค์และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน คือ

- ข้อ 12. จะมีการวางแผนด้านงบประมาณและสภาพด้านการเงินของมหาวิทยาลัยมากขึ้นในทุกครั้งที่เปิดคณะใหม่ ภาควิชาใหม่ สาขาวิชาใหม่ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดที่จะได้รับรายจ่ายที่จะเพิ่มขึ้น การลงทุนที่สูญเปล่า ปรัชญาและทิศทางของ ม.ร.
- ข้อ 11. จะมีการสร้างมาตรการพิเศษของ ม.ร. โดยเฉพาะที่จะชักนำบุคคลที่มีความสามารถสูงมาทำงานให้มหาวิทยาลัย โดยมีผลตอบแทนที่น่าพึงพอใจ เช่น การเพิ่มเงินสมนาคุณพิเศษให้ตัดเทียมภาคเอกชน และมีการปฏิบัติงานในระบบใหม่
- ข้อ 9. มหาวิทยาลัยจะได้รับความช่วยเหลือด้านการเงินจากภาคเอกชนมากขึ้น

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง ฟังประสงค์และผู้ทรงคุณวุฒิเห็น ไม่สอดคล้องกัน

คือ

- ข้อ 6. จะมีรายได้จากโครงการเลี้ยงตนเองมากขึ้น
- ข้อ 10. จะมีรายได้จากการปรับค่าหน่วยกิตสูงขึ้น
- ข้อ 7. จะมีการหารายได้จากทรัพย์สินที่มหาวิทยาลัย
- ข้อ 8. จะมีรายได้เพิ่มจากการช่วยเหลือจากศิษย์เก่ามากขึ้น

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง ไม่ฟังประสงค์ เห็น ไม่สอดคล้องคือ

- ข้อ 2. งบรายได้ของมหาวิทยาลัยจะลดลง

ตารางที่ 39 ค่าสถิติจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 3 ด้านอาคารสถานที่

ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	เปอร์เซ็นต์ผู้ตอบ ว่าฟังประสงค์	ความเป็น ไปได้	ความสอดคล้อง ของผู้ทรงคุณวุฒิ	อนาคตภาพ
1.	4.12	1.07	86.96	มาก	สอดคล้อง	ฟังประสงค์
7.	3.84	1.23	97.93	มาก	สอดคล้อง	ฟังประสงค์
2.	3.84	1.27	94.74	มาก	สอดคล้อง	ฟังประสงค์
8.	3.79	1.51	89.13	มาก	ไม่สอดคล้อง	ฟังประสงค์
13.	3.78	1.27	100.00	มาก	สอดคล้อง	ฟังประสงค์
5.	3.73	1.83	21.27	มาก	ไม่สอดคล้อง	ไม่ฟังประสงค์
11.	3.71	1.26	95.65	มาก	สอดคล้อง	ฟังประสงค์
3.	3.66	1.39	93.18	มาก	สอดคล้อง	ฟังประสงค์
18.	3.63	1.32	94.74	มาก	สอดคล้อง	ฟังประสงค์
14.	3.52	1.29	100.00	มาก	สอดคล้อง	ฟังประสงค์
9.	3.50	1.52	89.13	มาก	ไม่สอดคล้อง	ฟังประสงค์
6.	3.50	1.23	89.13	มาก	สอดคล้อง	ฟังประสงค์

ตารางที่ 39 (ต่อ)

ข้อที่	มัถฐาน	นิลยระหว่าง ควอไทล์	เปอร์เซ็นต์ผู้ตอบ ว่าพึงประสงค์	ความเป็น ไปได้	ความสอดคล้อง ของผู้ทรงคุณวุฒิ	อนาคตภาพ
16.	3.47	1.43	75.56	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
12.	3.39	1.31	93.38	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
4.	3.36	1.55	93.33	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
10.	3.19	1.73	89.13	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
17.	2.89	1.14	43.18	ปานกลาง	สอดคล้อง	ก้ำกึ่ง
15.	2.82	1.71	78.38	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์

จากตารางที่ 39 พบว่า อนาคตภาพของมหาวิทยาลัยรามคำแหงด้านอาคารสถานที่มี
โอกาสเป็นไปได้มาก ($4.50 < Md \geq 3.50$) เป็นอนาคตภาพที่พึงประสงค์ ($P \geq 60\%$) และ
ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกัน ($Q.R. < 1.50$) มีจำนวน 9 ข้อ ส่วนที่พึงประสงค์และ
ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นไม่สอดคล้องกัน มีจำนวน 2 ข้อ ไม่พึงประสงค์ไม่สอดคล้องจำนวน 1 ข้อ
สำหรับอนาคตมีโอกาสเป็นเป็นไปได้ปานกลาง ($3.50 < Md \geq 2.50$) พึงประสงค์ และผู้
ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน มีจำนวน 2 ข้อ ส่วนที่พึงประสงค์ แต่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นไม่สอดคล้องกัน
มีจำนวน 3 ข้อ ส่วนที่เห็นก้ำกึ่ง ($40\% < P < 60\%$) แต่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน มี
จำนวน 1 ข้อ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้มาก พึงประสงค์ และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน คือ
- ข้อ 1. อาคารเรียนจะปรับเป็นอาคารสูงมากขึ้น
 - ข้อ 2. จะมีอาคารเรียนรวมขนาดใหญ่ ที่มีสื่อการสอนพร้อม
 - ข้อ 7. จะมีการสร้างซุ้มถาวรให้นักศึกษามากยิ่งขึ้น

- ข้อ 13. จะจัดสถานที่พักผ่อนให้นักศึกษาเพิ่มมากขึ้น เช่น บริเวณชั้นล่างของตึกเรียน
ห้องนันทนาการ ฯลฯ
- ข้อ 11. จะมีการจัดระบบการจราจรภายในมหาวิทยาลัยให้เป็นระเบียบมากขึ้น
- ข้อ 3. จะมีห้องเรียนขนาดเล็ก (10-30 คน) มากขึ้น
- ข้อ 18. จะมีการจัดตั้งศูนย์การศึกษา (Learning Center) ในส่วนภูมิภาคมากขึ้น โดยมีการให้บริการนักศึกษาในเรื่องข้อมูลการเรียน และอื่นๆ
- ข้อ 14. จะเพิ่มห้องปฏิบัติการในแต่ละคณะให้มากขึ้น
- ข้อ 6. จะมีการปรับปรุงโต๊ะเก้าอี้ให้อยู่ในสภาพดีขึ้น

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้มาก พึงประสงค์ และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นไม่สอดคล้องกัน คือ

- ข้อ 8. การจัดสภาพภูมิทัศน์ จะเน้นความเป็นระเบียบความสะอาดมากยิ่งขึ้น
- ข้อ 9. จะมีการควบคุมความสะอาดโรงอาหารมากยิ่งขึ้น

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้มาก ไม่พึงประสงค์ไม่สอดคล้องกัน คือ

- ข้อ 5. จะมีเสียงดังมากขึ้นเพราะอยู่ใกล้สนามกีฬาขนาดใหญ่

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง พึงประสงค์และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน คือ

- ข้อ 16. จะพัฒนารามฯ 2 ให้เป็นสถานที่ประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัย
- ข้อ 12. จะจัดทำทางเดินเท้าที่มีหลังคา เพื่อเชื่อมโยงอาคารต่างๆ โดยเริ่มตั้งแต่
ด้านหน้ามหาวิทยาลัย

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง พึงประสงค์และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นไม่สอดคล้องกัน

คือ

- ข้อ 4. จะมีห้องปรับอากาศและมีไฮสทัทศูนย์ปรกรณ์พร้อมมากขึ้น
- ข้อ 10. ระบบการกำจัดน้ำเสียในมหาวิทยาลัยจะดีขึ้น
- ข้อ 15. หน่วยงานใหม่จะไปอยู่ที่ รามฯ 2 มากขึ้น

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง ก้าวกังและผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน คือ

ข้อ 17. จะมีการจัดตั้งวิทยาเขตเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 40 ค่าสถิติจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 3 ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร

ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	เปอร์เซ็นต์ผู้ตอบ ว่าพึงประสงค์	ความเป็น ไปได้	ความสอดคล้อง ของผู้ทรงคุณวุฒิ	อนาคตภาพ
6.	4.12	1.45	4.35	มาก	สอดคล้อง	ไม่พึงประสงค์
4.	3.81	1.32	2.17	มาก	สอดคล้อง	ไม่พึงประสงค์
3.	3.50	1.39	4.35	มาก	สอดคล้อง	ไม่พึงประสงค์
2.	3.45	1.58	6.38	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	ไม่พึงประสงค์
5.	3.43	1.46	6.52	ปานกลาง	สอดคล้อง	ไม่พึงประสงค์
8.	3.41	1.46	3.77	ปานกลาง	สอดคล้อง	ไม่พึงประสงค์
11.	3.40	1.29	13.04	ปานกลาง	สอดคล้อง	ไม่พึงประสงค์
7.	3.28	1.80	2.56	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	ไม่พึงประสงค์
10.	3.25	1.20	82.69	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
1.	3.06	1.24	95.63	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
9.	2.85	1.19	73.07	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์

จากตารางที่ 40 พบว่า อนาคตภาพของมหาวิทยาลัยรามคำแหงด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรมีโอกาasเป็นไปได้มาก ($4.50 < Md \geq 3.50$) ไม่พึงประสงค์ ($P \leq 40\%$) และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน ($Q.R. < 1.50$) มีจำนวน 3 ข้อ สำหรับอนาคตมีโอกาasเป็นไปได้ปานกลาง ($3.5 < Md \geq 2.50$) ไม่พึงประสงค์ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน มีจำนวน 3 ข้อ ส่วนที่พึงประสงค์ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน มีจำนวน 3 ข้อ ไม่พึงประสงค์ ไม่สอดคล้องจำนวน 2 ข้อ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้มาก ไม่พึงประสงค์ และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน คือ

- ข้อ 6. กลุ่มใดที่มีพวกมากจะได้เป็นผู้บริหาร
- ข้อ 4. จะยังคงความขัดแย้งกันอันเนื่องมาจากระบบการเลือกตั้งผู้บริหาร
- ข้อ 3. จะมีการแบ่งเป็นพรรคเป็นพวกมากขึ้น

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง ไม่พึงประสงค์ และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้อง

กัน คือ

- ข้อ 5. จะมีการยอมรับกันในเรื่องความสามารถน้อยลง
- ข้อ 8. บุคคลากรจะขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนางาน ขาดการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ
- ข้อ 11. นักศึกษากับอาจารย์จะมีปฏิสัมพันธ์กันน้อยลงกว่าปัจจุบัน

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง พึงประสงค์และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน คือ

- ข้อ 10. การบริหารจะถูกตรวจสอบจากทุกกลุ่ม คือ อาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษาของมหาวิทยาลัย
- ข้อ 1. จะมีการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนางานวิชาการมากขึ้น
- ข้อ 9. ประชากรของมหาวิทยาลัยจะมีเจตคติที่ดีขึ้นในระบบการเลือกตั้งผู้บริหาร

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง ไม่พึงประสงค์ ไม่สอดคล้องกัน คือ

- ข้อ 2. จะมีการรวมกลุ่มเพื่อผลประโยชน์ทางการเมือง ในการเลือกตั้งผู้บริหารมากขึ้น
- ข้อ 7. จะมีการกั๊กแก๊งบุคคลากรที่ไม่ใช่พรรคพวก

ตารางที่ 41 ค่าสถิติจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 3 ด้านการได้มาซึ่งผู้บริหาร

ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่างควอไทล์	เปอร์เซ็นต์ผู้ตอบว่าพึงประสงค์	ความเป็นไปได้	ความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ	อนาคตภาพ
1.	4.26	1.24	30.00	มาก	สอดคล้อง	ไม่พึงประสงค์
3.	4.02	1.55	85.71	มาก	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
4.	3.83	1.18	94.12	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
2.4	2.98	1.69	82.22	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
2.5.2	2.90	2.00	89.98	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
2.2	2.80	1.55	67.39	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
2.6	2.73	1.55	69.81	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
2.3	2.69	1.16	42.85	ปานกลาง	สอดคล้อง	ก้ำกึ่ง
2.5.1	2.63	1.79	72.72	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
2.5.3	2.58	1.58	46.00	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	ก้ำกึ่ง
2.5.4	1.73	1.88	62.00	น้อย	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
2.1	1.44	1.19	25.53	น้อยที่สุด	สอดคล้อง	ไม่พึงประสงค์

จากตารางที่ 41 พบว่า อนาคตภาพของมหาวิทยาลัยรามคำแหงด้านการได้มาซึ่งผู้บริหาร มีโอกาสเป็นไปได้อย่างมาก ($4.50 < Md \geq 3.50$) พึงประสงค์ ($P \geq 60\%$) และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน ($Q.R. < 1.50$) มีจำนวน 1 ข้อ ไม่พึงประสงค์ ($P \leq 40\%$) ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน มีจำนวน 1 ข้อ และพึงประสงค์ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นไม่สอดคล้องกัน ($Q.R. > 1.50$) มีจำนวน 1 ข้อ สำหรับอนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปอย่างปานกลาง พึงประสงค์ แต่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นไม่สอดคล้องกันมีจำนวน 5 ข้อ ส่วนที่เห็นก้ำกึ่ง ($40\% < P < 60\%$) และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้อง

คล้องกัน มีจำนวน 1 ข้อ เห็นไม่สอดคล้องกัน มีจำนวน 1 ข้อ ส่วนที่มีโอกาสเป็นไปได้น้อย ฟัง
 ประสงค์เห็น ไม่สอดคล้อง 1 ข้อ ส่วนที่เป็นไปได้เล็กน้อย ฟังไม่ฟังประสงค์สอดคล้อง 1 ข้อ ดัง
 รายละเอียดต่อไปนี้

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้มาก ไม่ฟังประสงค์และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน คือ
 ข้อ 1. การได้มาซึ่งผู้บริหารระดับอธิการบดี จะยังเป็นระบบเลือกตั้งแบบเดิม
 เพราะเมื่อให้สิทธิ์แล้ว เปลี่ยนยาก

อนาคตภาพที่เป็นไปได้มาก ฟังประสงค์ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกันคือ
 ข้อ 4. วางการดำรงตำแหน่งอธิการบดีเปลี่ยนเป็น 3 ปี

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้มาก ฟังประสงค์ แต่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นไม่สอดคล้องกัน คือ
 ข้อ 3. วาระการดำรงตำแหน่งอธิการบดีเปลี่ยนเป็น 3-4 ปี

อนาคตภาพที่เป็นไปได้ปานกลาง ฟังประสงค์ แต่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นไม่สอดคล้องกันคือ

ข้อ 2.4 สรรหาที่มีใช้เลือกตั้งโดยตรง

ข้อ 2.5.2 จำกัดคุณสมบัติผู้เลือก โดยให้อาจารย์/เจ้าหน้าที่ตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป
 เป็นผู้เลือก

ข้อ 2.2 โดยเลือกตั้งมาทางอ้อม จากการเสนอชื่อมาจากแต่ละหน่วยงาน แต่มีใช้
 สิทธิ์เด็ดขาด

ข้อ 2.6 จะพิจารณาเสียงจากการเลือกตั้งประกอบเท่านั้น สิทธิ์ขาดอยู่ที่
 สภามหาวิทยาลัย ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ที่ได้คะแนนสูงเสมอไป

ข้อ 2.5.1 นักการจะไม่มีสิทธิ์เลือก

อนาคตภาพที่เป็นไปได้ปานกลาง กึ่งกึ่ง และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกันคือ

ข้อ 2.3 โดยการเลือกตั้ง 2 รอบ โดยคัดผู้ที่ได้ที่ 1 และ 2 จากรอบแรกมา
 เลือกในรอบที่ 2 อีกครั้ง

อนาคตภาพที่เป็นไปได้ปานกลาง กำกวม และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นไม่สอดคล้องกันคือ
ข้อ 2.5.3 ให้นักศึกษาเลือกแต่ปรับฐานการคิดเทียบจากจำนวนนักศึกษาทั้งหมด

อนาคตภาพที่เป็นไปได้ต่ำ ไม่สอดคล้อง แต่พึงประสงค์ คือ
ข้อ 2.5.4 นักศึกษาจะไม่มีสิทธิ์เลือกผู้บริหาร

อนาคตภาพที่เป็นไปได้ต่ำที่สุด สอดคล้อง ไม่พึงประสงค์คือ
ข้อ 2.1 การได้มาซึ่งผู้บริหาร โดยการแต่งตั้ง

ตารางที่ 42 ค่าสถิติจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 3 ด้านหลักสูตร

ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่างควอไทล์	เปอร์เซ็นต์ผู้ตอบว่าพึงประสงค์	ความเป็นไปได้	ความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ	อนาคตภาพ
6.	4.21	1.19	98.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
2.	4.18	1.04	98.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
7.5	4.11	0.97	98.11	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
7.3	4.00	1.31	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
7.4	4.00	0.96	96.23	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
8.	3.94	1.06	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
7.11	3.85	0.99	98.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
7.1	3.83	1.05	98.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
18.	3.81	1.20	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
7.12	3.79	0.81	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
7.2	3.78	1.59	82.00	มาก	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
16.	3.78	0.89	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
15.	3.77	1.32	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
21.	3.77	1.41	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
22.	3.77	1.40	97.83	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
1.	3.76	1.21	80.39	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
19.	3.74	1.23	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
14.	3.67	1.43	96.08	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์

ตารางที่ 42 (ต่อ)

ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่างควอไทล์	เปอร์เซ็นต์ผู้ตอบว่าพึงประสงค์	ความเป็นไปได้	ความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ	อนาคตภาพ
5.	3.70	1.14	88.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
7.9	3.53	1.54	86.79	มาก	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
9.	3.50	1.31	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
7.10	3.43	1.25	90.38	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
10.	3.40	1.28	100.00	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
7.7	3.38	1.37	78.05	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
7.	3.36	1.03	87.50	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
7.6	3.35	1.42	76.36	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
3.	3.33	1.53	88.89	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
17.	3.27	1.02	100.00	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
7.8	3.23	1.87	71.70	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
11.	3.23	1.37	95.83	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
20.	3.14	0.96	100.00	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
23.	3.11	0.84	100.00	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
4.	2.83	1.04	94.12	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
12.	2.68	1.36	55.10	ปานกลาง	สอดคล้อง	กำกวม

จากตารางที่ 42 พบว่า อนาคตภาพของมหาวิทยาลัยรามคำแหงด้านหลักสูตร มีโอกาสเป็นไปได้มาก ($4.50 < Md > 3.50$) พึงประสงค์ ($P > 60\%$) และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน ($Q.R. < 1.50$) มีจำนวน 19 ข้อ ส่วนผู้ทรงคุณวุฒิเห็นไม่สอดคล้องกัน มีจำนวน 2 ข้อ สำหรับอนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง พึงประสงค์ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน มีจำนวน

10 ข้อ และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นไม่สอดคล้องกัน มีจำนวน 2 ข้อ และอนาคตภาพจำกัด ($40\% < P < 60\%$) มีจำนวน 1 ข้อ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นได้มาก ฟังประสงค์และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน คือ

ข้อ 6. หลักสูตรที่เปิดใหม่จะต้องสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและ
แสดงมากขึ้น

ข้อ 2. ยังคงจัดแบบสหสาขาวิชา (Interdisciplinary)

ข้อ 7.5 จะเปิดสาขาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ข้อ 7.3 จะเปิดสาขาด้านนิเทศศาสตร์

ข้อ 7.4 จะเปิดสาขาภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน

ข้อ 8. จะมีหลักสูตรต่อเนื่องมากขึ้น

ข้อ 7.11 จะเปิดสาขาวิทยาศาสตร์ทางอาหาร

ข้อ 7.1 จะเปิดสาขาธุรกิจระหว่างประเทศ

ข้อ 18. จะมีโครงการร่วมมือกับภาครัฐจัดหลักสูตรผลิตบัณฑิต โดยให้บุคลากรใน
หน่วยงานนั้นๆ เรียนมากขึ้น

ข้อ 7.12 จะเปิดสาขาโรงแรมและการท่องเที่ยว

ข้อ 16. จะฟื้นฟูและเน้นความร่วมมือแลกเปลี่ยนทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยใน
ต่างประเทศ

ข้อ 15. จะมีโครงการร่วมมือ (Joint Programme) ร่วมกับมหาวิทยาลัยทั้งในและ
ต่างประเทศ

ข้อ 21. จะมีการปรับวิชาการศึกษาทั่วไป (General Education)

โดยเน้นโครงสร้างการบูรณาการศาสตร์ต่างๆ ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
พฤติกรรมผู้เรียนให้มีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร มีโลกทัศน์กว้าง
ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล มีคุณธรรมและจริยธรรม

ข้อ 22. หลักสูตรจะไม่เน้นตัวเนื้อหาสาระทางวิชาการเป็นหลักแต่เพียงอย่างเดียว
แต่จะเน้นความสามารถแสวงหา (Enquiry Method) คือ

รู้จักไตร่ตรอง คิดค้นคว้าหาเหตุผล และตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ
จากข้อมูลที่ซับซ้อน และจากหลายแหล่ง

- ข้อ 1. หลักสูตรที่เปิดใหม่จะยังคงเป็นสังคมศาสตร์อยู่ ด้านวิทยาศาสตร์จะมีบ้าง แต่ต้องเหมาะกับ ม.ร.
- ข้อ 19. จะมีโครงการร่วมกันภาคเอกชน จัดหลักสูตรผลิตบัณฑิต โดยให้บุคลากรในหน่วยงานนั้นๆ เรียนมากขึ้น
- ข้อ 14. จะมีการบูรณาการหลักสูตร เพื่อเอื้อการเรียนด้วยตนเอง (Self Study) มากขึ้น
- ข้อ 5. หลักสูตรจะมีความเป็นเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่เน้นคุณภาพ บัณฑิตที่ต่างจากสถาบันอื่น
- ข้อ 9. หลักสูตรจะยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนตลอดเวลา ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง โดยยูนีแอสที่ล้ำสมัย เพิ่มความรู้ใหม่ที่จำเป็น เพื่อให้ทันการเปลี่ยนแปลง ในยุคโลกาภิวัตน์

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็น ได้มาก พึงประสงค์ แต่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นไม่สอดคล้องกัน คือ

- ข้อ 7.2 จะเปิดสาขาวิศวกรรมศาสตร์
- ข้อ 7.9 จะเปิดสาขารณศาสตร์

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็น ได้ปานกลาง พึงประสงค์และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน คือ

- ข้อ 7.10 หลักสูตรที่ควรเปิด/ขยาย คือ ประณีตศิลป์
- ข้อ 10. จะมีหลักสูตรที่เลี้ยงตัวเองมากขึ้น (คือเก็บค่าหน่วยกิตให้พอกับค่าใช้จ่าย)
- ข้อ 7.7 จะเปิดพยาบาลร่วมกับหน่วยงานอื่น
- ข้อ 7. การจัดหลักสูตรจะเน้นการแข่งขันกับมหาวิทยาลัยในประเทศทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่เข้ามาเปิดสอนในประเทศไทย
- ข้อ 7.6 จะเปิดเภสัชศาสตร์
- ข้อ 17. จะมีคณะทำงาน และเจ้าหน้าที่ประจำที่มีความสามารถติดต่อกับต่างประเทศได้ ซึ่งจะช่วยให้งานด้านต่างประเทศมีความต่อเนื่อง
- ข้อ 11. จะมีหลักสูตรนานาชาติในสาขาที่ ม.ร.พร้อม โดยมีการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ มีอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศร่วมสอน

- ข้อ 20. จะมีโครงการร่วมมือกับ โรงเรียนมัธยมในชนบท เพื่อพัฒนาการศึกษาและ
เพิ่มภาวะความพร้อมด้านสติปัญญา ให้กับนักเรียนมัธยมศึกษาให้มีศักยภาพ
เพียงพอ ในการศึกษาในระดับอุดมศึกษา รวมทั้งการพัฒนาอาจารย์และคุณภาพ
โรงเรียนด้วย
- ข้อ 23. จะมีการสร้างหลักสูตรเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สำหรับสถาบันการเมืองชั้น
- ข้อ 4. จะมีหลักสูตรปริญญาสำหรับนักศึกษาที่มีความสามารถสูง

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง พึงประสงค์ แต่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็น ไม่สอดคล้องกัน

คือ

- ข้อ 3. หลักสูตรจะเป็นพหุสาขาวิชาการ (Multidisciplinary)
- ข้อ 7.8 จะเปิดแพทย์ศาสตร์ร่วมกับหน่วยงานอื่น

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง ก้ำกึ่ง แต่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็น สอดคล้องกัน

คือ

- ข้อ 12. ปัญหา โทอาจ ไม่จำกัดรับ โดยให้ทดลอง เรียนและสอบ ให้ผ่านวิชาที่บังคับที่
กำหนดไว้

ตารางที่ 43 ค่าสถิติจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 3 ด้านการเรียนรู้การสอน

ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่างควอไทล์	เปอร์เซ็นต์ผู้ตอบว่าพึงประสงค์	ความเป็นไปได้	ความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ	อนาคตภาพ
1.	4.26	1.08	98.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
5.	4.24	1.14	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
4.	3.83	1.19	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
16.	3.80	1.11	68.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
2.	3.78	1.33	97.96	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
17.	3.65	1.25	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
3.	3.64	1.33	93.88	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
18.	3.50	1.35	94.12	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
21.	3.50	1.32	90.20	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
23.	3.45	1.53	81.25	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
6.	3.41	1.59	76.47	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
11.	3.39	1.45	88.23	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
15.	3.38	1.67	100.00	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
24.	3.37	1.47	91.84	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
20.	3.36	1.16	94.12	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
22.	3.35	1.52	83.33	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
19.	3.33	1.33	92.00	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
8.	3.29	1.54	77.55	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
14.	3.25	1.30	100.00	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
12.	3.15	1.54	92.00	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
9.	3.13	1.70	77.55	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์

ตารางที่ 43 (ต่อ)

ข้อที่	มัธยมศึกษา	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	เปอร์เซ็นต์ผู้ตอบ ว่าพึงประสงค์	ความเป็น ไปได้	ความสอดคล้อง ของผู้ทรงคุณวุฒิ	อนาคตภาพ
25.	3.13	1.21	92.00	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
10.	3.05	1.56	87.50	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
7.	2.83	1.05	86.07	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
13.	2.81	1.68	86.27	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์

จากตารางที่ 43 พบว่า อนาคตภาพของมหาวิทยาลัยรามคำแหงด้านการเรียนการสอน มีโอกาสเป็นไปได้มาก ($4.50 < Md > 3.50$) พึงประสงค์ ($P > 60\%$) และผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นสอดคล้องกัน ($Q.R. < 1.50$) มีจำนวน 9 ข้อ ส่วนอนาคตที่เป็นไปได้ปานกลาง พึงประสงค์ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน มีจำนวน 7 ข้อ และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นไม่สอดคล้องกัน จำนวน 9 ข้อ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้มาก พึงประสงค์ และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้อง คือ

- ข้อ 1. การเรียนการสอนยังมี 2 แบบ คือ มีการเรียนการสอนที่ ม.ร. และ เรียนด้วยตนเองจากสื่อต่างๆ
- ข้อ 5. การเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาจะเป็นนอกเวลาราชการมากขึ้น
- ข้อ 4. การสอนจะใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ช่วยมากขึ้น
- ข้อ 16. การเรียนการสอน จะยังคงให้ความสำคัญกับการเรียนที่มหาวิทยาลัยเป็นอันดับแรก
- ข้อ 2. การเรียนการสอนในห้องเรียนจะใช้โสตทัศนูปกรณ์มากยิ่งขึ้น
- ข้อ 17. การเรียนการสอนจะใช้เครือข่ายข้อมูล (Data Network) ระหว่างสถาบันมากขึ้น
- ข้อ 3. จะมีการเรียนในห้องที่มีขนาดเล็กลงมากขึ้น

ข้อ 18. จะมีการพัฒนาระบบการเรียน การสอนในระบบทางไกลอย่างต่อเนื่อง

ข้อ 21. จะมีการผลิตตำราเรียนด้วยตนเองเพิ่มขึ้น

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง ฟังประสงค์ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้อง คือ

ข้อ 11. จะมีการใช้ดาวเทียมเพื่อการสอน

ข้อ 24. จะร่วมมือกับสถานศึกษาในส่วนภูมิภาคจัดโครงการการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาร่วมกัน

ข้อ 20. นักศึกษาจะนิยมเรียนด้วยตนเองมากขึ้น

ข้อ 19. การวัดผลจะใช้หลาย ๆ รูปแบบแทนการสอบเพียงครั้งเดียว

ข้อ 14. จะมีระบบการสอนโดยคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI)

ข้อ 25. จะต้องสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ใหม่ คือ เรียนตามความสนใจและตามความถนัดของตนเองอย่างแท้จริง โดยผ่านสื่อทุกรูปแบบ และเรียนตลอดชีพ

ข้อ 7. การเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาอาจลดหน่วยกิตรายวิชาลง และเพิ่มหน่วยกิตวิทยานิพนธ์

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง ฟังประสงค์ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นไม่สอดคล้องกัน คือ

ข้อ 23. จะขยายการบริการการเรียน การสอน การสอบออกสู่ส่วนภูมิภาคมากยิ่งขึ้น

ข้อ 6. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาอาจจะเรียนด้วยตนเองได้โดยใช้สื่อต่าง ๆ

ข้อ 15. จะมีการสอนที่นำโปรแกรมการเรียนด้วยตนเองมาใช้มากขึ้น

ข้อ 22. จะมีการปรับปรุงและตรวจสอบคุณภาพตำรา

ข้อ 8. การเรียนการสอนระดับปริญญาโทจะมีหลักสูตรที่ไม่เน้นการทำวิทยานิพนธ์

ข้อ 12. จะมีการสอนทางวิทยุ และโทรทัศน์ที่นักศึกษาสามารถโทรศัพท์ถามปัญหาได้

ข้อ 9. จะมีการสอนปริญญาโทในส่วนภูมิภาคคู่ขนานกับการสอนที่ ม.ร. โดยใช้วิธีการสอนแบบ สื่อสารสองทาง (Two-Way Communication)

ข้อ 10. จะมีการสอนแบบการประชุมทางไกล (Teleconference) ชนิดสื่อสารสองทางเกิดขึ้น

ข้อ 13. จะมีการสอนด้วยระบบคอมพิวเตอร์ต่อสาย (On-line)

ตารางที่ 44 ค่าสถิติจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 3 ด้านเวลาการศึกษา

ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	เปอร์เซ็นต์ผู้ตอบ ว่าพึงประสงค์	ความเป็น ไปได้	ความสอดคล้อง ของผู้ทรงคุณวุฒิ	อนาคตภาพ
1.	4.35	1.18	98.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
8.	3.95	1.03	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
3.	3.86	0.96	97.92	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
6.	3.66	1.32	79.17	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
4.	3.65	1.21	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
2.	3.37	1.22	93.47	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
5.	3.36	1.40	93.02	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
9.	2.88	1.53	47.36	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	ก้ำกึ่ง
10.	2.76	1.27	41.67	ปานกลาง	สอดคล้อง	ก้ำกึ่ง
7.	2.13	1.10	77.78	น้อย	สอดคล้อง	พึงประสงค์

จากตารางที่ 44 พบว่า อนาคตภาพของมหาวิทยาลัยรามคำแหงด้านเวลาการศึกษา อนาคตที่เป็นไปได้มาก ($4.50 < Md > 3.50$) พึงประสงค์ ($P > 60\%$) และผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกัน ($Q.R. < 1.50$) มีจำนวน 5 ข้อ ส่วนอนาคตภาพที่เป็นไปได้ปานกลาง พึงประสงค์ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน มีจำนวน 2 ข้อ ไม่สอดคล้องก้ำกึ่ง จำนวน 1 ข้อ และสอดคล้อง แต่ก้ำกึ่งมี 1 ข้อ เป็นไปได้เล็กน้อยพึงประสงค์ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้อง 1 ข้อ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้มาก ฝั่งประสงค์ และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน คือ

- ข้อ 1. จะยังคงจัดระบบการศึกษาเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติและ 1 ภาคฤดูร้อน
- ข้อ 8. จะมีการจัดปฏิทินงานทะเบียนล่วงหน้าไว้ตลอดปี
- ข้อ 3. จะยังคงเวลาบรรยายในชั้นเรียนไว้คงเดิม
- ข้อ 6. จะยังคงมีการสอบซ่อมอยู่ แต่จะลดจำนวนครั้งลง
- ข้อ 4. จะมีการจัดกิจกรรมในโครงการวิชาการเชิงธุรกิจบริการบุคคลภายนอก
นอกเวลาราชการมากขึ้น

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง ฝั่งประสงค์ และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน

คือ

- ข้อ 2. จะลดเวลาการสอบไล่ให้สั้นลง
- ข้อ 5. จะขยายเวลาการบริการต่างๆ นอกเวลาราชการ

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง กำกั่ง ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นไม่สอดคล้องกัน คือ

- ข้อ 9. จะขยายระยะเวลาการศึกษาระดับปริญญาตรีให้มากกว่า 8 ปี ให้
สอดคล้องกับระบบเปิด

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง กำกั่ง ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน คือ

- ข้อ 10. จะมีการขยายเวลาการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามากกว่า 5 ปี

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้น้อย ฝั่งประสงค์ สอดคล้องคือ

- ข้อ 7. จะไม่มีการสอบซ่อม

ตารางที่ 45 คำสถิติจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 3 ด้านเทคโนโลยี

ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	เปอร์เซ็นต์ผู้ตอบ ว่าพึงประสงค์	ความเป็น ไปได้	ความสอดคล้อง ของผู้ทรงคุณวุฒิ	อนาคตภาพ
9.	4.17	1.27	98.04	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
8.	3.85	1.26	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
2.	3.80	1.20	97.96	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
1.	3.79	1.24	98.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
14.	3.74	1.40	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
15.	3.73	1.01	90.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
3.	3.65	1.49	97.92	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
13.	3.62	1.26	94.12	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
4.	3.50	1.79	97.92	มาก	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
5.	3.37	1.50	100.00	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
6.	3.32	2.11	97.87	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
11.	3.32	1.38	100.00	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
12.	3.22	1.78	100.00	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
10.	3.12	1.79	94.87	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
7.	2.63	2.43	77.65	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์

จากตารางที่ 45 พบว่า อนาคตภาพของมหาวิทยาลัยรามคำแหงด้านเทคโนโลยี มี อนาคตภาพที่เป็นไปได้มาก ($4.50 < Md > 3.50$) พึงประสงค์ ($P \geq 60\%$) และผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นสอดคล้องกัน ($Q.R. < 1.50$) มีจำนวน 8 ข้อ ผู้ทรงคุณวุฒิไม่สอดคล้อง จำนวน 1 ข้อ ส่วนอนาคตที่เป็นไปได้ปานกลาง ($3.50 < Md > 2.50$) พึงประสงค์ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็น สอดคล้องกัน มีจำนวน 2 ข้อ เห็นไม่สอดคล้อง จำนวน 4 ข้อ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นได้มาก ฟังประสงค์ และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน คือ

- ข้อ 9. จะคงมีโทรทัศน์วงจรปิดในห้องเรียนขนาดใหญ่
- ข้อ 8. จะมีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น ระบบใยแก้ว โทรสารและอื่นๆ มาใช้เพื่อการศึกษามากขึ้น
- ข้อ 2. จะมีการผลิตวิดีโอเทปรายวิชาจำหน่าย
- ข้อ 1. จะมีการถ่ายทำวิดีโอเทปการสอนที่มหาวิทยาลัย ไปให้บริการตามศูนย์ส่วนภูมิภาค
- ข้อ 14. ม.ร.จะต้องเตรียม บุคลากร โปรแกรมสำเร็จรูป (Software) และเครื่องคอมพิวเตอร์ (Hardware) ให้พร้อมที่จะรับการนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้
- ข้อ 15. จะมีการจัดตั้งศูนย์สื่อการสอนขึ้น
- ข้อ 13. จะมีการผลิตรายการสำเร็จรูปรายวิชา (Package) ไว้บริการนักศึกษาและจำหน่าย
- ข้อ 13. จะใช้สื่อกับบางสาขาวิชาที่ทำได้ ไม่ใช่ทำทุกสาขา

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นได้ปานกลาง ฟังประสงค์ และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นไม่สอดคล้องกัน คือ

- ข้อ 4. จะมีการร่วมมือกับภาคเอกชนในการผลิตสื่อการสอนต่างๆ ในรูปสื่อประสม (Multimedia) มากขึ้น

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นได้ปานกลาง ฟังประสงค์และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน คือ

- ข้อ 5. จะมีการร่วมมือกับภาคเอกชน ในการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการจัดการศึกษามากขึ้น
- ข้อ 11. จะใช้บริการเครือข่ายระบบการสื่อสารผสมผสานมากขึ้น (ISDN = Integrated Service Digital Network)

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง พึ่งประสงค์และผู้ทรงคุณวุฒิเห็น ไม่สอดคล้องกัน

คือ

- ข้อ 6. ควรจะมีสถานวิทย์ของมหาวิทยาลัยเอง
- ข้อ 12. จะมีการจัดห้องสมุดวิดีโอ และอิเล็กทรอนิกส์ขึ้น
- ข้อ 10. จะใช้ระบบเคเบิลทีวี
- ข้อ 7. มหาวิทยาลัย ควรจะมีสถานโทรทัศน์

ตารางที่ 46 ค่าสถิติจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 3 ด้านการวิจัย

ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่างควอไทล์	เปอร์เซ็นต์ผู้ตอบว่าพึงประสงค์	ความเป็นไปได้	ความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ	อนาคตภาพ
3.	3.83	1.22	96.15	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
2.	3.80	1.16	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
1.	3.64	1.28	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
4.	3.55	1.42	94.12	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
8.	3.43	1.31	98.00	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
11.	3.37	1.23	98.00	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
15.	3.20	1.16	100.00	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
10.	3.19	1.42	98.03	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
6.	3.19	1.18	96.00	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
14.	3.15	0.90	100.00	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
7.	3.14	1.43	94.12	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
5.	3.12	1.51	94.12	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
13.	3.12	0.69	100.00	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
9.	3.11	1.79	96.08	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
12.	2.82	1.42	89.97	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์

จากตารางที่ 46 พบว่า อนาคตภาพของมหาวิทยาลัยรวมค่าแห่งด้านการวิจัย มีอนาคตโอกาสเป็นไปได้มาก ($4.50 < Md > 3.50$) พึงประสงค์ ($P \geq 60\%$) และผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกัน ($Q.R. < 1.50$) มีจำนวน 4 ข้อ ส่วนอนาคตภาพที่เป็นไปได้ปานกลาง พึงประสงค์และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน มีจำนวน 8 ข้อ และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นไม่สอดคล้องกัน จำนวน 2 ข้อ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้มาก นิ่งประสงค์ และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน คือ

- ข้อ 3. จะเน้นการวิจัยพื้นฐานเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่มากขึ้น
- ข้อ 2. จะเน้นการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาสังคมมากขึ้น
- ข้อ 1. การวิจัยจะเน้นวิจัยเชิงพัฒนา (Research and Development) มากขึ้น
- ข้อ 4. มหาวิทยาลัยจะสนับสนุนเงินทุนวิจัยเพิ่มมากขึ้น เพราะถือเป็นภาระหลักของมหาวิทยาลัย

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง นิ่งประสงค์ และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นคล้อยกัน คือ

- ข้อ 8. จะมีกระบวนการเผยแพร่ผลงานวิจัยที่ดีขึ้น
- ข้อ 11. จะเน้นการวิจัยการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และการรู้จักเลือกบริโภควัฒนธรรมที่ไร้พรมแดนในสังคมข้อมูลข่าวสาร
- ข้อ 15. จะเน้นการวิจัย การศึกษาท้องถิ่น และภูมิภาคมากขึ้น
- ข้อ 10. จะเน้นการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีมากขึ้น
- ข้อ 6. จะมีการวิจัยร่วมกับหน่วยงานภายนอกเพิ่มขึ้น โดยหน่วยงานภายนอกจะเป็นผู้สนับสนุนเงินทุนการวิจัย
- ข้อ 14. จะพัฒนาให้มีองค์กรไทยคดีศึกษา ใน ม.ร. ชัน
- ข้อ 7. มหาวิทยาลัยจะหาทุนจากองค์กรภายนอกให้อาจารย์ทำวิจัยมากทำให้อาจารย์ชวนชวยทาเอง
- ข้อ 13. จะมีการจัดตั้งองค์กรวิจัยในรูปแบบต่าง ๆ และเฉพาะทางมากขึ้น
- ข้อ 12. จะเน้นการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยมากขึ้น

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง นิ่งประสงค์แต่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นไม่สอดคล้องกัน คือ

- ข้อ 5. จะมีการทำงานวิจัยสถาบัน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนางานที่ทำอยู่มากขึ้น
- ข้อ 9. จะมีโครงการวิจัยขนาดใหญ่ๆ เพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 47 ค่าสถิติจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 3 ด้านการบริการทางวิชาการ

ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	เปอร์เซ็นต์ผู้ตอบ ว่าพึงประสงค์	ความเป็น ไปได้	ความสอดคล้อง ของผู้ทรงคุณวุฒิ	อนาคตภาพ
1.	4.23	1.14	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
2.	4.16	1.23	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
20.	4.00	1.34	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
22.	3.88	1.42	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
23.	3.88	1.42	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
12.	3.88	0.93	98.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
3.	3.83	1.04	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
4.	3.76	1.24	98.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
5.	3.69	1.29	100.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
19.	3.67	1.42	98.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
17.	3.55	1.40	96.08	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
10.	3.51	1.30	98.00	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
21.	3.50	1.36	98.04	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
9.	3.48	1.39	100.00	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
18.	3.45	1.34	95.92	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
6.	3.43	1.40	100.00	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
14.	3.39	1.38	98.08	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
7.1	3.32	1.29	91.49	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
15.	3.28	1.37	96.15	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์

ตารางที่ 47 (ต่อ)

ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่าง ควอไทล์	เปอร์เซ็นต์ผู้ตอบ ว่าพึงประสงค์	ความเป็น ไปได้	ความสอดคล้อง ของผู้ทรงคุณวุฒิ	อนาคตภาพ
16.	3.28	1.11	95.83	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
7.3	3.21	1.59	100.00	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์
13.	3.16	1.27	38.08	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
8.	3.15	1.50	92.00	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
11.	2.94	1.04	100.00	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
7.2	2.79	1.55	100.00	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์

จากตารางที่ 19 พบว่า อนาคตภาพของมหาวิทยาลัยรามคำแหงด้านบริการวิชาการ มี อนาคตภาพที่เป็นไปได้มาก ($4.50 < Md > 3.50$) พึงประสงค์ ($P > 60\%$) และผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นสอดคล้องกัน ($Q.R. < 1.50$) มีจำนวน 13 ข้อ สำหรับอนาคตที่เป็นไปได้ปานกลาง ($3.5 < Md > 2.50$) พึงประสงค์ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน มีจำนวน 10 ข้อ และมีผู้ทรงคุณวุฒิเห็น ไม่สอดคล้องกัน มีจำนวน 2 ข้อ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

- อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นได้มาก พึงประสงค์ และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน คือ
- ข้อ 1. จะนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริการมากขึ้น
 - ข้อ 2. การบริการทางด้านงานทะเบียน และวัดผลจะใช้ระบบต่อสาย (On-line) ทั้งมหาวิทยาลัย
 - ข้อ 20. จะมีโครงการอบรมทางวิชาการให้แก่บุคลากรภายนอกตามความเหมาะสมของแต่ละคณะและความต้องการของแต่ละหน่วยงาน

- ข้อ 22. จะปรับปรุงระเบียบ ข้อบังคับการบริการด้านต่างๆ ให้เกิดความคล่องตัวมากขึ้น
- ข้อ 23. มหาวิทยาลัยจะสนับสนุนกิจกรรมการบริการวิชาการของคณะ สำนัก และสถาบันมากขึ้น
- ข้อ 12. มหาวิทยาลัยจะยังคงสนับสนุนงบประมาณการจัดกิจกรรมนักศึกษาอยู่
- ข้อ 3. ห้องสมุด จะขยายเวลาบริการมากขึ้น
- ข้อ 4. การบริการสืบค้นข้อมูลจากทุกแหล่งทั่วโลกจะสะดวกและรวดเร็วขึ้น
- ข้อ 5. จะมีการประชุมทางวิชาการมากขึ้น
- ข้อ 19. จะส่งเสริมอาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยให้บริการแก่สังคม ในรูปการเป็นวิทยากร ที่ปรึกษาทางวิชาการ การทำวิจัยแก่สังคมอย่างเต็มที่ แต่การส่งเสริมนั้นจะต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อกระบวนการเรียน การสอน และงานวิชาการที่มหาวิทยาลัยมอบหมายให้ทำ
- ข้อ 17. จะเสริมความรู้ในการป้องกันตัวเองจากโรคที่ร้ายแรงมากขึ้น
- ข้อ 10. จะมีการหาทุนช่วยเหลือนักศึกษาเพิ่มขึ้น
- ข้อ 21. จะจัดตั้งสำนักงานบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัย โดยจะให้บริการในเชิงธุรกิจ และให้เปล่าแก่สังคม

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง นิ่งประสงค์ และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้อง คือ

- ข้อ 9. จะขยายการแนะแนวการศึกษาเพิ่มมากขึ้น
- ข้อ 18. จะมีจุลสารและสื่ออื่นๆ ที่ให้อาจารย์ นักศึกษา และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยได้รับทราบกิจกรรมต่างๆ ของมหาวิทยาลัยมากขึ้น
- ข้อ 6. จะมีวารสารทางวิชาการเพิ่มมากขึ้น
- ข้อ 14. จะเน้น โครงการพัฒนาด้านจริยธรรม คุณธรรมมากขึ้น
- ข้อ 7.1 จะมีการให้บริการแก่นักศึกษา เพื่อยืมวีดีโอเทปมากขึ้น
- ข้อ 15. จะเน้นการรักษาวัฒนธรรมไทยมากขึ้น
- ข้อ 16. จะเสริมความรู้ในการเลือกบริโภคสื่อมากขึ้น
- ข้อ 13. จะมีการพัฒนาด้านการเคารพสิทธิผู้อื่นมากขึ้น
- ข้อ 8. จะจัดให้มีศูนย์การพัฒนากาฬกีฬารูปกีฬาเพื่อมวลชน (Mass-Sport) ขึ้น

ข้อ 11. จะจัดตั้งกองทุนสินเชื่อเพื่อการศึกษา โดยให้เงินกู้แก่นักศึกษา

อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้ปานกลาง นิ่งประสงค์และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นไม่สอดคล้องกัน

คือ

ข้อ 7.3 จะมีการให้บริการแก่นักศึกษาเพื่อเยี่ยมเยียนทันทีความเสี่ยงมากขึ้น

ข้อ 7.2 จะมีการให้บริการแก่นักศึกษาเพื่อเยี่ยมรายการสำเร็จรายวิชา

ตารางที่ 48 ค่าสถิติจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 3 ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ข้อที่	มัธยฐาน	พิสัยระหว่างควอไทล์	เปอร์เซ็นต์ผู้ตอบว่าพึงประสงค์	ความเป็นไปได้	ความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ	อนาคตภาพ
5.	3.55	1.30	97.92	มาก	สอดคล้อง	พึงประสงค์
1.	3.48	1.46	96.15	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
2.	3.35	1.32	96.08	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
4.	3.35	1.34	98.00	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
3.	3.27	1.19	96.08	ปานกลาง	สอดคล้อง	พึงประสงค์
6.	3.07	1.89	90.19	ปานกลาง	ไม่สอดคล้อง	พึงประสงค์

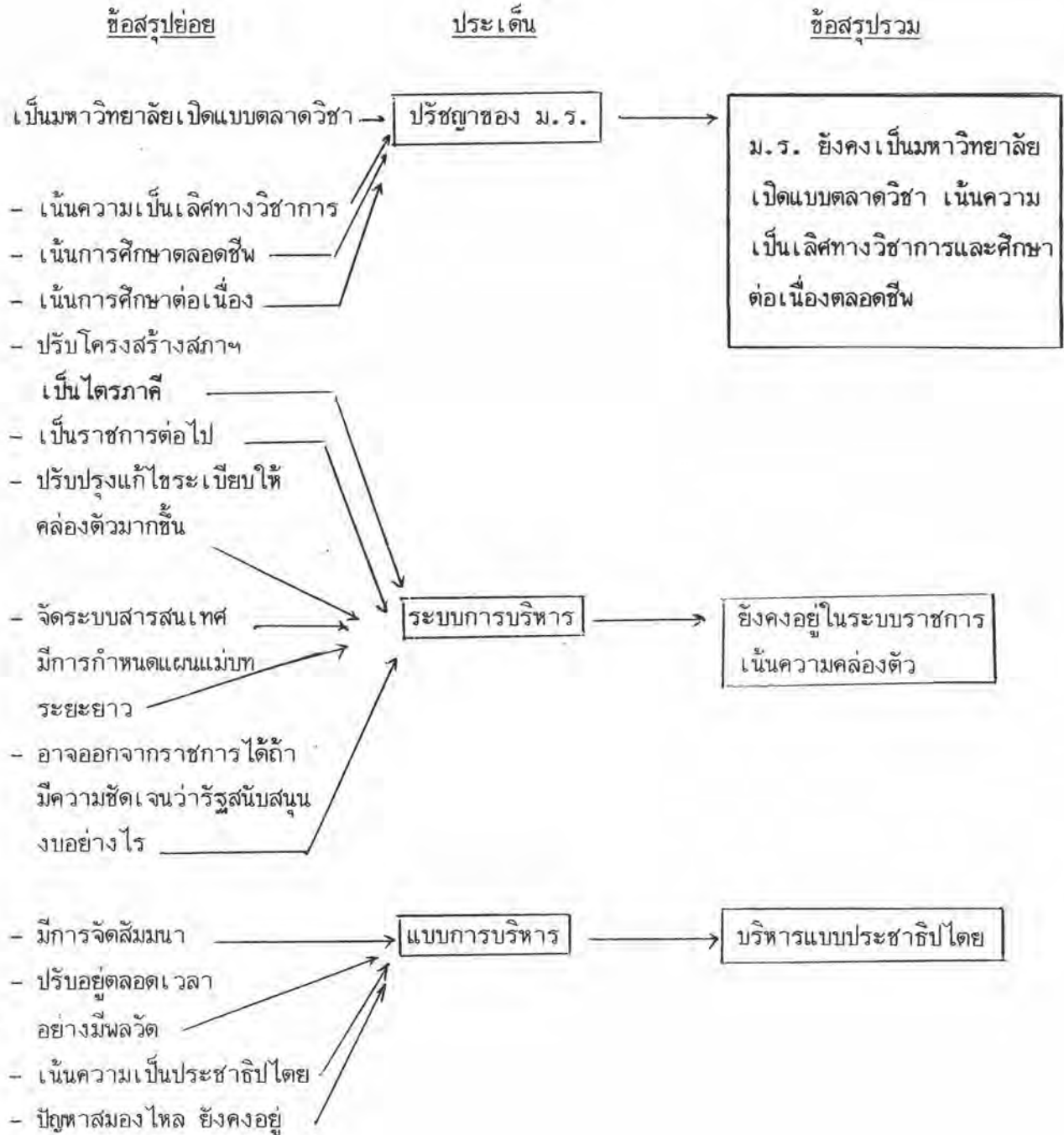
จากตารางที่ 48 พบว่า อนาคตภาพของมหาวิทยาลัยรามคำแหงด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมีความเป็นไปได้มาก ($4.50 < Md > 3.50$) พึงประสงค์ ($P > 60\%$) และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน ($Q.R. < 1.50$) มีจำนวน 1 ข้อ ส่วนอนาคตภาพที่เป็นไปได้ปานกลาง ($3.50 < Md > 2.50$) พึงประสงค์ และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน มีจำนวน 4 ข้อ และที่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นไม่สอดคล้องกัน จำนวน 1 ข้อ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

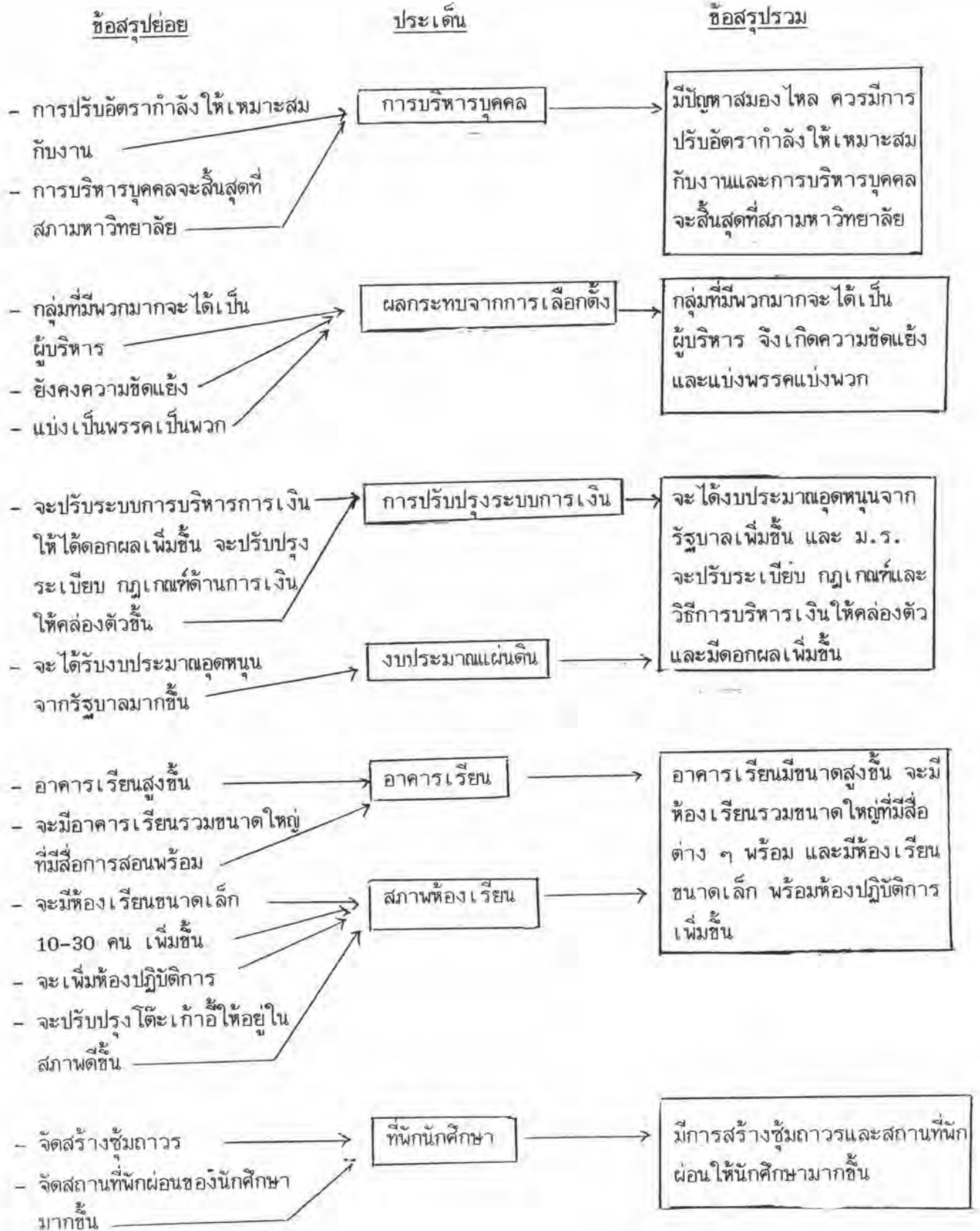
อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นได้มาก พึงประสงค์และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน คือ ข้อ 5. จะจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านศิลปวัฒนธรรมในวันสำคัญทางศาสนา และวันสำคัญของประเทศ

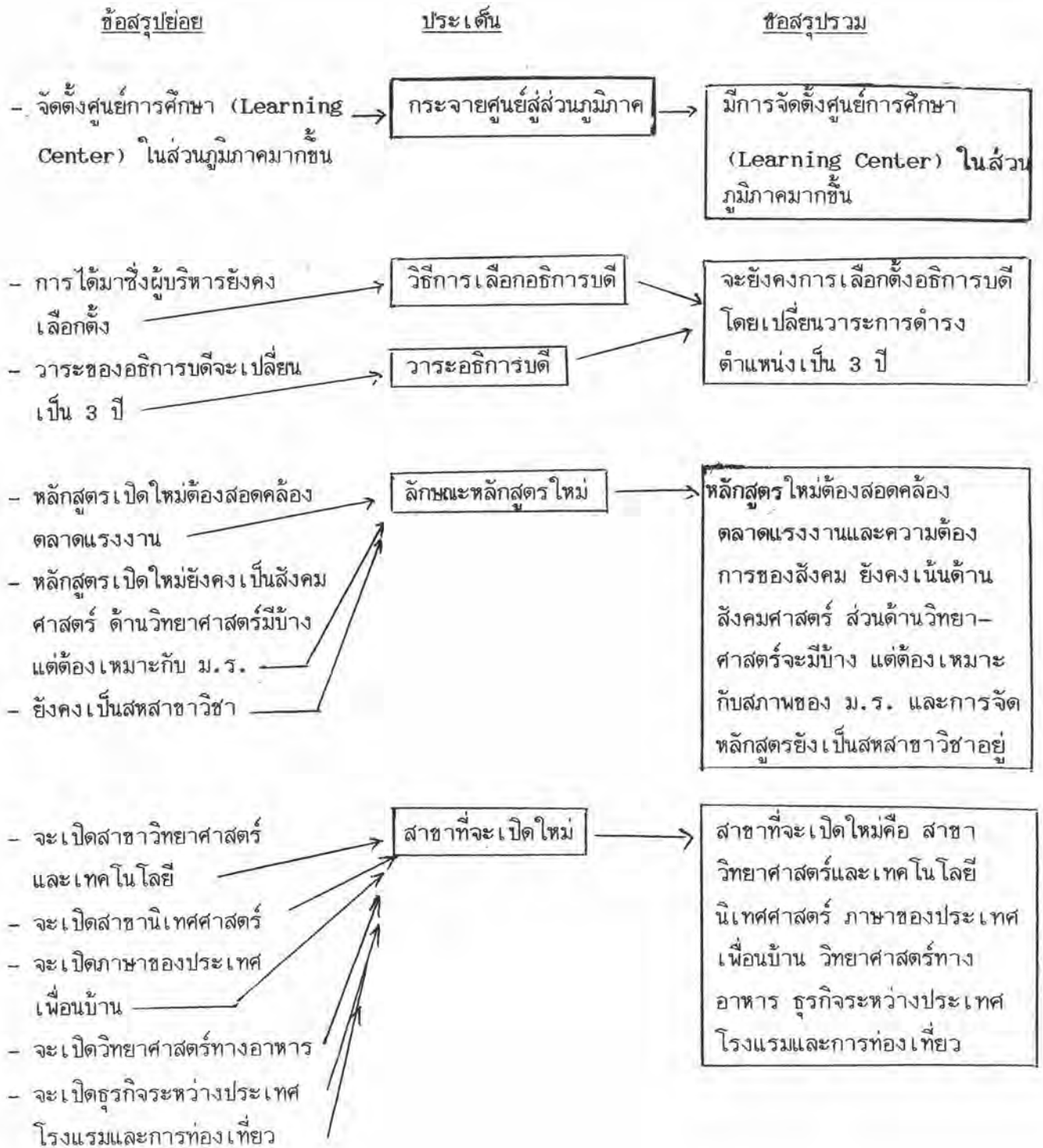
อนาคตภาพที่มีโอกาสเป็นได้ปานกลาง พึงประสงค์และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกัน คือ ข้อ 1. จะมีการส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในรูปกิจกรรมประจำวันมากขึ้น เช่น การแต่งกาย การรับประทานอาหาร การใช้ของไทย และอื่นๆ ข้อ 2. จะมีการจัดสรรงบประมาณ เพื่อการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมากขึ้น

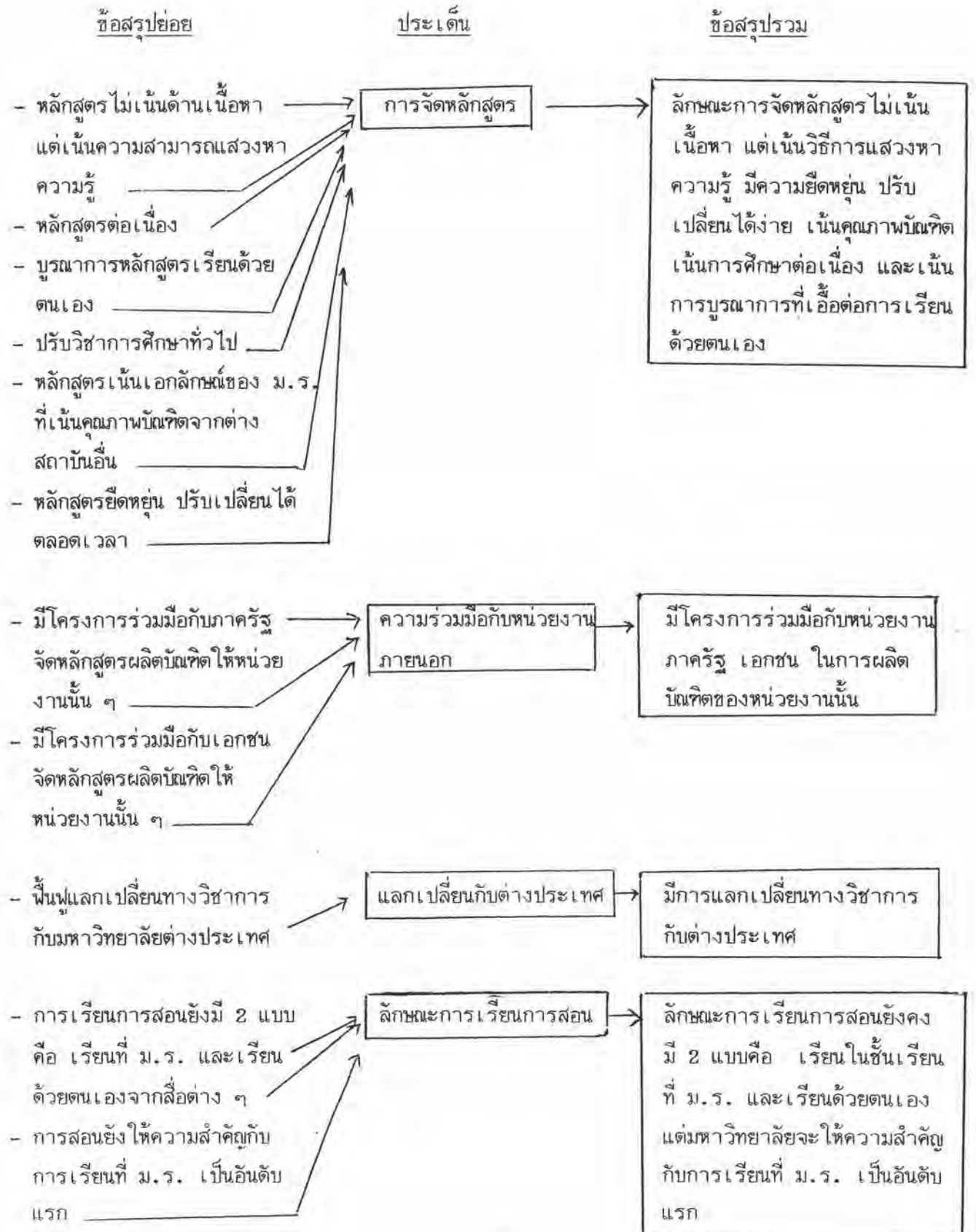
- ข้อ 4. จะสนับสนุนให้การอบรมกลุ่มนักศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสำนึก
ในความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นตน อันจะมีผลในการ
อนุรักษ์
- ข้อ 3. จะมีการรณรงค์การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมกับสถาบันการศึกษาอื่น
และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
- ข้อ 6. จะขยายศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมสาขาออกสู่ส่วนภูมิภาค โดยร่วมกับ
องค์กรในท้องถิ่น และศิษย์เก่า

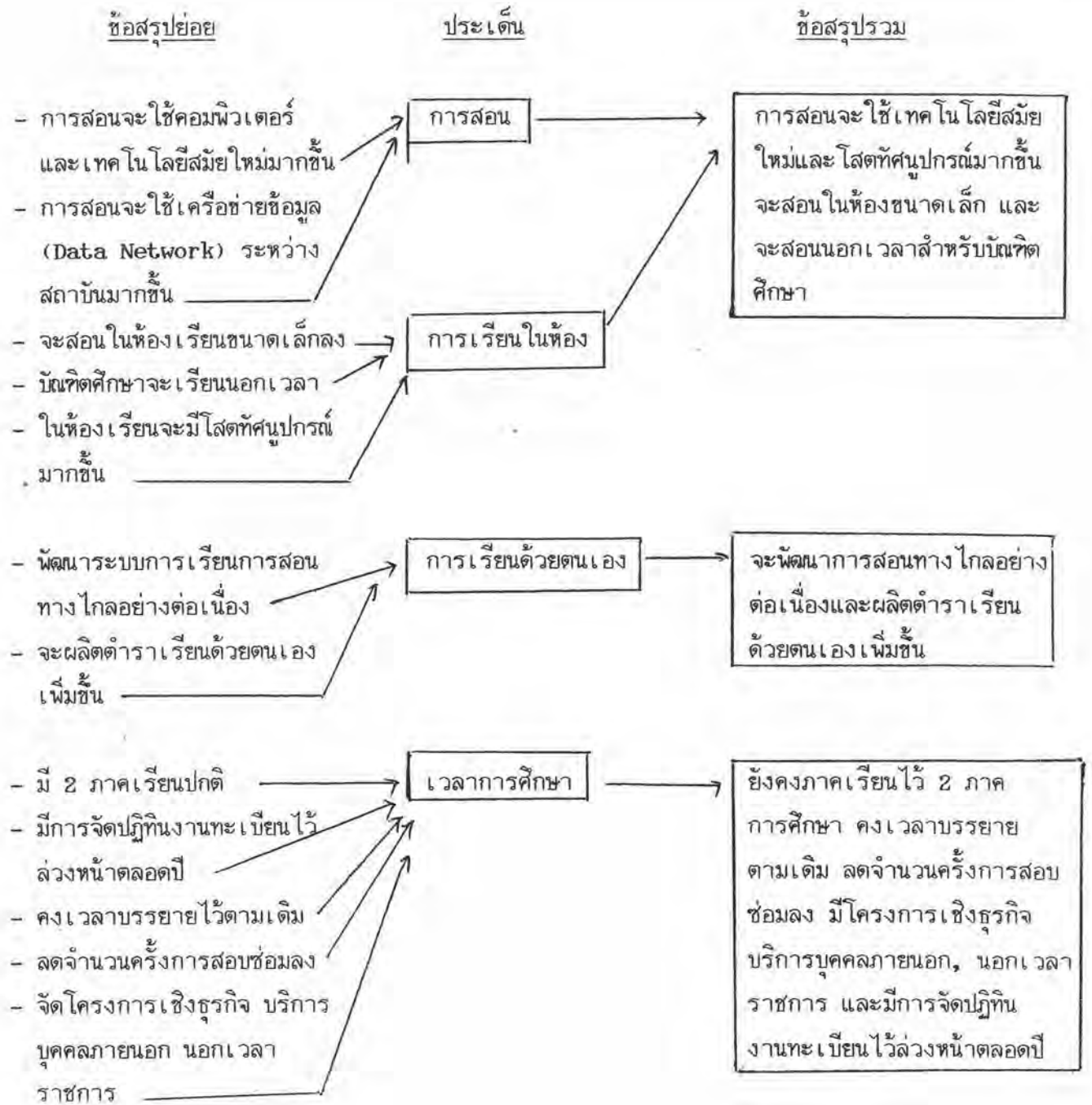
สรุปข้อมูลอนาคตงานของมหาวิทยาลัยรามคำแหงจากการสัมภาษณ์ และจากแบบสอบถามที่เป็นไปได้มากที่สุด แบบ Dendrogram

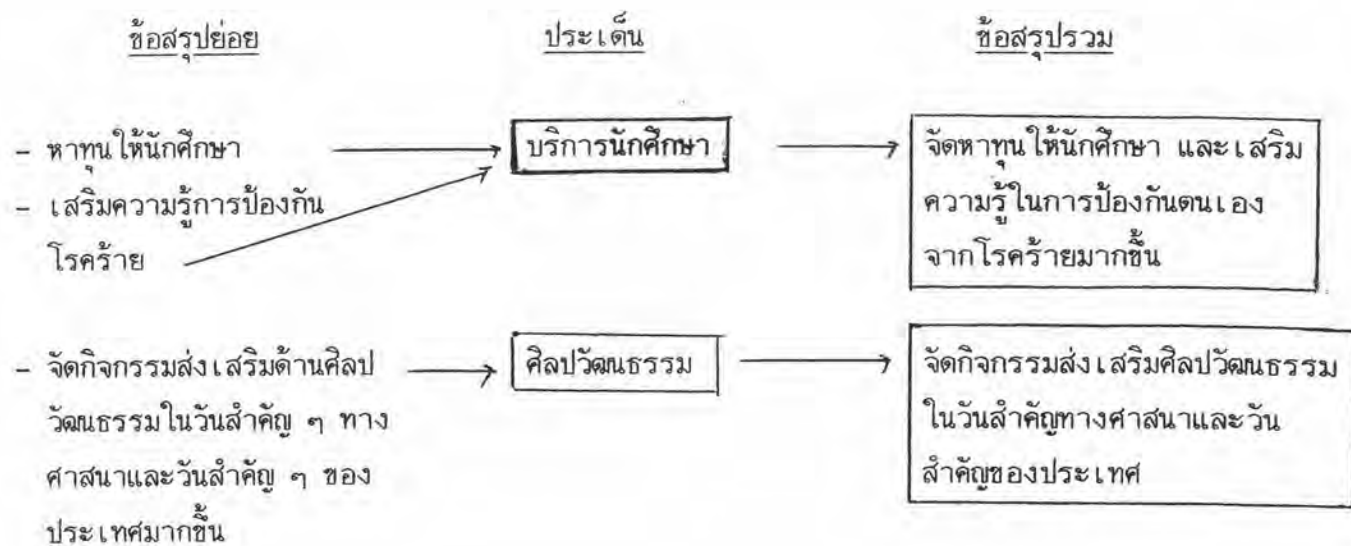

ตอน 6 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมมนาในรูปแบบอิงผู้ทรงคุณวุฒิ
สรุปความคิดเห็น จากการจัดสัมมนาเพื่อประเมินข้อสรุปเบื้องต้นอนาคตภาพของมหาวิทยาลัยราม
คำแหง วันที่ 2 มีนาคม 2538

1. ด้านการได้มาซึ่งผู้บริหาร

1.1 ไม่ควรมีการเลือกตั้ง เพราะ

ในอนาคตหลักการบริหารต้องนำการเมืองในมหาวิทยาลัย เพราะการเลือก
ตั้งมีข้อจำกัดคือ ไม่ได้ผู้บริหารมืออาชีพ เกิดความแตกแยก นโยบายเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาผู้บริหาร
ชาตวิสัยทัศน์ในการจัดการ ควรต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการได้มาซึ่งผู้บริหาร ซึ่งยังคงเป็น
ประชาธิปไตยนั้นไม่ได้หมายถึงการเลือกตั้งเพียงอย่างเดียวยังมีวิธีอื่น ๆ อีก ดังนั้นประชากรของ
มหาวิทยาลัยต้องมองไปยาว ๆ เพราะมหาวิทยาลัยจะมีอายุยาวนานเป็นแก่นเป็นหลักของประเทศ
อย่ามองเฉพาะผลประโยชน์ระยะสั้น ควรต้องคิดถึงอุดมคติในระยะยาวว่าจะพัฒนาไปอย่างไร
และในอนาคตจะมีมหาวิทยาลัยเกิดเพิ่มอีกหลายแห่ง ทั้งของรัฐและเอกชน จะเกิดภาวะการ
แข่งขันกันสูงขึ้นเป็นลำดับ นักศึกษามีโอกาสเลือกสถานที่เรียนมากขึ้น จึงมีแนวโน้มว่า จำนวน
นักศึกษาลดลง รายได้ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงลดลงตามไปด้วย อาจต้องปิดตัวเองในอนาคต
ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยจะต้อง ได้ผู้มีวิสัยทัศน์ และมีอาชีพ จะมองเฉพาะความต้องการของ
ม.ร. อย่างเดียวคงไม่ได้

1.2 ยังคงมีการเลือกตั้งอยู่ เพราะ โดยระบบการเลือกตั้งเป็นสิ่งที่ดี แต่ต้อง
เคารพกติกาของสังคมที่กำหนดไว้ จะช่วยทำให้มีการแสดงความคิดเห็นทั้งนักศึกษาและอาจารย์
และโดยสภาพของมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความเป็นการเมืองมาโดยตลอด แม้คนในจะไม่
เห็นด้วยกับระบบการเลือกตั้ง แต่ระบบการเปลี่ยนแปลงภายในโดยประชากรของม.ร. เองคง
จะปรับเปลี่ยนไปได้ยาก เพราะเป็นเรื่องของผลประโยชน์ และการแข่งขันกัน มีระบบหาเสียง
เลี้ยงสนับสนุน มีความเป็นพรรคพวกกันมายาวนาน

2. ด้านหลักสูตรและการสอน

2.1 ม.ร. มีการจัดการเรียนการสอนทั้งระบบเปิดและปิดอยู่ด้วยกันจึงมีจุดอ่อน
ของทั้ง 2 ระบบคือ จุดอ่อนที่เป็นระบบเปิดแบบ Open Admission แต่มี วิธีการเรียนการสอน
เป็นระบบปิด โดยเฉพาะการสอนทางด้านวิทยาศาสตร์ นักศึกษาต้องเข้าเรียนแบบมหาวิทยาลัยปิด
ดังนั้นการที่มหาวิทยาลัยจะ เปิดและขยายศาสตร์ที่เป็นวิชาขึ้นขึ้นไป ระบบเปิดคงจะไม่เอื้ออำนวย
เพราะต้องรักษามาตรฐาน และมีการตรวจสอบจากองค์กรวิชาชีพที่ควบคุมคุณภาพอยู่ จุดอ่อนอีก
ประการหนึ่งคือ มีการเรียนในระบบเปิด

เปิดโอกาสให้คนที่ไม่สามารถเข้าเรียนในชั้นเรียนได้ ได้มีโอกาสแต่ไม่ได้เตรียมความพร้อมไว้
เพื่อการเรียนด้วยตนเอง จะเน้นการเรียนที่มหาวิทยาลัยเป็นหลักมากกว่า

2.2 ม.ร. ควรจะยึดปรัชญาของการเป็นมหาวิทยาลัยเปิด โดยยึดหลักประโยชน์
ของประเทศไทย คือ เปิดวิชาที่มวลชนสามารถเรียนได้จำนวนมาก เช่น ทางด้านสังคมศาสตร์
หรือศาสตร์ที่เป็นกึ่งวิชาชีพ (Semi-Professional) ซึ่งจะสอดคล้องกับธรรมชาติของ
มหาวิทยาลัยเปิด

2.3 ม.ร. คงจะเปิดด้านวิทยาศาสตร์ได้ เพราะตอบสนองความต้องการของ
สังคมและประเทศไทย แต่มีข้อควรคำนึงว่าจะให้มีคุณภาพได้อย่างไร

2.4 ม.ร. มีโครงการร่วมมือกับวิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์ กระทรวง
สาธารณสุข ในการผลิตบัณฑิต ซึ่งต้องมีการเรียนการสอนแบบระบบปิด เพราะต้องผลิตบัณฑิตให้
ได้ตามจำนวนที่โครงการตั้งไว้ มีการเซ็นสัญญารับประกัน ถึงต้องจำกัดเวลาไม่สามารถให้นักศึกษา
เรียนตามใจชอบได้

2.5 คงต้องปรับวิชาพื้นฐานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

2.6 ควรมีการฝึกปฏิบัติระหว่างเรียนเพื่อให้เกิดทักษะมากขึ้น

3. ด้านการบริการวิชาการ

3.1 ในอนาคตคงจะร่วมมือกับภาครัฐ+เอกชน จัดหลักสูตรพัฒนาบุคลากรของ
แต่ละหน่วยงานให้มากขึ้น

3.2 ควรต้องขยายการบริการชุมชน สังคมภายนอกให้มากขึ้น

เนื่องจากข้อสรุปเบื้องต้นเรื่องอนาคตภาพของมหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อเปรียบ
เทียบกับนโยบายตามแผนอุดมศึกษาระยะยาว (2533-2547) ปรากฏว่ามีบางส่วนสอดคล้องและ
บางส่วนก็ขัดแย้ง ผู้วิจัยจึงจัดทำเป็นแบบสอบถาม ถามความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิอีกครั้ง ในวันที่
2 มีนาคม 2538 ผลสรุปความคิดเห็น ดังปรากฏในตารางที่ 49

ตารางที่ 49 การประเมินผลข้อสรุปเบื้องต้นเรื่องอนาคตของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

นโยบายตามแผนพัฒนา อุดมศึกษาระยะยาว (2533-2547)	ข้อสรุปเบื้องต้น	จำนวนผู้ให้ความคิดเห็น		
		คงเดิม ตามข้อ สรุปนี้	ไม่ตรง ตามข้อ สรุปนี้	เหตุผล
	<u>ด้านการบริหาร</u>			
	1. <u>ด้านปรัชญาการศึกษา</u> ยังคงเป็นมหาวิทยาลัยเปิดแบบตลาดวิชา เน้นการศึกษาตลอดชีพ การศึกษาต่อเนื่อง	19	2	1) การศึกษาปรับตัวช้า ตามสภาพสังคม ปัจจุบันไม่ทัน 2) เป็นตลาดวิชาแบบ Open Admission
2. แยกอำนาจการบริหาร วิชาการออกจากอำนาจ สภามหาวิทยาลัย	2. <u>สภามหาวิทยาลัย</u> จะมีการปรับโครงสร้างองค์ประกอบของ สภามหาวิทยาลัยให้มีผู้แทนจากหลาย ๆ ฝ่าย	20	1	เป็นการรักษาผล ประโยชน์แต่ละฝ่าย
3.1 ปรับเกณฑ์การได้มาซึ่งผู้บริหาร ต้องเป็นผู้มีความรู้สูงจากภายใน หรือภายนอกมหาวิทยาลัย โดย ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาชีพที่มี ความเป็นอิสระจากองค์กรภายในเป็นผู้เลือก	3. <u>การได้มาซึ่งผู้บริหาร</u> ยังคงมีการเลือกตั้งและปรับวาระเป็น 3 ปี	16	5	1) การเลือกตั้งไม่เหมาะสมกับสถาบันการศึกษา และจะทำลายสถาบันการศึกษาด้วย 2) เป็นอุปสรรคต่อความเป็นเลิศทางวิชาการ 3.1 ส่งผลในทางลบมากขึ้นเป็นเหตุให้ต้อง มีการปรับตัวและปรับวิธีการต่าง ๆ 4) เพื่อให้ได้ผู้บริหารมืออาชีพและมีตัวเลือก มากขึ้น

ตารางที่ 49 (ต่อ)

นโยบายตามแผนพัฒนา อุดมศึกษาระยะยาว (2533-2547)	ข้อสรุปเบื้องต้น	จำนวนผู้ให้ความคิดเห็น		
		คงเดิม ตามข้อ สรุปนี้	ไม่ตรง ตามข้อ สรุปนี้	เหตุผล
3.2 พัฒนาสาขาวิชาขึ้นสำหรับตำแหน่ง ผู้บริหาร				5) ลดความขัดแย้งภายในลง 6) โอกาสอาจเป็นไปได้น้อย เพราะเปลี่ยน ความคิดของประชากร, ม.ร. ยาก (ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย กับวิธีการเลือกตั้ง)
3.3 มีการสรรหาผู้บริหารในวงกว้าง ทั้ง ใน/นอกสถาบัน ใน/นอก ประเทศ				
4. บริหารงบประมาณให้เอื้อต่อการ เคลื่อนย้ายและใช้ทรัพยากรตาม พลวัต ของงาน	4. งบประมาณ 4.1 งบรายได้จะลดลงตามจำนวนนักศึกษาและ รายจ่ายค่าจ้างลูกงบรายได้จะเพิ่มขึ้น 4.2 งบคลังจะได้งบจากรัฐบาลเพิ่มขึ้น 4.3 ปรับระบบการบริหารการคลังให้มีประสิทธิภาพ	18	2	1) ขึ้นอยู่กับวิธีการบริหารงบประมาณของ ของผู้บริหาร 2) มีการกำหนดมาตรการเพิ่มรายได้ได้อยู่แล้ว และมีการเพิ่มจำนวนการจ้างลูกจ้าง งบรายได้
		19	2	1) ไม่จำเป็นต้องเพิ่มขึ้นอาจลดลงตามสภาพ ทางเศรษฐกิจ และตามระบบการจัดสรร งบประมาณ

นโยบายตามแผนพัฒนา อุดมศึกษาระยะยาว (2533-2547)	ข้อสรุปเบื้องต้น	จำนวนผู้ให้ความคิดเห็น		
		คงเดิม ตามข้อ สรุปนี้	ไม่ตรง ตามข้อ สรุปนี้	เหตุผล
	5. อาคารสถานที่ อาคารใหม่จะสูงขึ้น อาคารชั้นเดียวขนาดใหญ่ จะค่อย ๆ หมดไป มีห้องขนาดเล็กเพิ่มจะเป็น ห้องปรับอากาศและปรับอุปกรณ์ไฮดรอลิกให้ดีขึ้น	20	1	1) ห้องขนาดเล็กเป็นไปได้อย่าง เพราะ ต้องใช้บุคลากรดูแลเพิ่ม
6. แปลงเป็นมหาวิทยาลัยที่ไม่ใช่ ส่วนราชการ จัดระบบการบริหาร ให้มีประสิทธิภาพ	6. ระบบการบริหาร ยังคงเป็นระบบราชการแต่จะปรับระเบียบ ข้อบังคับให้มีความคล่องตัวมากขึ้น	18	3	1) มีแนวโน้มที่จะเลือกตัวเอง ได้คงต้อง เปลี่ยนแปลงตามกระแส 2) ต้องปรับให้คล่องตัว และตอบสนอง ตลาดให้ฉับไวขึ้น
7. ลดความเป็นการเมือง โดยปรับ วิธีการได้มาซึ่งผู้บริหาร	7. แบบการบริหาร เป็นประชาธิปไตยมากขึ้น แต่ยังคงมีแบบการ เมืองอยู่	18	3	1) การเลือกตั้งเป็นอุปสรรคต่อความ เป็นเลิศทางวิชาการ 2) การเมืองน่าจะลดลง 3) จะมีกลุ่มผลประโยชน์เข้ามาต่อรอง 4) จะไม่เป็นการเมือง ต้องลดความ ขัดแย้ง

นโยบายตามแผนพัฒนา อุดมศึกษาระยะยาว (2533-2547)	ข้อสรุปเบื้องต้น	จำนวนผู้ให้ความคิดเห็น		
		คงเดิม ตามข้อ สรุปนี้	ไม่ตรง ตามข้อ สรุปนี้	เหตุผล
8. กระจายการศึกษาออกสู่ส่วน ภูมิภาค เสริมเครือข่ายความร่วมมือ ระหว่างสถาบันด้วยกัน สถาบันกับชนบท สถาบันกับการเมือง	8. การขยายวิทยาเขต	19	2	1) เปิดคณะใหม่ แยก College ออกไป เหมือนต่างประเทศ เพราะสถานที่เดิม พื้นที่จำกัด
	8.1 การขยายวิทยาเขตแบบรามฯ 2 จะมี โอกาสเป็นไปได้น้อย	18	3	1) เป็นไปได้ยาก เพราะเกี่ยวกับ งบประมาณมีจำกัด 2) อาจารย์เคลื่อนย้ายยาก
	8.2 การขยายออกสู่ส่วนภูมิภาค ในรูป "ศูนย์การเรียนรู้" (Learning Center) โดยให้บริการข้อมูลการเรียนรู้และอื่น ๆ	19	2	1) มองแต่ภายใน ม.ร. เท่านั้น แต่ มหาวิทยาลัยเป็นของรัฐ ของสังคม ควรมีการประเมินผล (Evaluation) ที่เน้นความรับผิดชอบตามหน้าที่ (Accountability)
9. ปรับปรุงระบบบริหารภายในให้มี ประสิทธิภาพตรวจสอบได้และ สะท้อนความต้องการของสังคม และชุมชน	9. ประสิทธิภาพการบริหารงาน ปรับปรุงระเบียบ มีการสัมมนา จัดระบบสาร สนเทศ ตรวจสอบคุณภาพภายใน	18	3	1) เป็นไปได้ยาก เพราะขึ้นอยู่กับผู้บริหาร มากกว่า
	10. การวางแผน			
	10.1 มีการวางแผนระยะสั้น ระยะยาว แต่มี อุปสรรคหากยังมีการเลือกตั้ง ผู้บริหาร	18	3	1) เป็นไปได้ยาก เพราะขึ้นอยู่กับผู้บริหาร มากกว่า

ตารางที่ 49 (ต่อ)

นโยบายตามแผนพัฒนา อุดมศึกษาระยะยาว (2533-2547)	ข้อสรุปเบื้องต้น	จำนวนผู้ให้ความคิดเห็น		
		คงเดิม ตามข้อ สรุปนี้	ไม่ตรง ตามข้อ สรุปนี้	เหตุผล
<p>11. เน้นการพัฒนาบุคลากร สรรหา คัดเลือก การโอนย้าย หมุนเวียน การให้ค่าตอบแทน การพัฒนาสร้างบรรยากาศการ ทำงานและการประเมินผล</p> <p>1.1 พัฒนาคุณภาพบัณฑิต และ กำลังคน เพื่อเป็นทรัพยากร ที่สำคัญในการพัฒนา ประเทศ และการแข่งขัน</p>	<p>เพราะนโยบายไม่ต่อเนื่อง ปรับตามผู้ บริหารที่ได้รับเลือกตั้ง</p> <p>10.2 จะพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเพื่อรองรับ เทคโนโลยีใหม่ ๆ</p> <p>11. <u>ด้านบุคลากร</u> ยังคงมีปัญหามองไกลอยู่ มีการเกลี้ยอัตรา กำลัง การบริหารบุคคลจะสิ้นสุดที่มหาวิทยาลัย เน้นการให้ทุนศึกษาต่อเน้นค่าตอบแทน</p> <p>1. <u>ด้านหลักสูตร</u> 1.1 เน้นความสอดคล้องตลาดแรงงาน สังคม สาขาที่ควรเปิดอย่างมาก คือ วิทยาศาสตร์ + เทคโนโลยี นิเทศศาสตร์ ภาษาของ</p>	<p>18</p> <p>18</p>	<p>3</p> <p>3</p>	<p>2) นโยบายระยะยาวน่าจะดำเนินการ ต่อเนื่อง ได้ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารชุดใด</p> <p>1) ทุนมีไม่มากพอที่จะให้ไปศึกษาต่อต่าง ประเทศ</p> <p>1) ไม่ควรเล่นทางสายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เพราะต้องร่วมลงทุนสูง แต่คนเรียนน้อย</p>

นโยบายตามแผนพัฒนา อุดมศึกษาระยะยาว (2533-2547)	ข้อสรุปเบื้องต้น	จำนวนผู้ให้ความคิดเห็น		
		คงเดิม ตามข้อ สรุปนี้	ไม่ตรง ตามข้อ สรุปนี้	เหตุผล
ทางเศรษฐกิจระหว่าง ประเทศ	ประเทศเพื่อนบ้าน วิทยาศาสตร์ทางอาหาร ธุรกิจระหว่างประเทศ โรงแรมและการ ท่องเที่ยว วิศวกรรมศาสตร์			2) ควรเล่นวิทยาศาสตร์/เทคโนโลยีที่ใช้ ในชีวิตประจำวัน 3) หากม.ร. ยังอยู่ในระบบราชการ และ อยู่ในระบบ เปิดการสอนวิชาขึ้นสูง ไม่น่าจะกระทำได้อย่างถูกต้องนัก
1.2 เร่งผลิตสาขาขาดแคลน	(สำหรับ สาขาอื่นอยู่ในระดับปานกลาง คือ ประวัติศาสตร์ พยาบาล+ส่วนหน่วยอื่น ๆ เภสัช แพทย์ หลักสูตรนานาชาติ การร่วม มือกับโรงเรียนมัธยม การพัฒนาการทาง การเมือง			1) ต้องใช้งบประมาณมากไปสาขาเฉพาะ ทาง เช่น แพทย์
2.1 หลักสูตรต้องอิงปัญหาสภาพ ชุมชน มุ่งพัฒนาจิตสำนึก ทางวัฒนธรรม จริยธรรม บัณฑิตเป็นผู้รู้ลึก รู้รอบ และมีจิตสำนึก มีทักษะ พื้นฐานบางด้านมากขึ้น	2. <u>หลักสูตรเน้นความหลากหลาย</u> 2.1 เป็น Interdisciplinary 2.2 เน้นความเป็นเอกลักษณ์ของ ม.ร. เน้นคุณภาพบัณฑิตที่แตกต่างจากสถาบันอื่น ๆ (มีความหลากหลาย)	20	1	1) ยังขาดเรื่องการสนองตอบต่อชุมชน และวัฒนธรรม จริยธรรม ข้อสรุปเน้น เฉพาะเอกลักษณ์ ม.ร. และความ แตกต่างของบัณฑิต

ตารางที่ 49 (ต่อ)

นโยบายตามแผนพัฒนา อุดมศึกษาระยะยาว (2533-2547)	ข้อสรุปเบื้องต้น	จำนวนผู้ให้ความคิดเห็น		
		คงเดิม ตามข้อ สรุปนี้	ไม่ตรง ตามข้อ สรุปนี้	เหตุผล
2.2 พัฒนาหลักสูตรใหม่ที่หลากหลาย เพื่อกลุ่มเป้าหมาย+ วัตถุประสงค์ที่ต่างกัน	2.3 ปรับวิชาการศึกษาทั่วไป (General Education) เปลี่ยนแปลงผู้เรียน ให้มีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร การจัดการการใช้คอมพิวเตอร์ มีโลกทัศน์กว้าง คิดอย่างมีเหตุผล มีคุณธรรม+จริยธรรม	19	2	
3.1 เพิ่มหลักสูตรนานาชาติทั้งระดับปริญญาตรี และบัณฑิตศึกษา	3. <u>ความร่วมมือ</u> ร่วมมือกับภาครัฐและเอกชน ผลิตนวัตกรรมให้กับหน่วยงาน และมีโครงการร่วมมือกับต่างประเทศ ในรูปโครงการร่วมมือ (Joint Programme)	21		1) ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในประเทศก็ได้ ในรูปแบบของ ม.ร.
3.2 ร่วมมือกับสถาบันต่างประเทศ เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ				

ตารางที่ 49 (ต่อ)

นโยบายตามแผนพัฒนา อุดมศึกษาระยะยาว (2533-2547)	ข้อสรุปเบื้องต้น	จำนวนผู้ให้ความคิดเห็น		
		คงเดิม ตามข้อ สรุปนี้	ไม่ตรง ตามข้อ สรุปนี้	เหตุผล
	<u>ด้านการเรียนการสอน</u>			
1.1 ขยายออกสู่ส่วนภูมิภาค	1. ลักษณะการเรียนการสอน 1.1 เป็นการเรียนที่ ม.ร. เรียนด้วยตนเอง (ปริญญาตรี)	20	1	
1.2 รองรับกลุ่มเป้าหมายที่ หลากหลาย	1.2 เรียนนอกเวลาราชการ (ปริญญาโท) - เน้นทางไกลอย่างต่อเนื่อง - เน้นเรียนด้วยตนเอง - เน้นตำรา	20	1	1) ไม่เน้นทางไกล เพราะจะเน้นที่ มหาวิทยาลัยเป็นส่วนใหญ่ และเน้น ในชั้นเรียน
2. <u>ปรับวิธีการสอน</u> ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่	2. <u>เทคโนโลยี</u> 2.1 มีโทรทัศน์วงจรปิดในห้องเรียนขนาดใหญ่ 2.2 นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ - โทรสาร - วีดีโอ - คอมพิวเตอร์	18	3	1) ไม่เชื่อว่าการสอนกลุ่มใหญ่จะมีคุณภาพ
		18	3	1) นำมาใช้ได้แต่ไม่มากขึ้นอยู่กับงบประมาณ ผู้ชำนาญในการใช้เครื่องมือ และความ เหมาะสมกับเรื่องที่เรียน

ตารางที่ 49 (ต่อ)

นโยบายตามแผนพัฒนา อุดมศึกษาระยะยาว (2533-2547)	ข้อสรุปเบื้องต้น	จำนวนผู้ให้ความคิดเห็น		
		คงเดิม ตามข้อ สรุปนี้	ไม่ตรง ตามข้อ สรุปนี้	เหตุผล
<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างสมดุลระหว่างวิจัยพื้นฐาน+วิจัยประยุกต์ 2. วิจัยตอบสนองภาคธุรกิจ+เกษตร 3. วิจัยประเทศเพื่อนบ้าน 4. วิจัยเชิงนโยบาย 5. สร้างข้อมูลด้านการเมือง 6. พัฒนาทิศทางการระยะยาว 	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องสมุดวิดิทัศน์, อิเล็กทรอนิกส์ - ใช้บริการระบบสื่อผสม - เคเบิลทีวี - ตั้งสถานีวิทยุเอง <p><u>ด้านการวิจัย</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ลักษณะการวิจัย <ol style="list-style-type: none"> 1.1 เน้นสร้างองค์ความรู้ใหม่ ทั้งวิจัยพื้นฐาน+วิจัยสถาบัน 1.2 เน้นวิจัยเพื่อการพัฒนา+แก้ปัญหาสังคม <ul style="list-style-type: none"> - วิจัยท้องถิ่น ภูมิภาค วัฒนธรรม ไทยคดีศึกษา 	19	2	
		19	2	

ตารางที่ 49 (ต่อ)

นโยบายตามแผนพัฒนา อุดมศึกษาระยะยาว (2533-2547)	ข้อสรุปเบื้องต้น	จำนวนผู้ให้ความคิดเห็น		
		คงเดิม ตามข้อ สรุปนี้	ไม่ตรง ตามข้อ สรุปนี้	เหตุผล
7. พัฒนาระบบวิจัย 8. ร่วมมือกับสถาบันวิชาการ และองค์กรต่างประเทศ	2. <u>ทุนวิจัย</u> 2.1 มหาวิทยาลัยสนับสนุนวิจัยโดยมีกองทุน 2.2 ช่วยหาทุนจากภายนอก 3. <u>สนับสนุนการวิจัย</u> 3.1 ลดภาระงานสอนลง 3.2 ให้ทุนโครงการใหญ่ ๆ 3.3 ตั้งองค์กรวิจัยรูปต่าง ๆ	19	2	
		18	3	ยังคงเป็นมหาวิทยาลัยที่เน้นการสอน ต่อไป

จากตารางที่ 49 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิที่แสดงความคิดเห็นต่อข้อสรุปส่วนใหญ่เห็นด้วยกับข้อสรุป ยกเว้นในเรื่องการเลือกตั้งผู้บริหาร ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายใน ภายนอกเห็นว่าจะเป็นผลเสียต่อมหาวิทยาลัย ควรต้องปรับเปลี่ยน แต่โอกาสที่ ม.ร. จะปรับเปลี่ยนเองคงเป็นไปได้ยาก สำหรับการบริหารจะต้องปรับระเบียบข้อบังคับให้คล่องตัวมากขึ้น หากยังอยู่ในระบบราชการจะปรับตัวไม่ทันตามกระแสของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป การขยายออกสู่ส่วนภูมิภาคจะเป็นไปได้ยาก เพราะติดขัดในเรื่องงบประมาณ และการเคลื่อนย้ายอาจารย์ทำได้ยาก การวางแผนทั้งระยะสั้น ระยะยาวจะเป็นไปได้ยาก หากยังคงมีการเลือกตั้งผู้บริหาร สำหรับการสอนทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เป็นสาขาวิชาชีพที่ต้องลงทุนสูง จึงไม่เหมาะกับ ม.ร. และการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ยังมีอุปสรรคในเรื่องของการลงทุนด้วยงบประมาณที่สูง โอกาสจึงเป็นไปได้ยาก

ตอนที่ 7 เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลในอดีต-ปัจจุบัน-อนาคต

ส่วนที่ 1 เปรียบเทียบข้อมูลจากการสัมภาษณ์ วิเคราะห์เอกสาร สังเกต และจากแบบสอบถาม

ตารางที่ 50 เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ข้อมูลในอดีต-ปัจจุบัน-อนาคต

ข้อถาม	อดีต	ปัจจุบัน	โอกาสเป็นไปได้ในอนาคต		
			มาก-มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย น้อยที่สุด
1. ปรัชญาการจัดการศึกษาของ ม.ร.	เป็นมหาวิทยาลัยเปิดแบบตลาดวิชา	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นมหาวิทยาลัยเปิดแบบตลาดวิชาในระดับปริญญาตรี - เป็นระบบเปิดในระดับบัณฑิตศึกษา เพราะมีการสอบคัดเลือกและต้องเข้าชั้นเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นมหาวิทยาลัยเปิดแบบตลาดวิชา เน้นการศึกษาต่อเนื่องและการศึกษาตลอดชีพ และเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ - เป็นระบบเปิด ในระดับบัณฑิตศึกษา เพราะมีสอบคัดเลือก และต้องเข้าชั้นเรียน 		ระบบเปิดสำหรับบัณฑิตศึกษา

ตารางที่ 50 (ต่อ)

ข้อถาม	อดีต	ปัจจุบัน	โอกาสเป็นไปได้ในอนาคต		
			มาก-มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย น้อยที่สุด
2. โครงสร้าง สภามหา วิทยาลัยของ ม.ร.	- พ.ศ.2514 มีนายก รัฐมนตรีเป็นนายก สภามหาวิทยาลัย ต่อมาปี 2515 ปรับ ให้มีนายกสภา มหาวิทยาลัย ซึ่งจะ ได้ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าแต่งตั้ง องค์ประกอบของ สภาประกอบด้วย นายกสภาการศึกษา อธิการบดี รอง- อธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน	คงเดิม	- จะปรับให้เป็นไตรภาคี (7+7+7) โดยมีผู้แทน จาก 3 ฝ่าย คือ จาก ผู้บริหาร จากผู้ทรงคุณ- วุฒิภายนอก และจากผู้- แทนอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และปรับวิธีการได้มาซึ่ง กรรมการ เพื่อจะได้มี การถ่วงดุลย์อำนาจ	- จะปรับปรุงองค์- ประกอบให้มีความ เป็นตัวแทนของ ชุมชน ประชาคม และกลุ่มวิชาการ วิชาชีพต่าง ๆ ปรับวิธีการได้มา ซึ่งกรรมการสภาฯ	

ตารางที่ 50 (ต่อ)

ข้อถาม	อดีต	ปัจจุบัน	โอกาสเป็นไปได้ในอนาคต		
			มาก-มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย น้อยที่สุด
3. ระบบการบริหาร	<p>ผู้อำนวยการสำนัก กรรมการผู้ทรงคุณ- วุฒิภายใน 2 คน ภายนอก 4 คน ไม่เกิน 9 คน</p> <p>- อธิการเป็นผู้เสนอ รายชื่อกรรมการ ไม่มีการถ่วงดุลย์ อำนาจ</p> <p>ระบบราชการ</p>	ระบบราชการ	<p>- ระบบราชการ</p> <p>- จะปรับปรุงระเบียบ ข้อ บังคับให้เกิดความคล่อง ตัวมากขึ้น</p>	<p>- ความเคลื่อนไหว จากการเมืองภายใน นอกกระทรวงการ บริหารของ ม.ร.</p>	

ตารางที่ 50 (ต่อ)

ข้อถาม	อดีต	ปัจจุบัน	โอกาสเป็นไปได้ในอนาคต		
			มาก-มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย น้อยที่สุด
			<ul style="list-style-type: none"> - มีการจัดสัมมนา จัดระบบสารสนเทศ - จัดทำแผนแม่บทระยะยาวและปรับเปลี่ยนอย่างมีพลวัต (Dynamics) 	<ul style="list-style-type: none"> - เน้นการประกันคุณภาพภายใน - จะสามารถออกจากระบบราชการได้ชัดเจนว่ารัฐบาลจะให้เงินอุดหนุนอย่างไร - ให้ตำแหน่งศาสตราจารย์มีอำนาจบริหารงานวิชาการ 	<ul style="list-style-type: none"> - การตรวจสอบจากภายนอก

ตารางที่ 50 (ต่อ)

ข้อถาม	อดีต	ปัจจุบัน	โอกาสเป็นไปได้ในอนาคต		
			มาก-มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย-น้อยที่สุด
4.แบบการบริหารวิชาการ	<ul style="list-style-type: none"> - ตอนแรก ๆ เมื่อเริ่มตั้งมหาวิทยาลัยผู้บริหารมาจากการแต่งตั้ง แบบสั่งการโดยตรง ต่อมาเป็นระบบเลือกตั้ง แบบการบริหารจึงเปลี่ยนมาเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น และเปลี่ยนเป็นการเมือง 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นประชาธิปไตยปนการเมือง เพราะมีการเล่นพรรคพวกมากขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - จะเป็นประชาธิปไตยมากขึ้นโดยมีการกระจายอำนาจการรับฟังความคิดเห็นมากขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - จะยอมรับกันในเชิงความสามารถน้อยลง - จะเป็นแบบการเมือง มีการต่อ-รอง เล่นพรรคเล่นพวก - ความเคลื่อนไหวจากการเมืองภายนอกกระทบการบริหาร 	

ตารางที่ 50 (ต่อ)

ข้อถาม	อดีต	ปัจจุบัน	โอกาสเป็นไปได้ในอนาคต		
			มาก-มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย น้อยที่สุด
5. จำนวนบุคลากร	- มีจำนวนน้อย ทั้งข้าราชการและลูกจ้างบรยายได้	- จำนวนเพิ่มขึ้น ในส่วนที่เป็นข้าราชการและ จำนวนลดน้อยลง ในส่วนที่เป็นลูกจ้างบรยายได้ - เกิดปัญหาสมองไหล	- ปัญหาสมองไหลยังคงอยู่ - ปรับอัตราบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน - การบริหารบุคคลจะสิ้นสุดที่สภาฯ	- ลดภาระงาน - ชุรการลงในสายอาจารย์ และกระจายวิชาสอนจากอาจารย์เก่า ไปสู่อาจารย์ใหม่ - เพิ่มทุนเพื่อพัฒนาบุคลากรในการศึกษาต่อ ตูงานอบรม - มีระบบประเมินผลงานบุคลากรทุกสาย	

ตารางที่ 50 (ต่อ)

ชื่อถาม	อดีต	ปัจจุบัน	โอกาสเป็นไปได้ในอนาคต		
			มาก-มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย น้อยที่สุด
6. ปฏิสัมพันธ์ ระหว่าง บุคลากร	- สามีคึกกันช่วยเหลือ กันทำงาน	- แบ่ง เป็นพรรค เป็นพวก - ชัดแย้งกันสูง	- แบ่ง เป็นพรรคพวก คง ความขัดแย้งสูงมากขึ้น ถ้ายังคง ใช้วิธีการเลือก ตั้ง ผู้บริหารมีการกลั่น- แกล้งกัน บุคลากรขาด ความกระตือรือร้น รวม กลุ่มกันเพื่อผลประโยชน์ ทางการเมืองมากกว่า วิชาการ	- ยอมรับกันน้อยลง - บุคลากรขาดความ กระตือรือร้นใน การทำงาน - จะมีการตรวจสอบ การบริหารจาก บุคลากรทุกกลุ่ม - ประชากรจะมี เจตคติดีขึ้นใน ระบบเลือกตั้ง	
7. งบประมาณ	รัฐให้เงินอุดหนุนน้อย มหาวิทยาลัยมีรายได้ จากงบรายได้มากกว่า งบคลัง	รัฐให้เงินอุดหนุนเพิ่มมากขึ้น	รัฐให้เงินอุดหนุนเพิ่มมาก ขึ้น โดยมหาวิทยาลัยจะ ปรับปรุงระบบการบริหาร การเงินให้ดีขึ้น	- จะมีการวางแผน ด้านงบประมาณ - สร้างมาตรการ พิเศษเพื่อชักนำ	

ตารางที่ 50 (ต่อ)

ข้อถาม	อดีต	ปัจจุบัน	โอกาสเป็นไปได้ในอนาคต		
			มาก-มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย น้อยที่สุด
8. อาคาร สถานที่	อาคารชั้นเดียว เป็น ส่วนใหญ่	อาคารชั้นเดียวยังคงอยู่ ปรับ เป็นอาคารสูงชั้น	- อาคารสูงมากขึ้น จะมี ห้องปรับอากาศ สื่อการ สื่อนพร้อม และมีห้อง ขนาดเล็ก (10-30 คน) เพิ่มมากขึ้น	บุคคลมาทำงานที่ ม.ร. - รายได้จะเพิ่มจาก โครงการเลี้ยง ตนเอง เพิ่มค่า หน่วยกิต ทรัพย์สิน ที่มีอยู่จากการช่วย เหลือของศิษย์เก่า - จะเป็นระเบียบ สะอาดขึ้น - พัฒนารามฯ2 เป็น สถานที่ประชุมและ ตั้งหน่วยงานใหม่	

ตารางที่ 50 (ต่อ)

ข้อถาม	อดีต	ปัจจุบัน	โอกาสเป็นไปได้ในอนาคต		
			มาก-มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย น้อยที่สุด
9. การได้มาซึ่ง ผู้บริหาร	แต่งตั้งจนถึง ปี 2523 มีการเลือกตั้ง	เลือกตั้ง	<ul style="list-style-type: none"> - มีการปรับปรุง โต๊ะเก้าอี้ - อาคารชั้นเดียวค่อย ๆ หดไป - จัดสร้างซุ้มถาวร สถานที่พักผ่อนของนักศึกษามากขึ้น - จัดขยายส่วนภูมิภาค ในรูป ศูนย์การศึกษา - จะยังคงมีการเลือกตั้งแบบเดิมโดยวาระการดำรงตำแหน่ง 	<ul style="list-style-type: none"> - ขยายวิทยาเขตเพิ่มขึ้น โดยแยกคณะออกไปต่างหาก - สรรหาที่ไม่ใช่เลือกตั้งโดยตรง - จำกัดคุณสมบัติของ 	<ul style="list-style-type: none"> - การแต่งตั้ง

ตารางที่ 50 (ต่อ)

คำถาม	อดีต	ปัจจุบัน	โอกาสเป็นไปได้ในอนาคต		
			มาก-มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย น้อยที่สุด
10. หลักสูตร ลักษณะวิชา	ตามเกณฑ์ที่ทบวง- มหาวิทยาลัยกำหนด	ตามเกณฑ์ที่ทบวงมหาวิทยาลัย กำหนด แต่มีความคล่องตัว มากขึ้น	<p>อธิการบดีจะ เปลี่ยนเป็น 3 ปี</p> <p>- ปรับวิชาพื้นฐานทั่วไป - เน้นความคล่องตัวมาก- ขึ้น สามารถปรับและ เปิดให้สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาด แรงงานมากขึ้น จะเน้น การเปิดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นิเทศศาสตร์ ธุรกิจ</p>	<p>ผู้เลือกคือ ข้าราชการ/เจ้า- หน้าที่ตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป นักการ จะ ไม่มีสิทธิ์เลือก</p> <p>- ปริญญาโทอาจไม่ จำกัดรับ โดยให้ ทดลองเรียนและ สอบให้ผ่านวิชาที่ กำหนดไว้</p>	

ตารางที่ 50 (ต่อ)

ข้อถาม	อดีต	ปัจจุบัน	โอกาสเป็นไปได้ในอนาคต		
			มาก-มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย น้อยที่สุด
<p>11. ลักษณะ ความ ร่วมมือ</p> <p>12. ลักษณะ หลักสูตร</p>	<p>- ในรูปการอบรมให้ ประกาศนียบัตร และไม่รับปริญญา ขาดความคล่องตัว</p>	<p>- รับปริญญา โดยการจัด หลักสูตรร่วมกัน</p> <p>- คล่องตัวมากขึ้น</p>	<p>ระหว่างประเทศ ภาษา ของประเทศเพื่อนบ้าน วิทยาศาสตร์ทางอาหาร โรงแรมและการ ท่องเที่ยว</p> <p>- เน้นความหลากหลาย</p> <p>- ร่วมมือมากขึ้น มีการจัด หลักสูตรร่วมกัน ในระดับปริญญาตรี</p> <p>- ปรับวิชาการศึกษาทั่วไป</p> <p>- คล่องตัวมากขึ้น มีความ ยืดหยุ่น และทันต่อเวลา เพราะไม่ต้องขออนุมัติ ทบวงมหาวิทยาลัย</p>	<p>- ร่วมมือกับ โรงเรียนมัธยม</p> <p>- มีหลักสูตร เลี้ยง ตัวเอง</p> <p>- หลักสูตรนานาชาติ</p> <p>- หลักสูตรพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์</p>	

ตารางที่ 50 (ต่อ)

ข้อถาม	อดีต	ปัจจุบัน	โอกาสเป็นไปได้ในอนาคต		
			มาก-มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย-น้อยที่สุด
13. ลักษณะการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี	มีสองแบบ คือ เรียนที่ ม.ร. และเรียนด้วยตนเอง	คงเดิม	<ul style="list-style-type: none"> - เน้นหลักสูตรที่เป็นเอกลักษณ์ของ ม.ร. ที่เน้นคุณภาพบัณฑิต - ยังมีสองแบบคือ เรียนที่ ม.ร. และเรียนด้วยตนเอง แต่จะให้ความสำคัญกับการเรียนที่ ม.ร. เป็นอันดับแรก - เน้นการใช้ไอศทัตศนุ-ปกรณ์ คอมพิวเตอร์มากขึ้น ใช้ห้องเรียนขนาดเล็กลง ใช้เครือข่ายข้อมูลระหว่างสถาบันมากขึ้น และพัฒนาการเรียนการสอน 	<ul style="list-style-type: none"> และการเมือง - หลักสูตรปริญญา - ใช้สื่อช่วยสอน คือ ดาวเทียม คอมพิวเตอร์ช่วยสอน - นักศึกษานิยมเรียนด้วยตนเองมากขึ้น ดังนั้น ม.ร. จะต้องสร้างวัฒนธรรมการเรียนรูใหม่คือ เรียนตามความถนัด โดยผ่านสื่อทุกรูปแบบ และเรียนตลอดชีพ 	

ตารางที่ 50 (ต่อ)

ข้อถาม	อดีต	ปัจจุบัน	โอกาสเป็นไปได้ในอนาคต		
			มาก-มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย น้อยที่สุด
14. ลักษณะการ เรียนการ สอนปริญญา โท	- ทั้งในเวลาและนอก เวลาราชการ	- ทั้งในเวลา และนอกเวลา ราชการ	ทางไกล การเรียนด้วย ตนเองไปพร้อม ๆ กัน - เน้นนอกเวลาราชการ มากขึ้น	- ร่วมมือจัดโครง- การบัณฑิตศึกษากับ สถานศึกษาในส่วน ภูมิภาค - ลดหน่วยกิตราย วิชาลงและเพิ่ม หน่วยกิตที่ วิทยานิพนธ์	
15. ระยะเวลา ศึกษา	2 ภาคการศึกษา	2 ภาคการศึกษา	2 ภาคการศึกษา จะมี การสอบซ่อมจำนวนครั้งลง และจัดบริการวิชาการเชิง ธุรกิจนอกเวลาราชการ	- ลดเวลาสอบไล่ลง และขยายบริการ ต่าง ๆ นอกเวลา ราชการ	

ตารางที่ 50 (ต่อ)

ข้อถาม	อดีต	ปัจจุบัน	โอกาสเป็นไปได้ในอนาคต		
			มาก-มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย น้อยที่สุด
16. เทคโนโลยี	มีโทรทัศน์วงจรปิดในห้องเรียน ขนาดใหญ่	คงเดิมปรับเป็นโทรทัศน์สี	<ul style="list-style-type: none"> - ยังคงมีโทรทัศน์ไว้ในห้องเรียนขนาดใหญ่ - นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ มีการผลิตวิดีโอรายการสำเร็จรูปไว้ให้บริการและจำหน่าย - จัดตั้งศูนย์สื่อการสอน - ม.ร. ต้องเตรียมบุคลากร โปรแกรมเครื่อง ให้พร้อมที่จะรับเทคโนโลยีสมัยใหม่ 	<ul style="list-style-type: none"> - ครอบคลุมเวลาบัณฑิตศึกษา มากกว่า 5 ปี - ร่วมมือกับภาคเอกชน ผลิตสื่อการสอนในรูปแบบสื่อประสม - จะใช้บริการเครือข่าย ระบบการสื่อสารผสมผสาน 	

ตารางที่ 50 (ต่อ)

ข้อถาม	อดีต	ปัจจุบัน	โอกาสเป็นไปได้ในอนาคต		
			มาก-มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย น้อยที่สุด
17. การวิจัย	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เน้นการวิจัยพื้นฐาน - มีการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาภายใน ม.ร. 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เน้นการวิจัยพื้นฐาน - มีการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา ม.ร. มากขึ้นและมีการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาสังคมบ้าง 	<ul style="list-style-type: none"> - เน้นการวิจัยพื้นฐานและสร้างองค์ความรู้ใหม่มากขึ้น - เน้นการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาสังคมมากขึ้น - เน้นการวิจัยเชิงพัฒนา - จะสนับสนุนเงินทุนวิจัยมากขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - มีกระบวนการเผยแพร่ผลงานวิจัยมากขึ้น - เน้นการวิจัยท้องถิ่น ภูมิภาค วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย - หาทุนจากภายนอกให้อาจารย์ ทำวิจัยมากขึ้น - เน้นการเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยมากขึ้น 	

ตารางที่ 50 (ต่อ)

ข้อถาม	อดีต	ปัจจุบัน	โอกาสเป็นไปได้ในอนาคต		
			มาก-มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย น้อยที่สุด
18. การบริการทางวิชาการนักศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้คอมพิวเตอร์ประมวลข้อมูลต่างๆ มาตั้งแต่เริ่มตั้งมหาวิทยาลัย เช่น ตรวจสอบข้อสอบด้วย OMR - มีห้องสมุดให้บริการสืบค้นข้อมูลในเวลาราชการ ม.ร. - สนับสนุนโครงการการจัดกิจกรรมของ 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาระบบดีขึ้น เพื่อความถูกต้องและรวดเร็ว เช่น ระบบ Bar-Code - ขยายเวลาการบริการห้องสมุดมากขึ้นในช่วงใกล้สอบ ถึง 21.00 น. - เพิ่มงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมของนักศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้คอมพิวเตอร์ในงานบริการวิชาการมากขึ้น ใช้ระบบต่อสาย (On-line) ในงานทะเบียน - ขยายเวลาการบริการสร้างองค์ความรู้ใหม่มากขึ้น - บริการการสืบค้นข้อมูลจากทุกแหล่งทั่วโลกมากขึ้น - จะยังคงงบประมาณช่วยเหลือกิจการนักศึกษาอยู่ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีวารสารทางราชการมากขึ้น - มีจุลสาร และสื่ออื่น ๆ เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมของมหาวิทยาลัย - ขยายการแนะแนวมากขึ้น เน้นโครง 	

ตารางที่ 50 (ต่อ)

ข้อถาม	อดีต	ปัจจุบัน	โอกาสเป็นไปได้ในอนาคต		
			มาก-มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย น้อยที่สุด
	นักศึกษาในรูปของงบประมาณสนับสนุนอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ ชมรม	จัดหาอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ มีกองกิจการ นักศึกษารับผิดชอบ	จัดหาทุนช่วยเหลือนักศึกษาเพิ่มขึ้น และให้ความรู้ในการป้องกันตนเองมากขึ้น	การจริยธรรม คุณธรรม และ วัฒนธรรมมากขึ้น - เสริมความรู้ การรู้จักเลือกสื่อ - พัฒนาให้รู้จัก เคารพสิทธิของผู้อื่นมากขึ้น - ตั้งกองทุนสินเชื่อเพื่อการศึกษา	

ตารางที่ 50 (ต่อ)

ข้อถาม	อดีต	ปัจจุบัน	โอกาสเป็นไปได้ในอนาคต		
			มาก-มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย น้อยที่สุด
19. ด้านการ บริการทาง วิชาการแก่ สังคม ภายนอก	มีโครงการอบรม ในระยะแรกของ การตั้งมหาวิทยาลัย ต่อมามีโครงการ อบรมให้ความรู้แก่ บุคลากรภายนอก มากขึ้นในรูปการจัด อบรม สัมมนา การ ไปเป็นวิทยากร	มีมากขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มการให้บริการมากขึ้นในรูปการจัดอบรมเป็นวิทยากร - จัดตั้งสำนักบริการทางวิชาการ โดยจะให้บริการในเชิงธุรกิจและให้เปล่าแก่สังคม 	<ul style="list-style-type: none"> - มีวารสารทางวิชาการเพิ่มขึ้น - จัดให้มีศูนย์พัฒนาการกีฬาในรูปของ (กีฬามวลชน) ชั้น 	

ส่วนที่ 2 เปรียบเทียบข้อมูล อดีต-ปัจจุบัน-อนาคต หลังจากการวิจัยแบบอิงผู้ทรงคุณวุฒิ

จากผลการวิจัย โดยใช้รูปแบบอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship Model) และจากการประเมินผลข้อสรุปเบื้องต้น เมื่อเทียบกับแนว โน้มนโยบายตามแผนอุดมศึกษาระยะยาว (พ.ศ. 2533 - 2547) ของทบวงมหาวิทยาลัยแล้ว ปรากฏว่าผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมสัมมนาในวันที่ 2 มีนาคม 2538 นั้น มีข้อคิดเห็นว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับข้อสรุปเบื้องต้น ยกเว้นเรื่องการเลือกตั้งผู้บริหาร การคงอยู่ในระบบราชการ การขยายออกสู่ส่วนภูมิภาค การวางแผนระยะสั้น ระยะยาว การเปิดสอนทางสายวิทยาศาสตร์ ในสาขาวิชาชีพที่ต้องลงทุนสูง อุปสรรคด้านงบประมาณในการลงทุนด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

เรื่องที่ 1 ข้อสรุปเดิม "ยังคงมีเลือกตั้งอธิการบดีและวาระการดำรงตำแหน่งจะเปลี่ยนเป็น 3 ปี"

ข้อสรุปใหม่ "การเลือกตั้งผู้บริหารจะเปลี่ยนเป็นการสรรหาที่ไม่ใช่ระบบเลือกตั้งโดยตรง"

- เหตุผล
1. การเลือกตั้งเป็นอุปสรรคต่อความเป็นเลิศทางวิชาการ
 2. การเลือกตั้งก่อให้เกิดความขัดแย้ง ในมหาวิทยาลัย ซึ่งจะ เป็นส่วนที่ทำให้หลายสถาบันมากกว่าส่งเสริม
 3. จะ ไม่ได้ผู้บริหารมืออาชีพ
 4. ส่งผลต่อชื่อเสียงของมร. ในทางลบมากกว่าบวก
 5. การบริหารมหาวิทยาลัยไม่ใช่การเมือง ไม่ใช่เรื่องของผลประโยชน์ แต่เป็นเรื่องความก้าวหน้าทางวิชาการ

เรื่องที่ 2 ข้อสรุปเดิม "ยังคงอยู่ในระบบราชการ แต่จะปรับระเบียบข้อบังคับให้มีความคล่องตัวมากขึ้น"

ข้อสรุปใหม่ "มีแนวโน้มที่จะเลือกและปรับเปลี่ยนตามกระแสการจัดการระบบการบริหารมหาวิทยาลัยที่ไม่ใช่ส่วนราชการ"

- เหตุผล 1. คงต้องปรับเปลี่ยนตามกระแสของการปรับอุดมศึกษา
ของประเทศ
2. ทำให้เกิดความคล่องตัว และตอบสนองความตลาดได้
ฉับไว
- เรื่องที่ 3 ข้อสรุปเดิม "จะขยายออกสู่ส่วนภูมิภาคในรูปแบบ ศูนย์การเรียนรู้
(Learning Center) โดยให้บริการข้อมูลการเรียนรู้
และอื่น ๆ"
- ข้อสรุปใหม่ "การขยายออกสู่ส่วนภูมิภาคในรูปแบบศูนย์การเรียนรู้ โดยให้
บริการข้อมูลการเรียนรู้คงเป็นไปได้มาก แต่หากมีการเรียน
การสอนและการสอบคงเป็นไปได้ยาก"
- เหตุผล 1. ต้องใช้งบประมาณลงทุนจำนวนมาก
2. ทาอาจารย์ไปสอนยาก การเคลื่อนย้ายอาจารย์จะทำ
ได้ยาก
- เรื่องที่ 4 ข้อสรุปเดิม "มีการวางแผนระยะสั้น ระยะยาว แต่มีอุปสรรคหากยัง
มีการเลือกตั้งผู้บริหาร"
- ข้อสรุปใหม่ "นโยบายระยะยาวจะดำเนินต่อเนื่องได้ ไม่ว่าจะเป็นผู้
บริหารชุดใด"
- เหตุผล 1. มหาวิทยาลัยจะมีการตรวจสอบจากสังคมภายนอกด้วย มิ
ใช่ตรวจสอบเฉพาะบุคลากรภายใน มร.
2. ต้องดูแนวโน้มความต้องการของผู้เรียน และผู้ใช้บริการ
ของมหาวิทยาลัยด้วย และต้องมองระยะยาว มองความ
ต้องการของสังคมด้วย

เรื่องที่ 5 ข้อสรุปเดิม "จะเปิดสอนสายวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีมากขึ้น"

ข้อสรุปใหม่ "จะเปิดสอนในสายวิทยาศาสตร์ที่ไม่ใช่สายวิชาชีพ
สาขาเฉพาะทางที่มีสมาคมวิชาชีพกำกับอยู่"

- เหตุผล
1. ต้องลงทุนสูง แต่คนเรียนน้อย
 2. ม.ร. เป็นมหาวิทยาลัยระบบเปิด จึงขัดต่อพ.ร.บ. ในการคัดเลือกผู้เรียน
 3. เป็นสายเฉพาะทางที่ต้องเน้นความชำนาญพิเศษสูงมีการฝึกปฏิบัติ จึงต้องอยู่ในระบบปิด
 4. ควรเปิดด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

เรื่องที่ 6 ข้อสรุปเดิม "จะนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเรียนการสอนมากขึ้น"

ข้อสรุปใหม่ "การนำเทคโนโลยี สมัยใหม่มาใช้ในการเรียนการสอน ควรต้องคำนึงถึงงบประมาณในการลงทุนประกอบด้วย"

- เหตุผล
1. เทคโนโลยีสมัยใหม่มีราคาแพงมาก นักศึกษาอาจต้องการใช้น้อย
 2. ม.ร. เน้นการเรียนที่ ม.ร. เป็นอันดับแรก ดังนั้น การเรียนทางสื่อ จึงเป็นความจำเป็นอันดับรองลงไป

จากข้อสรุปใหม่ดังกล่าวมาแล้วนี้ ผู้วิจัยได้นำมาปรับแนวโน้มโอกาสความเป็นไปได้ในอนาคตใหม่ ดังปรากฏในตารางที่ 51

ตารางที่ 51 เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของ ม.ร. ตั้งแต่อดีต-ปัจจุบัน-อนาคต พลังจากการวิจัยแบบองค์รวมคุณวุฒิ

ลักษณะการจัดการศึกษา	การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น พ.ศ. 2514-2535						ปัจจุบัน (2536-2537)						โอกาสความเป็นไปได้ในอนาคต							
	เกิดขึ้นตั้งแต่แรกและคงอยู่	เพิ่มขึ้น	ลดลง	เกิดใหม่	ยุบ/ยกเลิก	คงอยู่	เพิ่มขึ้น	ลดลง	เกิดใหม่	ยุบ/ยกเลิก	คงอยู่	เพิ่มขึ้น	ลดลง	เกิดใหม่	ยุบ/ยกเลิก	คงอยู่	เพิ่มขึ้น	ลดลง	เกิดใหม่	ยุบ/ยกเลิก
ด้านการบริหารมหาวิทยาลัย	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
1. ปรัชญาของ ม.ร. เป็นมหาวิทยาลัยเปิดแบบคลาสสิก	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
2. การบริหารยังเป็นระบบราชการ แต่จะปรับระเบียบให้คล่องตัวมากขึ้น	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
3. องค์การบริหารสูงสุดคือ สภามหาวิทยาลัย โครงสร้างขาดการถ่วงดุลอำนาจ	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
4. นายกรัฐมนตรีเป็นนายกสภามหาวิทยาลัย (มีนายกสภามหาวิทยาลัยที่ได้รับโปรดเกล้า)	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
5. การวางแผนเปลี่ยนแปลงตามวาระอธิการบดี	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
6. การบริหารบุคคล ทบวงกำกับดูแล ต่อมาให้ ม.ร. พิจารณาได้เองถึง รศ. และ เชี่ยวชาญ	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/

* ข้อมูลที่ปรับแล้ว

ตารางที่ 51 (ต่อ)

ลักษณะการจัดการศึกษา	การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น พ.ศ. 2514-2536					ปัจจุบัน (2536-2537)					โอกาสความเป็นไปได้ในอนาคต				
	เกิดขึ้นตั้งแต่แรกและคงอยู่	เพิ่มขึ้น	ลดลง	เกิดใหม่	ยุบ/ยกเลิก	คงอยู่	เพิ่มขึ้น	ลดลง	เกิดใหม่	ยุบ/ยกเลิก	คงอยู่	เพิ่มขึ้น	ลดลง	เกิดใหม่	ยุบ/ยกเลิก
ศูนย์บริการวิชาการส่วนภูมิภาค (บริการสื่อที่ห้องสมุดประชาชน)				ปี 2529			/				/				
11. การได้มาซึ่งผู้บริหารแต่งตั้ง			ถึงปี 2522		ยกเลิกในปี 2523						/				
เลือกตั้ง				ปี 2523-ปัจจุบัน							/				*ไม่ใช้เลือกตั้งโดยตรงปรับตามกระแสทรวง

ตารางที่ 51 (ต่อ)

ลักษณะการจัดการศึกษา	การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น พ.ศ. 2514-2535						ปัจจุบัน (2536-2537)				โอกาสความเป็นไปได้ในอนาคต				
	เกิดขึ้นตั้งแต่แรก	เพิ่มขึ้น	ลดลง	เกิดใหม่	ยุบ/ยกเลิก	คงอยู่	เพิ่มขึ้น	ลดลง	เกิดใหม่	ยุบ/ยกเลิก	คงอยู่	เพิ่มขึ้น	ลดลง	เกิดใหม่	ยุบ/ยกเลิก
12. ปฏิสัมพันธ์บุคลากร สัมพันธ์กันดี			ถึงปี 2522					/				*ปรับวิถี การเลือก ผู้บริหาร			
เกิดความขัดแย้ง แบ่งเป็นพรรคเป็นพวก				ปี 2523-ปัจจุบัน			/						*ปรับวิถี การเลือก ผู้บริหาร		/
<u>ด้านการเรียนการสอน</u>															
1. หลักสูตร															
1.1 การจัดหลักสูตร เป็นไปตามเกณฑ์ และต้อง ส่งให้ทบวงพิจารณา	/														
1.2 ม.ร.พิจารณาหลักสูตรได้เอง แต่ต้องอยู่ใน แผนฯ				ปี 2535			/								

* ข้อมูลที่ปรับแล้ว

ตารางที่ 51 (ต่อ)

ลักษณะการจัดการศึกษา	การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น พ.ศ. 2514-2535					ปัจจุบัน (2536-2537)					โอกาสความเป็นไปได้ในอนาคต				
	เกิดขึ้นตั้งแต่แรกและคงอยู่	เพิ่มขึ้น	ลดลง	เกิดใหม่	ยุบ/ยกเลิก	คงอยู่	เพิ่มขึ้น	ลดลง	เกิดใหม่	ยุบ/ยกเลิก	คงอยู่	เพิ่มขึ้น	ลดลง	เกิดใหม่	ยุบ/ยกเลิก
<u>ด้านการวิจัย</u> 1. จัดสรรทุนอุดหนุนการวิจัย 2. มีคณะกรรมการส่งเสริมการวิจัยส่วนกลาง, ส่วนคณะ/สำนัก 3. มีกองทุนวิจัย 4. เน้นวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ แก้ปัญหาสังคม วิจัยเชิงพัฒนา 5. ศูนย์ศึกษานานาชาติ <u>ด้านการบริการวิชาการ</u> 1. บริการนักศึกษา ใช้คอมพิวเตอร์บริการมากขึ้น ขยายเวลาห้องสมุด กิจกรรมนักศึกษา, อบรมให้ความรู้ สวัสดิการนักศึกษา จัดหาทุน	/	/		/			/					/			

จากตารางที่ 51 ได้ข้อสรุปดังนี้ :-

ด้านการบริหาร

1. ลักษณะการจัดการศึกษาที่มีตั้งแต่เริ่มตั้งมหาวิทยาลัย และยังคงอยู่ในปัจจุบัน และมีแนวโน้มจะคงอยู่ในอนาคต คือ

1.1 ปรัชญาของม.ร.ยังคงเป็นมหาวิทยาลัยเปิดแบบตลาดวิชาในระดับปริญญาตรี แม้ว่ามติคณะรัฐมนตรี เมื่อปี 2522 จะอนุมัติให้จำกัดจำนวนรับได้ อันเนื่องมาจากปัญหาการขาดแคลนสถานที่เรียนแต่ก็จะไม่มีการจำกัดรับ เพราะเป็นการเปิดโอกาสความเสมอภาคทางการศึกษาแก่ทุกคน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์และจุดเด่นของม.ร. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ จากเอกสาร จากแบบสอบถาม เห็นสอดคล้องกัน

1.2 มีองค์กรสูงสุดคือสภามหาวิทยาลัย ทำหน้าที่กำกับดูแลกิจการทั่วไป มีอธิการบดี รับนโยบายมาดำเนินการ มีคณะกรรมการที่ปรึกษาสภามหาวิทยาลัย (ทปม.) เป็นองค์กรที่ปรึกษาการบริหารงานภายใน มีคณบดี ผู้อำนวยการสำนัก/สถาบัน และกรรมการประจำคณะสำนัก/สถาบัน บริหารงานภายในส่วนของคณะ/สำนัก/สถาบัน มีอนุกรรมการสามัญประจำมหาวิทยาลัย (อ.ก.ม.) เป็นองค์กรควบคุมการบริหารงานบุคคล สาเหตุที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงเพราะเป็นไปตามพ.ร.บ. ของมหาวิทยาลัย และเป็นโครงสร้างหลักทั่วไปของการบริหารมหาวิทยาลัย แต่แนวโน้มในอนาคตจะมีการปรับวิธีการได้มาซึ่งกรรมการ สัดส่วนของกรรมการและวาระการดำรงตำแหน่ง

1.3 การวางแผนจะเปลี่ยนไปตามวาระของอธิการบดี ขาดการวางแผนระยะยาว เพราะในอดีต-ปัจจุบัน การได้มาซึ่งผู้บริหารมาจากระบบเลือกตั้ง และมีวาระเพียง 2 ปี แม้จะมีการแต่งตั้งอธิการบดีในช่วงแรกแต่การเตรียมการณการจัดตั้งมหาวิทยาลัยก็มีปัญหาอุปสรรคมาก คือ มีความรีบเร่งมีเวลาเตรียมความพร้อมเพียง 1 ปี งบประมาณมีน้อย สถานที่ต้องใช้ชั่วคราว จึงเกิดอาคารเรียนชั่วคราว บุคลากรน้อยต้องทำงานทุกอย่าง อยู่ไกล การคมนาคมไม่สะดวก มีนักศึกษามาเรียนที่ม.ร.จำนวนมาก การบริการด้านต่าง ๆ ไม่เพียงพอ (ศักดิ์ ผาสุขนิรันต์, 2537) และยังมีปัญหาวิกฤตทางการเมืองภายนอก การเดินขบวนขับไล่ผู้นำประเทศของนักศึกษา (15 ปี ม.ร., 2529)

1.4 การบริหารมหาวิทยาลัยยังคงเป็นระบบราชการ ตั้งแต่เริ่มตั้งมหาวิทยาลัย มาจนถึงปัจจุบัน ในอนาคตจะยังคงอยู่ แต่จะปรับปรุงระเบียบข้อบังคับให้มีความคล่องตัวมากขึ้น

2. ลักษณะการจัดการศึกษาที่ปรากฏเพิ่มขึ้น

2.1 ได้งบประมาณแผ่นดินเพิ่มขึ้น สำหรับงบรายได้ ได้เพิ่มขึ้นตามจำนวนนักศึกษา แม้จะมีการปรับลดค่าหน่วยกิตจากหน่วยละ 30 บาท เหลือ 25 บาท เหลือ 18 บาทก็ตาม การปรับค่าหน่วยกิตลงครั้งนั้นมีสาเหตุจากการเรียกร้องของนักศึกษาหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ซึ่งอัตราค่าครองชีพยังต่ำอยู่เช่น เงินเดือนข้าราชการระดับปริญญาตรี เท่ากับ 2,370 บาท จึงนับว่าค่าหน่วยกิตหน่วยละ 30 บาทสูงไป จึงจำเป็นต้องปรับลดลงมา ต่อมาปรากฏว่ามีจำนวนนักศึกษาลดน้อยลง มหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องปรับค่าหน่วยกิตขึ้นเป็นหน่วยกิตละ 25 บาท และปัจจุบัน (พ.ศ. 2527) ปรับค่าธรรมเนียมนำเข้าเป็น 500 บาท ค่าเทียบโอนหน่วยกิต ๆ ละ 50 บาท สำหรับนักศึกษาม.ร. และ 100 บาทสำหรับนักศึกษาจากสถาบันอื่น ๆ สำหรับแนวโน้มในอนาคต จำเป็นที่จะต้องปรับค่าหน่วยกิต และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ให้สูงมากขึ้น ซึ่งการสืบค้นข้อมูลจากการสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และเอกสารมีข้อสรุปตรงกัน

2.2 จะต้องปรับระบบการบริหารการคลังให้มีประสิทธิภาพขึ้นและลดจำนวนลูกจ้างงบรายได้ของมหาวิทยาลัยลง โดยมีการเคลื่อนย้ายและใช้ทรัพยากรตามผลัดของงาน ซึ่งข้อมูลจากการสัมภาษณ์และแบบสอบถามมีความสอดคล้องกัน

2.3 จะได้จำนวนข้าราชการเพิ่มมากขึ้นในขณะเดียวกันจะลดอัตราลูกจ้างงบรายได้ลง

2.4 จะเพิ่มทุนการพัฒนาคณากรในการศึกษาต่อ ตูงาน ฝึกอบรม ทั้งในและต่างประเทศมากขึ้น

2.5 จะยังคงเกิดปัญหาสมองไหลเพิ่มขึ้น โดยเริ่มมาตั้งแต่ปลายแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 (ปี 2533) ที่เน้นการพัฒนาประเทศทางด้านอุตสาหกรรม จึงทำให้ขาดแคลนอาจารย์สายวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ซึ่งจะเป็นปัญหารุนแรงขึ้น จากการสืบค้นข้อมูลของม.ร.พบ ว่า ในช่วง 5 ปีซ้อนหลังมีบุคลากรลาออกจำนวน 30 คน เป็นบุคลากรสายวิทยาศาสตร์ และคอมพิวเตอร์เป็นส่วนใหญ่

2.6 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในระยะเริ่มแรกมีความสามัคคีกันดีต่อมา มีการแบ่งเป็นพรรคเป็นพวกสูง มีความขัดแย้งกัน อันเนื่องมาจากระบบการเลือกตั้งผู้บริหาร หากปล่อยไว้เช่นนั้นจะส่งผลเสียต่อม.ร. อย่างยิ่ง

2.7 เกิดขุมนักศึกษาถาวรมากขึ้น โดยเริ่มมีการรื้อขุมนเก่าและปลูกสร้างใหม่ที่ถาวรแล้วในปี 2527

2.8 อาคารสูงหลายชั้นจะเพิ่มมากขึ้น เพราะมีพื้นที่จำกัด จึงต้องขยายในแนวสูงมากขึ้น

3. ลักษณะการจัดการศึกษาที่จะปรากฏลดลง

3.1 จำนวนลูกจ้างงบรายได้

3.2 การควบคุมของทบวงมหาวิทยาลัยด้านการบริหารบุคคล

3.3 อาคารขนาดใหญ่ ชั้นเดียว

4. ลักษณะการจัดการศึกษาที่จะปรากฏขึ้นใหม่

4.1 การบริหารงานบุคคล จะสิ้นสุดที่สภามหาวิทยาลัย จนถึงระดับศาสตราจารย์ (สาย ก) และระดับเชี่ยวชาญพิเศษ (สาย ข และ ค) โดยในระยะเริ่มแรก ทบวงมหาวิทยาลัย ควบคุมการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ ต่อมามอบอำนาจในอ.ก.ม. เป็นผู้พิจารณาได้เอง จนถึงระดับรองศาสตราจารย์ และระดับเชี่ยวชาญ ตามหนังสือเวียนของทบวงมหาวิทยาลัย ที่ 0202/27 ลงวันที่ 30 กรกฎาคม 2534 ซึ่งแนวโน้มในอนาคตมหาวิทยาลัยมีอิสระในการบริหารบุคคลอย่างเต็มที่

4.2 จะมีการปรับโครงสร้างของสภามหาวิทยาลัยให้เป็นไตรภาคี (7+7+7) คือมีผู้แทนจำนวนเท่า ๆ กัน คือ 7 คน จากประชาคม 3 กลุ่ม คือกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ภายนอก และกลุ่มอาจารย์กับเจ้าหน้าที่ (จากข้อสรุปแบบสอบถาม EDFR รอบสุดท้าย) ซึ่งตรงกับข้อสรุปจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ ที่เห็นว่าควรจะมีการปรับโครงสร้างของสภาฯ ให้มีผู้แทนจากหลาย ๆ ฝ่าย เพื่อเป็นการถ่วงดุลย์อำนาจการบริหาร เช่น รองอธิการบดีจำนวนมาก และอธิการบดีเป็นผู้พิจารณาเสนอชื่อนายกสภาและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จึงมีความเกรงใจ และมีความเป็นพรรคพวก (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ดังภาคผนวก ฎ)

4.3 จะมีการปรับวาระของกรรมการสภามหาวิทยาลัยเป็น 3 ปี เพราะวาระ 2 ปีสั้นเกินไป ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และแบบสอบถาม เอกสารสอดคล้องกัน

4.4 การได้มาซึ่งผู้บริหารในระยะแรกเริ่มใช้วิธีการแต่งตั้ง ต่อมามีการปรับเป็นวิธีการสรรหาแบบเลือกตั้ง เนื่องจากพลังนักศึกษามีอำนาจมากในการเรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศให้เป็นประชาธิปไตยมากขึ้นจนสำเร็จหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516

ทำให้นักศึกษาและอาจารย์ต้องการมีสิทธิ์มีเสียงในการเลือกผู้บริหารมหาวิทยาลัยด้วย จึงเกิดระบบการสรรหาแบบเลือกตั้งขึ้น

5. ลักษณะการจัดการศึกษาที่ต้องยุบและยกเลิกไป

5.1 วิธีการแต่งตั้งผู้บริหาร

5.2 การเปิดวิทยาเขตที่มีการเรียนการสอนแบบรามฯ 2

5.3 การเรียนการสอนที่ศูนย์ส่วนภูมิภาคที่มีการเรียนการสอนการสอบ เพราะสิ้นเปลือง

งบประมาณมาก

ด้านการเรียนการสอน

1. ลักษณะที่ปรากฏตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันและจะคงอยู่ต่อไปในอนาคต

1.1 จะมีการเรียนการสอนอยู่ 2 แบบ คือ เรียนที่ ม.ร. และเรียนด้วยตนเอง

1.2 การเรียนที่ ม.ร. จะใช้บรรยายเป็นส่วนใหญ่ และยังคงมีโทรทัศน์วงจรปิด

ในห้องเรียนขนาดใหญ่

1.3 การวัดผลใช้การสอบ และให้อักษรระดับคะแนน G P F สำหรับปริญญาตรี และ A B C D F สำหรับบัณฑิตศึกษา จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้เหตุผลที่ใช้เกรด G P F ซึ่งเป็นระบบใหม่ เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ม.ร. เนื่องจากนักศึกษามีเป็นจำนวนมาก การให้อักษรระดับคะแนนหลายตัวจะยุ่งยากต่อการคำนวณหาค่าเฉลี่ย ประกอบกับการศึกษาระบบเปิดจะวัดเพียงว่านักศึกษาควรจะสามารถผ่าน = P หรือตก = F ก็เพียงพอแล้ว แต่การสอบผ่านได้คะแนนสูงมาก ๆ น่าจะมีการให้รางวัลคือ คะแนนดี = G สำหรับระดับบัณฑิตศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย

2. ลักษณะที่ปรากฏเพิ่มขึ้น

2.1 หลักสูตรจะมีความยืดหยุ่น เปลี่ยนแปลงได้ง่าย มีความหลากหลาย เน้นการแสวงหาความรู้ เน้นคุณภาพบัณฑิตที่แตกต่างจากสถาบันอื่น และเอื้อต่อการเรียนด้วยตนเอง

2.2 จะมีการผลิตตำราของมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้น เน้นการผลิตตำราที่เรียนด้วยตนเองเพิ่มขึ้น

2.3 ใช้เทคโนโลยีช่วยในการสอนมากขึ้น โดยการสอนผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สื่อผสม และสื่อผ่านเครือข่ายข้อมูล (Data Network) จะมีการผลิตวิดีโอเทป และจัดทำรายการสำเร็จรูปรายวิชาจำหน่าย

2.4 จำนวนนักศึกษามาเรียนที่ม.ร.เพิ่มขึ้นในปี 2520 ทำให้ต้องงดการเรียนการสอนที่มหาวิทยาลัย สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เนื่องจากสถานที่เรียนไม่เพียงพอ และเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงในการขอเปิดวิทยาเขตชั้น เริ่มมีโครงการอาจารย์สัญญา เริ่มมีการสอนผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ ต่อมาจำนวนนักศึกษาลดลง และมหาวิทยาลัยแก้ปัญหาวิกฤตต่าง ๆ ได้ ทำให้การเรียนการสอนปรับสู่สภาพปกติ

2.5 หลักสูตรที่เปิดใหม่จะต้องสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคมและตลาดแรงงานมากขึ้น การเปิดสอนทางด้านวิทยาศาสตร์จะต้องเหมาะสมกับสภาพของมหาวิทยาลัยเปิด จากข้อสรุปลักษณะที่ปรากฏเพิ่มขึ้นของการจัดการเรียนการสอนมีความสอดคล้องของการสืบค้นจากการสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และเอกสาร

3. ลักษณะที่ปรากฏลดลง คือ

3.1 จำนวนนักศึกษาลดลง

3.2 จำนวนครั้งในการสอบซ่อม ทั้งนี้เพราะ การสอบแต่ละครั้งใช้เวลายาวนาน และต้องหยุดการเรียนการสอน ทำให้มีเวลาในการเรียนน้อยลง ซึ่งปกติ ม.ร.มีเวลาเรียนน้อยอยู่แล้ว

4. ลักษณะที่ปรากฏขึ้นใหม่ คือ

4.1 ม.ร.สามารถพิจารณาหลักสูตรได้เอง โดยสิ้นสุดที่สภามหาวิทยาลัย แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่ได้รับการบรรจุไว้ในแผนพัฒนามหาวิทยาลัยแล้ว

4.2 มีการขยายและกระจายโอกาสการศึกษาออกสู่ส่วนภูมิภาค โดยการเรียนการสอน การสอบ และใช้ผู้สอนที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น แต่ต้องยกเลิกไปเนื่องจากค่าใช้จ่ายสูงมาก

4.3 มีการเทียบโอนหน่วยกิตให้นักศึกษาที่จบวุฒิสองกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อเป็นการประหยัดเวลา ลดค่าใช้จ่าย และเป็นแรงจูงใจให้นักศึกษามาสมัครเรียนมากขึ้น

4.4 มีการร่วมมือกับภาครัฐ และเอกชน ในการเปิดหลักสูตรต่อเนื่องอำนวยการสอน และผลิตบัณฑิตให้กับหน่วยงานนั้น ๆ เช่น ร่วมมือกับกรมพัฒนาชุมชน ร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุข

5. ลักษณะที่ปรากฏขึ้นแล้วถูกยุบไป คือ

- 5.1 การพิจารณาอนุมัติหลักสูตร โดยทบวงมหาวิทยาลัย
- 5.2 การงดบรรยายในชั้นเรียนที่ ม.ร. สำหรับนักศึกษาปีที่ 1
- 5.3 การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นเป็นผู้สอน

ด้านการวิจัย

ลักษณะการจัดการศึกษาด้านการวิจัยจะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอนาคตโดยเริ่มมีการจัดสรรทุนอุดหนุนการวิจัย มีคณะกรรมการส่งเสริมการวิจัยส่วนกลาง และส่วนคณะ/สำนัก มีกองทุนวิจัย ลักษณะการทำวิจัยที่ผ่านมาเป็นการวิจัยสถาบันเป็นส่วนใหญ่ (จากสรุปบทคัดย่อการวิจัย, 2535) อาจารย์มักจะทำวิจัยเพื่อทำผลงานทางวิชาการ เมื่อได้ตำแหน่งแล้วมักจะทำวิจัย (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์) อาจารย์จะให้ความสำคัญกับการสอนมากกว่าทำวิจัย สำหรับแนวโน้มในอนาคตที่ได้จากแบบสอบถาม จะเน้นการวิจัยพื้นฐานเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่มากขึ้น เน้นการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาสังคม การวิจัยเชิงพัฒนา และสนับสนุนเงินทุนวิจัยเพิ่มมากขึ้น ส่วนหน่วยงานที่เกิดขึ้นใหม่และถูกยุบไปคือ ศูนย์การศึกษานานาชาติ เนื่องจากมีความไม่พร้อมในด้านบุคลากรและงบประมาณ

ด้านการบริการวิชาการ

1. ลักษณะการบริการวิชาการส่วนใหญ่จัดไว้บริการนักศึกษา ได้แก่การบริการด้านทะเบียนนักศึกษา ห้องสมุด และกิจกรรมนักศึกษาซึ่งประกอบไปด้วย การแนะแนวการศึกษา การจัดทำทุน การจัดสวัสดิการสุขภาพ การกีฬา นันทนาการ และกิจกรรมของชมรมต่าง ๆ การจัดอบรมทางวิชาการ การจำหน่ายตำรา วารสาร และการจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อทำกิจกรรมของนักศึกษา ในการจัดบริการวิชาการมหาวิทยาลัยจะใช้คอมพิวเตอร์มาดำเนินการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับแนวโน้มที่จะบริการเพิ่มขึ้น จากแบบสอบถามพบว่า จะนำคอมพิวเตอร์มาใช้บริการให้มากขึ้น ในระบบต่อสาย (On-line) ขยายเวลาบริการห้องสมุดเพิ่มขึ้น

2. การบริการให้แก่บุคคลภายนอก จะจัดในรูปการอบรม สัมมนา โดยจะจัดนอกเวลาราชการ โดยให้บริการในเชิงธุรกิจ และการให้เปล่าแก่สังคม

3. ส่งเสริมให้อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ให้บริการแก่สังคมในรูปการเป็นวิทยากร ที่ปรึกษาทางวิชาการ การทำวิจัยอย่างเต็มที่ แต่ต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน และงานวิชาการที่ ม.ร. มอบหมายให้ทำ

ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ลักษณะการจัดการศึกษาด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ตั้งแต่เริ่มแรกจะจัดในรูปของกิจกรรมชมรมนักศึกษา ต่อมาคณะต่าง ๆ ได้ให้ความสำคัญมากขึ้น จึงมีการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมในระดับคณะขึ้น และในปี 2537 มหาวิทยาลัย ได้จัดตั้งศูนย์วัฒนธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหงเฉลิมพระเกียรติขึ้น สำหรับกิจกรรมที่จัดส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมส่งเสริมในวันสำคัญทางศาสนา และวันสำคัญของประเทศ

ส่วนที่ 3 สรุปผลการวิจัยครั้งสุดท้าย

จากข้อสรุปส่วนที่ 1 ส่วนที่ 2 ผู้วิจัยในฐานะเครื่องมือในการวิจัยเชิงธรรมชาติ ได้ทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ พิจารณาข้อมูลทั้งหมดจากแหล่งต่าง ๆ ซึ่งนำไปสู่ข้อสรุปของงานวิจัยเชิงธรรมชาติ ดังนี้

1. จุดเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงคือ
 - 1.1 เป็นมหาวิทยาลัยเปิดแบบตลาดวิชา แห่งเดียวของประเทศไทยขณะนี้ ให้โอกาสให้ทุกคนที่มีคุณสมบัติครบได้เข้าศึกษา
 - 1.2 เก็บค่าหน่วยกิตราคาถูก
 - 1.3 นักศึกษาสามารถเลือกเรียนได้หลายรูปแบบ
 - 1.4 มีกิจกรรมนักศึกษาเหมือนมหาวิทยาลัยทั่ว ๆ ไป
 - 1.5 คณาจารย์มีคุณวุฒิสูง มีประสบการณ์ มีความรู้ความสามารถสูง ในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพออกไปรับใช้สังคมและประเทศชาติแล้วเป็นจำนวนมาก เช่น สอบเนติบัณฑิตได้เป็นที่ 1 ของประเทศ สอบคัดเลือกศึกษาต่อปริญญาโทได้ในหลายสถาบัน และสอบคัดเลือกเข้าทำงานทั้งภาครัฐและเอกชน ได้เป็นจำนวนมาก
2. จุดอ่อนที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดดำเนินการของม.ร.คือ ม.ร.เป็นองค์กรใหญ่ การปรับเปลี่ยนและการจัดดำเนินการย่อมมีปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ ตามมา ทั้งปัญหาที่เกิดจากภายในม.ร.เอง และปัญหาที่เกิดจากภายนอกส่งผลกระทบต่อการทำงานของม.ร. ปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องมาจาก
 - 2.1 วิธีการได้มาซึ่งผู้บริหารโดยวิธีการเลือกตั้ง ก่อให้เกิดผลเสียตามมาคือนโยบายไม่ต่อเนื่อง บุคลากรเกิดความขัดแย้ง เป็นกลุ่มเป็นพวก มีความเป็นการเมืองสูง ขัดต่อความเป็นเลิศทางวิชาการ
 - 2.2 วิธีการจัดดำเนินการเรียนการสอนที่มีทั้ง 2 แบบ คือเรียนในชั้นเรียน และเรียนด้วยตนเอง การมีชั้นเรียนที่ไม่สามารถทราบจำนวนผู้เรียนได้แน่นอน ทำให้มหาวิทยาลัยไม่สามารถเตรียมสถานที่ไว้ได้เพียงพอ จึงเกิดปัญหาการขาดแคลนสถานที่เรียนชั้นในปี 2520 จึงต้องมีการเปิดวิทยาเขต เปิดโครงการอาจารย์สัญญา เปิดศูนย์บริการวิชาการส่วนภูมิภาค และเปิดการเรียนการสอนทางวิทยุและโทรทัศน์ขึ้น

2.3 การเปลี่ยนแปลงจากการเมืองภายนอก เมื่อเกิดความขัดแย้งทางการเมืองของประเทศไทย และมีกระบวนการเคลื่อนไหวของนิสิตนักศึกษาชั้น ม.ร. จะเป็นที่ชุมนุมและที่ประท้วงตามเหตุการณ์นั้น ๆ เช่น เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ เมื่อปี 2535 เป็นต้น

3. อนาคตภาพของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ใน 15-20 ปีข้างหน้า จะมีแนวโน้ม ดังนี้

ด้านการบริหาร

1. ปรัชญาการศึกษายังคงเป็นมหาวิทยาลัยเปิดแบบตลาดวิชา โดยไม่จำกัดชั้นในระดับปริญญาตรี แต่จำกัดรับในระดับบัณฑิตศึกษา
2. จะมีการปรับโครงสร้างของสภามหาวิทยาลัยให้เป็นไตรภาคี (7+7+7) โดยมีผู้แทนจาก 3 ฝ่าย คือจากผู้บริหาร จากผู้ทรงคุณวุฒิ ภายนอก และจากอาจารย์ + เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัย
3. ระบบการบริหารจะต้องปรับเป็นมหาวิทยาลัยที่ไม่ใช่ระบบราชการ
4. แบบการบริหารจะเป็นประชาธิปไตยมากกว่าแบบการเมือง
5. การบริหารบุคคล ยังเกิดปัญหาสมองไหลในสาขาที่ขาดแคลน จะต้องมีการปรับอัตรากำลังบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน และการบริหารบุคคลจะสิ้นสุดที่สภามหาวิทยาลัย จนถึงระดับศาสตราจารย์ และเชี่ยวชาญพิเศษ
6. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร จะยอมรับกันเชิงวิชาการมากขึ้น ลดความเป็นพรรคเป็นพวก และความขัดแย้งกันลง โดยการปรับวิธีการได้มาซึ่งผู้บริหารที่มีใช้แบบการเลือกตั้งโดยตรง
7. งบประมาณ จะได้งบคลังเพิ่มมากขึ้น แต่งบรายได้จะน้อยลงตามจำนวนนักศึกษา ดังนั้น จำเป็นที่ม.ร. ต้องปรับปรุงการได้มาซึ่งงบรายได้เพิ่มมากขึ้น โดยการขึ้นค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ และปรับระบบการบริหารการเงินใหม่
8. อาคารสถานที่ อาคารที่สร้างใหม่จะเป็นอาคารสูงมากขึ้น อาคารชั้นเดียวจะหมดไป จะไม่มีการขยายและสร้างอาคารวิทยาเขตแบบรวมๆ 2 แต่จะขยายในรูปของศูนย์บริการมากกว่าอาคารเรียน

9. การได้มาซึ่งผู้บริหาร จะเปลี่ยนเป็นวิธีสรรหาที่ไม่ใช่การเลือกตั้ง หรือแต่งตั้งโดยตรง

ด้านการเรียนการสอน

1. รูปแบบการเรียนการสอนเน้นการเรียนที่มหาวิทยาลัย และเรียนด้วยตนเอง
2. จะนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ใช้ในการสอนมากขึ้น และสอนผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สื่อผสม สอนผ่านเครือข่ายข้อมูล (Data Network) จะผลิตวิดีโอเทป และจัดทำรายการสำเร็จรูปรายวิชาจำหน่าย
3. หลักสูตรใหม่จะต้องสอดคล้องกับตลาดแรงงาน สังคม มีความยืดหยุ่นเปลี่ยนแปลงได้ง่าย เน้นการขยายด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น
4. จะร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนมากขึ้น ในการจัดหลักสูตรต่อเนื่องและการผลิตบัณฑิตร่วมกัน
5. ลักษณะเนื้อหาวิชาจะปรับวิชาการศึกษาทั่วไป โดยเน้นการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ที่ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร มีโลกทัศน์กว้าง ใฝ่รู้คิดอย่างมีเหตุผล มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความสามารถแสวงหาความรู้ได้

ด้านการวิจัย

1. ลักษณะการวิจัย จะเน้นการวิจัยพื้นฐานที่สร้างองค์ความรู้ใหม่มากขึ้น
2. จะเพิ่มทุนการวิจัยมากขึ้น ทั้งจากแหล่งภายในและภายนอก
3. จะมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยที่ดีขึ้น
4. จะจัดตั้งองค์กรขึ้นรับผิดชอบด้านการวิจัยของม.ร. โดยเฉพาะ

ด้านการบริการวิชาการ

1. จะนำคอมพิวเตอร์มาใช้บริการมากขึ้น
2. จะมีการบริการบุคคลภายนอก ด้านการจัดอบรม สัมมนา และการประชุมทางวิชาการ ส่วนใหญ่จะจัดนอกเวลา และเป็นโครงการที่เลี้ยงตนเอง
3. จะขยายการบริการห้องสมุดให้มากขึ้น และเน้นการสืบค้นที่รวดเร็วมากขึ้น

4. การบริการนักศึกษาจะเพิ่มขึ้นในการช่วยเหลือศึกษามากขึ้น เพิ่มบริการ และสวัสดิการต่าง ๆ มากขึ้น

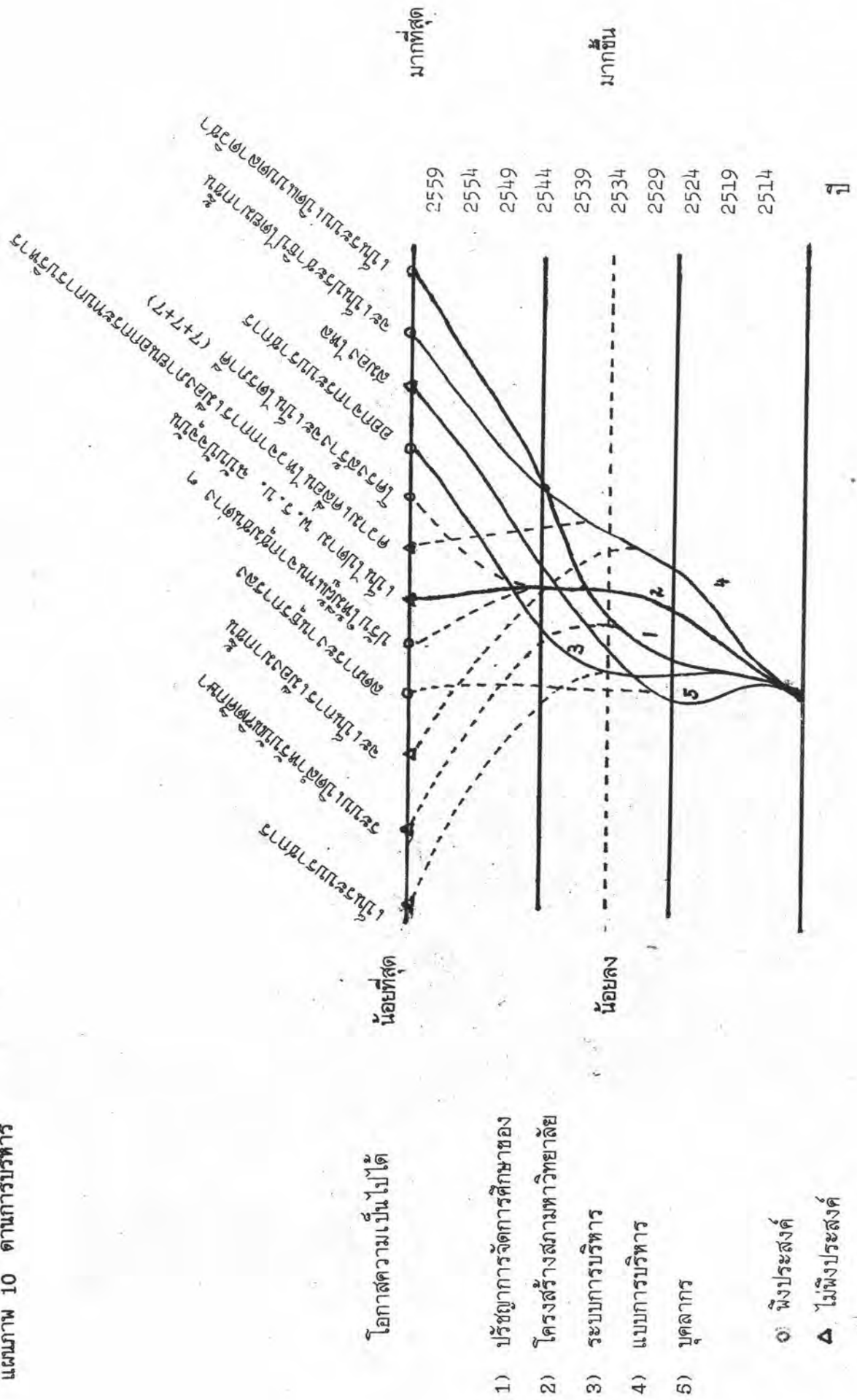
ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

1. จัดให้มีองค์กรรับผิดชอบด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
2. จัดกิจกรรมส่งเสริมทั้งในวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญของประเทศ
3. จัดส่งเสริมสนับสนุนกิจการนักศึกษา โดยการให้ทุนอุดหนุน การทำกิจกรรม และจัดหาอาจารย์ที่ปรึกษาไว้คอยแนะนำ

ตอนที่ 8 เส้นภาพการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ในอดีต-ปัจจุบัน-อนาคต ด้วยภาพต้นไม้
ทางเลือกอนาคตของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

โดยใช้ข้อมูลจากตารางที่ 50 และ 51 ในการแสดงภาพการเปลี่ยนแปลงของกิ่งไม้ ที่
เริ่มตั้งแต่ก่อตั้งมหาวิทยาลัย ปี 2514 แล้ว พิจารณาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามตารางที่ 51
ว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหรือลดลง จนถึงปัจจุบัน แนวโน้มจากปัจจุบันอาศัยข้อมูลจากตารางที่ 50
และ 51 ว่าทางเลือกที่เป็นไปได้มาก-มากที่สุด ปานกลาง และน้อย มีอะไรบ้าง จากนั้นจึงลากกิ่ง
โอกาสความเป็นไปได้ในอนาคตที่เหตุการณ์นั้น ๆ จะเกิดมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด โดย
ใช้การประมาณค่าเป็น 3 ช่วง คือ มาก-มากที่สุด ปานกลาง และน้อย-น้อยที่สุด ค่าประมาณนี้
ได้จากค่ามัธยฐานที่คำนวณได้ จากตารางที่ 36 -48 ได้อินาคตภาพของมหาวิทยาลัยรามคำแหง
ดังแผนภาพที่ 10-14

แผนภาพ 10 ด้านการบริหาร

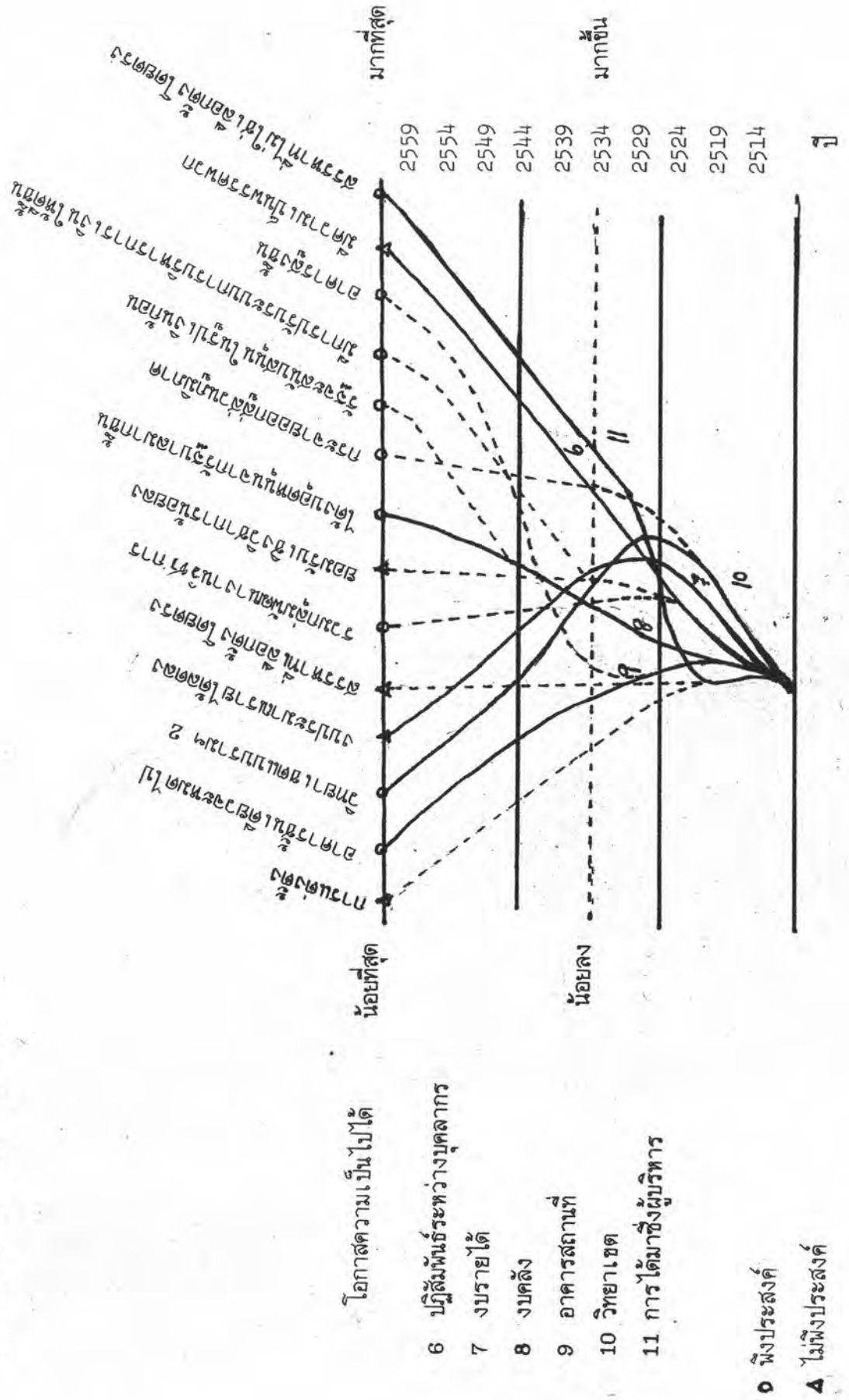

โอกาสความเป็นไปได้

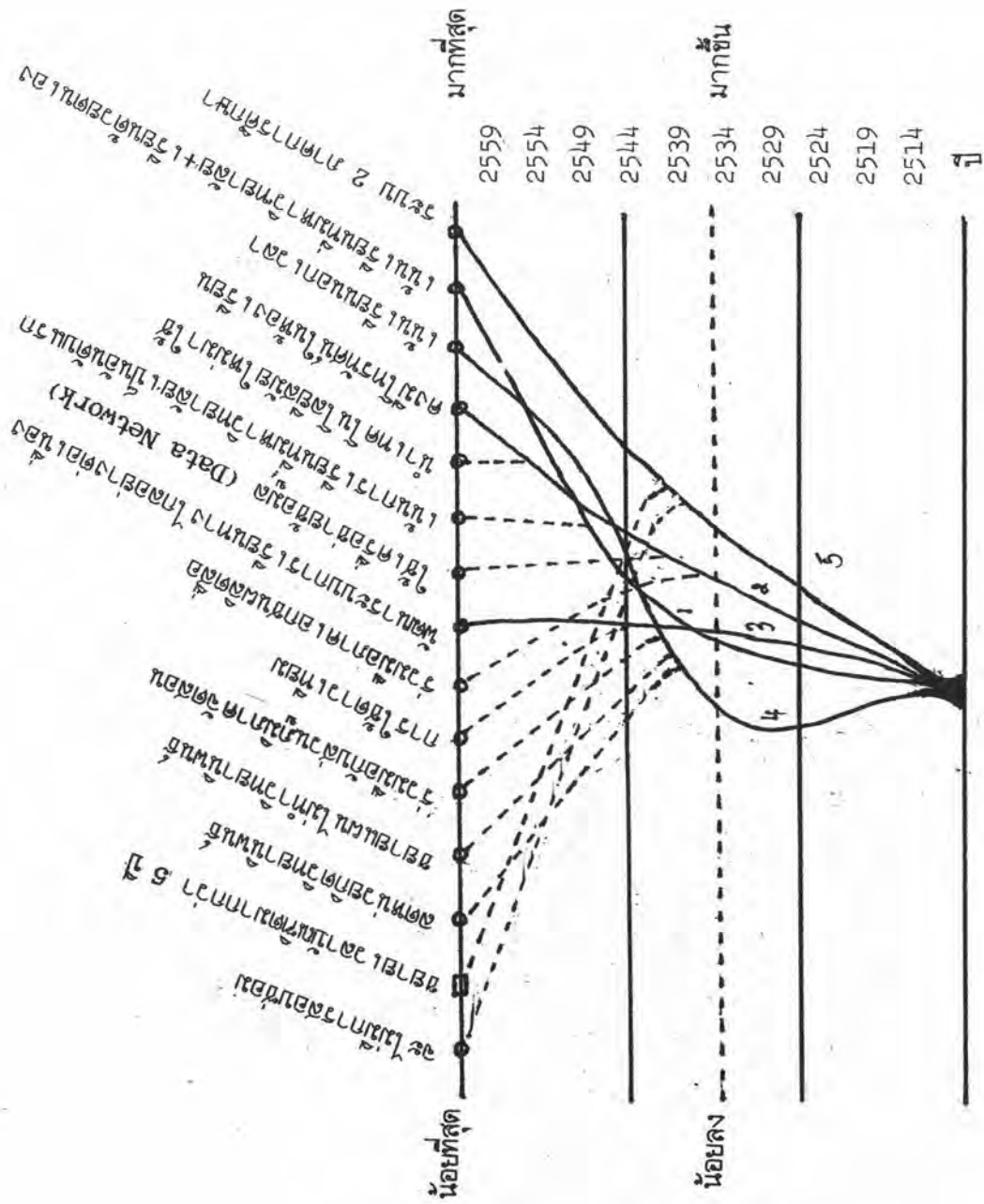
- 1) วิชาการจัดการศึกษาของ
- 2) โครงสร้างสภามหาวิทยาลัย
- 3) ระบบการบริหาร
- 4) แบบการบริหาร
- 5) บุคลากร

○ พึงประสงค์
 ▲ ไม่พึงประสงค์

แผนภาพ 10 ด้านการบริหาร (ต่อ)

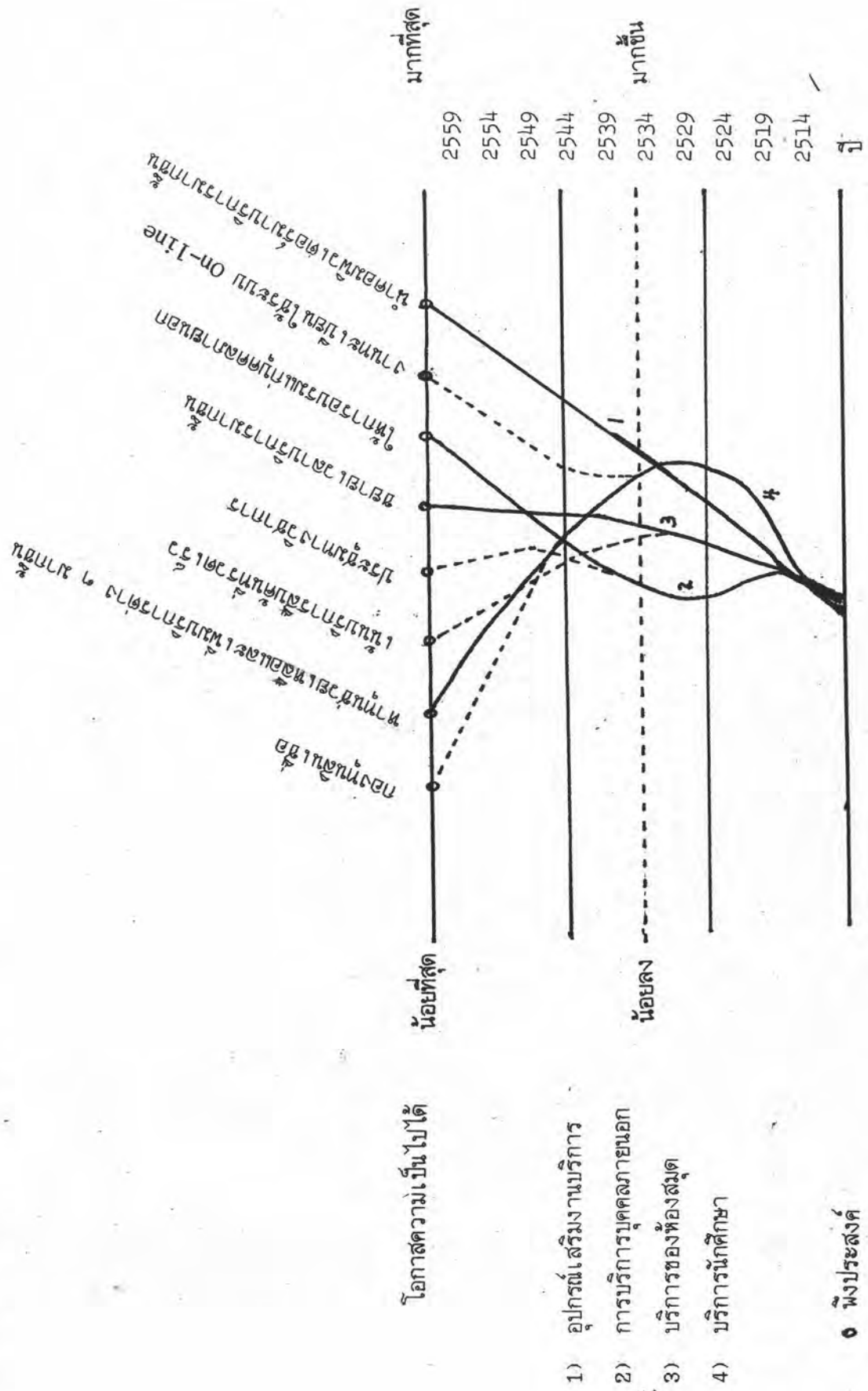
แผนภาพ 12 ด้านการเรียนรู้การสอน

- 1) รูปแบบการเรียนรู้แบบปฏิญาตรี
- 2) เทคโนโลยี
- 3) การเรียนการสอนทางไกล
- 4) การสอนระดับปริญญาโท
- 5) ระยะเวลาการศึกษา

0 พึงประสงค์
□ ก้ำกึ่ง

แผนภาพ 13 ด้านการบริหารวิชาการ

0 ฟิงประสงค์

แผนภาพ 14 ด้านการวิจัย

